

POLSKA POTRZEBUJE PATRIOTÓW

W PIĄTEK BĘDZIEMY OBCHODZIĆ NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI. W OLSZTYNIE WOJEWÓDZKIE OBCHODY ROZPOCZNĄ SIĘ O 11.00 MSZĄ ŚWIĘTĄ W INTENCJI OJCZYZNY W BAZYLICE KONKATEDRALNEJ ŚWIĘTEGO JAKUBA. OD 12 DO 15 ZAPRASZAMY MIESZKAŃCÓW OLSZTYNA I CAŁEGO REGIONU NA PLAC SOLIDARNOŚCI NA POKAZ SPRZĘTU WOJSKOWEGO I WOJSKOWĄ GROCHÓWKĘ. BĘDZIEMY SIĘ ŚWIETNIE BAWIĆ I CIESZYĆ NASZĄ NIEPODLEGŁOŚCIĄ. TAK JAK ROK TEMU...

fot. Inor Hrywna

SPORT CODZIENNIE

BLATTER: KATAR TO
BYŁ BŁĄD |22

PLEBISCYT CZAS
ZACZAĆ |23

CZASU NA NAUKĘ JEST
NIEWIELE |24

BĄDŹMY DUMNI
Z NASZEJ HISTORII |3

ZA KULISAMI WIZYTY
JAROSŁAWA KACZYŃSKIEGO |4-5

WYGRAŁA WALKĘ O ŻYCIE
I SZCZĘŚCIE |10

SZUKAMY RODZINY
ROKU |18

CZŁOWIEK | NATURA | TECHNOLOGIA

VI KONGRES PRZYSZŁOŚCI 24XI 2022

GAZETA OLSZTYŃSKA | DIENNIK ELBLĄSKI | GRUPA W | KONGRES PRZYSZŁOŚCI

ISSN 0137-9127

9 770137 912040

4 5

W USA LICZĄ KAŻDY GŁOS

Zakończyło się głosowanie w wyborach do Kongresu USA i władz regionalnych. Wstępne wyniki wskazują na rezultat bardziej wyrównany, niż oczekiwano. Jednakże, jak podaje BBC, Republikanie prawdopodobnie zdobędą większość w Izbie Reprezentantów.

Ostatnie lokale wyborcze zamknęły się w Nevadzie, gdzie wyborcy czekali w kolejkach na oddanie głosu niemal trzy godziny po planowanym zamknięciu. Stan może okazać się kluczowy dla rozstrzygnięcia, która partia uzyska większość w Senacie – tam swojego mandatu broni pierwsza senator o latynoskich korzeniach, Catherine Cortez-Masto.

Jak podała BBC, Republikanie są na dobrej drodze do zdobycia większości w Izbie Reprezentantów. Nawet jeśli Demokraci wygrają wyścig w niektórych stanach, to raczej Republikanie zdobędą większość w niższej izbie Kongresu, nie wiadomo jednak, jak wielką.

W 2020 roku Republikanów od zdobycia większości dzieliło niewiele. Do obecnych wyborów przystąpili z przewagą, polegającą na korekcie okręgów wyborczych w konserwa-

Głosowanie w USA

tywnych stanach. Mając nawet niewielką przewagę, Republikanie będą mogli odrzucać inicjatywy legislacyjne Demokratów i wszczynać dochodzenia wobec przedstawicieli administracji Joe Bidena. To dla nich niewątpliwa korzyść – zaznacza stacja.

BBC zwraca uwagę, że na Florydzie ponownie guber-

natem został republikanin Ron DeSantis. Cztery lata temu wygrał wyścig o stanowisko gubernatora Florydy z bardzo niewielką przewagą nad Demokratą Andrew Gillumem. W trakcie sprawowania funkcji zajmował się takimi zagadnieniami, jak prawa transseksualistów i „krytyczna teoria rasy”,

wypowiadał się przeciwko ograniczeniom podczas pandemii. Obecnie zwyciężył z dużą przewagą – zaznaczyła BBC. Zwróciła też uwagę, że posunięcie DeSantisa, polegające na zmianie linii okręgów wyborczych, przyniosło Republikanom korzyści na poziomie krajowym: dzięki temu jego partia uzyskała

co najmniej dwa z pięciu miejsc, których potrzebuje, aby zdobyć kontrolę nad Izbą Reprezentantów. Sukcesy te w znacznym stopniu zapewnią gubernatorowi Florydy dobrą pozycję do startu w kampanii prezydenckiej, jeśli się na nią zdecyduje.

DEMOKRACI POTRZEBUJĄ NOWYCH TWARZY

BBC zwraca uwagę, że chociaż Donald Trump nie startował w wyborach, to i tak rzucił na nie cień. Były prezydent wygłosił krótkie przemówienie ze swojego domu w Mar-a-Lago i ogłosił przytłaczające zwycięstwo popieranym przez niego kandydatów. Prawda jest jednak bardziej skomplikowana. Jego kandydaci w wielu przypadkach mieli problemy. Mehmet Oz przegrał wybory do Senatu w Pensylwanii. Herschel Walker raczej przegra w Georgii, a Blake Masters przegrywa w Arizonie. Jedynie JD Vance w Ohio odniósł wyraźne zwycięstwo,

choć z mniejszą przewagą, niż wskazywały sondáže.

Po wtorkowej nocy Republikanie będą zastanawiać się nad jego instynktem politycznym, a jeśli rozpocznie walkę o kolejną prezydenturę, nie zacznie się ona z pozycji lidera – konkluduje BBC.

Wyborcza noc przyniosła rozczarowanie niektórym „gwiazdom” Demokratów – konstatuje BBC. W 2018 roku Beto O'Rourke w Teksasie i Stacey Abrams w Georgii przegrali wybory, lecz zaskarбили sobie sympatię Demokratów dzięki temu, że ich porażki były nieznaczne. Ich zdolność do zebrania milionów dolarów na kampanię i zbudowania imponujących struktur spowodowała, że wielu przedstawicieli partii widziało w nich przyszłość partii. Jednak oboje ponownie przegrali wybory, ze znacznie większą stratą niż poprzednio. Demokraci będą musieli poszukać nowych twarzy – podsumowuje BBC. **ŹRÓDŁO: PAP**

CZŁOWIEK PUTINA W TEHERANIE

Sekretarz Rady Bezpieczeństwa Rosji Nikołaj Patruszew od wtorku przebywa w Teheranie, prawdopodobnie po to, by rozmawiać o potencjalnym zakupieniu przez Rosję irańskich rakiet balistycznych. Ogłoszenie przybycia Patruszewa do Iranu przez irańskie media ma zapewne zademonstrować pogłębiającą się współpracę Moskwy i Teheranu wobec międzynarodowych obserwatorów – ocenił w najnowszym raporcie Instytut Studiów nad Wojną (ISW).

Zdaniem analityków amerykańskiego ośrodka władze Iranu chciały także pośrednio zaakcentować, że zajmujący ważne stanowisko przedstawiciel rosyj-

skich władz zwrócił się do Iranu o pomoc w konflikcie z Ukrainą.

– Teheran prawdopodobnie chce publicznie podkreślić przywrócenie równowagi w swoim partnerstwie strategicznym z Moskwą, szczególnie w oczach przeciwników Iranu, z którymi Kreml czasem współpracuje, takich jak Izrael czy Arabia Saudyjska – podało ISW. Think tank zauważył

również, że wizyta Patruszewa w Iranie odbywa się na tle doniesień, że irański reżim potrzebuje pomocy Rosji w tłumieniu ogólnokrajowych protestów, które wybuchły w połowie września. Nie jest jednak jasne, czy również ta kwestia ma być poruszona w trakcie rozmów Patruszewa i jego irańskiego odpowiednika Alego Szamkaniego.

– Kreml kontynuuje wysiłki mające na celu potajemny zakup uzbrojenia, mającego być w użyciu na Ukrainie, aby ominąć efekty międzynarodowych sankcji oraz wypełnić luki w ciągle uszczuplanych zapasach uzbrojenia. Brytyjski serwis Sky News podał we wtorek, że 20 sierpnia Kreml przesłał

do Teheranu 140 mln euro w gotówce oraz przechwycone brytyjskie pociski przeciwpancerne NLAW, amerykańskie pociski przeciwpancerne Javelin i pociski przeciwlotnicze Stinger w zamian za 160 dodatkowych dronów Shahed-136 do użycia na Ukrainie – przekazało ISW w raporcie.

Jak przypomnieli amerykańscy analitycy, strona ukraińska poinformowała we wtorek, że Teheran nadal wyposaża Moskwę w drony Mohajer, Aras i Shahed, które są przekazywane zarówno przez państwowe, jak i prywatne irańskie firmy.

Według ISW siły ukraińskie prawdopodobnie osiągnęły niewielkie zdo-

bycze na północny zachód od miasta Swatowe w obwodzie ługańskim.

Amerykańscy analitycy zwrócili również uwagę na nieproporcjonalne obciążenie finansowe, jeśli chodzi o zapewnienie środków potrzebnych do prowadzenia wojny; obciążone tym zadaniem są głównie rosyjskie władze regionalne, co „wywołuje reakcje społeczne”. – Kwestie finansowe i biurokratyczne w dalszym ciągu utrudniają rosyjskie starania o uzupełnienie dawnych elitarnych jednostek broniących krytycznych obszarów na linii frontu, potencjalnie zagrażając integralności rosyjskiej obrony w okupowanych częściach Ukrainy – podało ISW. **ŹRÓDŁO: PAP**

WAŻNA DATA

Równo 30 lat temu (10 listopada 1992 roku) odbyła się premiera telefonu komórkowego Nokia 1011. Był to pierwszy mikrotelefon firmy Nokia.

WYDAWCA
GRUPA WM Sp. z o.o.
ul. Tracka 5,
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
zarzad@gazetaolsztynska.pl

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO
Igor Hrywna

REDAKTORZY WYDANIA
Barbara Barczuk
Igor Hrywna
Michał Podolak
Artur Dryhynycz

WYDANIE ONLINE
internet@gazetaolsztynska.pl
89 539 74 83

GAZETAOLSZTYNSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 89 539 74 83

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
89 539 76 63

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 5
tel. 89 539 74 53, 89 539 77 77
reklama@gazetaolsztynska.pl

CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 89 539 74 80, 81, 82

REDAKCJA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 55 236 18 02, 55 611 46 01
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
GRUPA WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 89 539 74 21

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPA WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 89 539 74 21

BĄDŹMY DUMNI Z NASZEJ HISTORII

— MUSIMY DĄŻYĆ DO TEGO, ŻEBY POLACY KOCHALI OJCZYZNĘ, MIELI POCZUCIE WSPÓLNOTOWOŚCI, BYLI DUMNI Z POLSKI I W STU PROCENTACH UTOŹSAMIALI SIĘ Z INTERESAMI NASZEJ OJCZYZNY. NIE MOŻNA BYĆ DOBRYM PATRIOTĄ BEZ ZNAJOMOŚCI HISTORII WŁASNEGO KRAJU I BEZ DUMY Z TEJ HISTORII — MÓWI PROFESOR WOJCIECH POLAK.

ANDRZEJ MIELNICKI
a.mielnicki@gazetaolsztynska.pl

— Panie profesorze, w tym roku obchody Święta Niepodległości mają szczególny wymiar. Ukraina, wspierana przez wiele państw, w tym Polskę, walczy z rosyjskim agresorem. Ta napaść pokazuje, że niepodległość nie jest dana raz na zawsze.

— Tak jak wiele innych rzeczy. Jan Paweł II zawsze podkreślał, że wolność nie jest dana raz na zawsze, ale zadana. Trzeba o nią się starać, pracować nad nią. Tak samo niepodległość, suwerenność państwa jest wyzwaniem. W Europie i na świecie pod koniec ubiegłego stulecia zapanował jakiś taki niemądry optymizm. Przypomnę choćby bardzo popularną teorię Fukuyamy, że historia się skończyła, że niemożliwe jest, żeby na świecie dochodziło do konfliktów na dużą skalę. Wszystko to się okazało bzdurą. W dodatku zachód Europy zawsze wykazywał się daleko idącą naiwnością w odniesieniu do Rosji. Po raz kolejny okazało się, że polityka „Zachodu”, zwłaszcza Niemiec, ale też Francji i innych krajów wobec Rosji,

jest polityką z jednej strony naiwną. Tak jest w przypadku Francji czy Holandii. Z drugiej strony mamy politykę niemiecką w kontekście rosyjskiego ataku na Ukrainę. Każdy, kto przeanalizuje to wszystko, co się wtedy stało, dojdzie do wniosku, że właściwie musiał to być element pewnego porozumienia rosyjsko-niemieckiego. Obydwa państwa uważały, że Ukraina jest państwem upadłym, że wojna potrwa tydzień, a potem cały świat bardzo szybko przejdzie do porządku dziennego nad tym, że Ukraina została opanowana przez Rosję, która zainstalowała w Kijowie swój rząd. Elementem tego układu było prawdopodobnie dogadanie się Rosji z Niemcami w sprawie dystrybucji surowców naturalnych: ropy, gazu w Europie. Cały ten układ się zawalił, bo Ukraina dzielnie się broni, co było dla Rosji i Niemiec dużym zaskoczeniem, że Ukraina tak dzielnie walczy o swoją niepodległość. To wszystko pokazuje, że do stabilności dzisiaj daleko. My Polacy musimy z tego wyciągnąć lekcję.

— Czy dziś Ukraińcy są w takiej sytuacji, jak my w 1919 roku, kiedy odrodzonemu po latach niewoli państwu polskiemu przyszło bronić swoje młodej niepodległości, stawiać czoła bolszewikom?

— Trochę tak. Współczesna Ukraina jest państwem młodym, ale też odrodzonym. Wszystko teraz jest w rękach Ukraińców. Muszą robić wszystko, żeby tę niepodległość ocalić, tak jak Polacy walczyli o ocalenie niepodległości w latach 1919-1920. Musimy zdawać sobie sprawę, że Ukraińcy walczą o to, żeby nie stać się częścią tej gigantycznej, niekończącej się rosyjskiej prowincji. Rosja to są dwa miejsca, gdzie trochę stopa życia jest wyższa, gdzie widać trochę wpływy światowe, europejskie, czyli Petersburg i Moskwa. Reszta Rosji to są biedne chutory, gdzie nędza często jest przerażająca. Są wielkie miasta z niekończącymi się osiedlami z wielkiej płyty i oknami zaklejonymi ga-

— Nie można być dobrym patriotą bez znajomości historii własnego kraju i bez dumy z tej historii — mówi prof. Wojciech Polak

zetami, gdzie też ta nędza jest przerażająca. Ukraińcy, którzy wybrali opcję europejską – aczkolwiek muszą dużo pracować, żeby do tej Europy, do tych standardów europejskich dojść – nie chcą być tą prowincją rosyjską. Dla Ukraińców to jest wojna o to, żeby nie stać się prowincją rosyjską. To jest mniej ważne, czy ci Ukraińcy mówią po ukraińsku, czy rosyjsku. Oni chcą być Ukraińcami, chcą być Europejczykami.

— Wspomniał pan o lekcji, o wnioskach jakie powinniśmy wyciągnąć z tego, co się stało za naszą wschodnią granicą. Jesteśmy w NATO, w Polsce stacjonuje ok. 10 tys. żołnierzy amerykańskich, to jest gwarancja naszej niepodległości, ale jest też maksyma: chcesz pokoju, przygotuj się do wojny.

— I musimy przygotować się do wojny. Musimy być do niej przygotowani. Trzeba zdawać sobie spr-

wę z tego, że NATO udzieli nam pomocy pod warunkiem, że my sami do tej wojny będziemy gotowi. Musimy pamiętać, że nie wszystkie kraje NATO są tak samo skłonne udzielać nam pomocy. W razie konfliktu każdy kraj będzie indywidualnie oceniał sytuację. Wątpię, żeby Niemcy były szczególnie zainteresowane, by nam pomagać. To dwuznaczne zachowanie Niemców wobec Ukrainy jest dla nas też pewnym ostrzeżeniem i ostrzeżeniem. W związku z tym pozostaje tylko jedno rozwiązanie. Musimy być silni, musimy mieć dobrą armię, musimy zwiększyć wydatki na uzbrojenie. Tak jak powiedziałem wcześniej, sojusznicy będą nas szanować i będą skłonni nam pomagać pod warunkiem, że my sami będziemy silni. Dlatego nie rozumiem głosów opozycji, jej przedstawicieli, którzy mówią, że jak my dojdziemy do władzy, to połowę

tych kontraktów anulujemy, bo po co tyle broni, No nie, ta broń jest potrzebna, musimy mieć silną i dobrze uzbrojoną armię. I jeszcze trzecia rzecz, i to jest chyba nauka najważniejsza płynąca z tego wszystkiego, co się stało – musimy dbać o wychowanie patriotyczne społeczeństwa, a przede wszystkim młodzieży.

— Jaki więc powinien być dziś nasz patriotyzm, w czym się przejawiać?

— Popatrzmy na Ukrainę. Armia ukraińska dzielnie walczy z agresorem. Sprzęt, pomoc są tutaj ważne, ale nawet najbardziej nowoczesne uzbrojenie nic by nie dało, gdyby ukraińscy żołnierze nie wiedzieli, o co walczą. A oni wiedzą, że biją się za przyszłość swoją, swoich rodzin, swojego narodu. Jeszcze niedawno wielu wydawało się, że w dzisiejszych czasach wojny ludzie się nie liczą, ważna jest technika. Oczywiście ta ma ogromne znaczenie, ale najważniejsi są ludzie – bez wysokiego morale, głębokiego patriotyzmu społeczeństwa wojna jest nie do wygrania. Dlatego musimy dążyć do tego, żeby Polacy kochali ojczyznę, mieli poczucie wspólnotowości, byli dumni z Polski i w stu procentach utożsamiali się z interesami naszej ojczyzny. Musimy po prostu pracować nad tymi cechami. To jest zadanie długofalowe, bo tu ponieśliśmy w minionych okresach spore straty. Polityka edukacyjna państwa w latach 90. czy na początku bieżącego stulecia była fatalna. Lekceważono nauczanie historii. Dziś musimy to odbudowywać. Nie można być dobrym patriotą bez znajomości historii własnego kraju i bez dumy z tej historii.

— Ale jak pokazuje historia w sytuacjach kryzysowych, zagrożenia, tak jak w 1920 czy w 1939 roku, potrafimy się zjednoczyć, być tą wspólnotą. Ostatnio chyba najlepszym na to dowodem była pomocna dłoń, którą Polacy wyciągnęli do uciekinierów z Ukrainy.

— Ależ oczywiście, i to jest wspaniałe. My Polacy, z jednej strony pracu-

jemy nad tym, żeby być dobrymi patriotami, żeby szerzyć postawę poświęcania się dla ojczyzny, a z drugiej, mimo różnych zaszczości w relacjach polsko-ukraińskich, prawie wszyscy Polacy stoją murem za Ukrainą. Po pierwsze ze względów humanitarnych, po drugie, bo pomoc Ukrainie leży w naszym interesie. Niepodległa Ukraina wzmacnia po prostu naszą niepodległość. To świadczy o mądrości Polaków.

Jest jeszcze trzeci aspekt sprawy. Mamy wspólne korzenie. Rzeczpospolita Obojga Narodów tak naprawdę była Rzeczpospolitą Trojga Narodów: narodu polskiego, litewskiego i ruskiego, czyli przede wszystkim ukraińskiego. Kraje, które wchodziły kiedyś w skład Rzeczypospolitej – a więc Ukraina, Białoruś, Litwa, Łotwa i Estonia – są Polsce szczególnie bliskie i powinniśmy pracować nad wzmacnianiem więzów, związków z tymi państwami. Powinniśmy także poczuwać się do pewnej opieki nad nimi i w przyszłości sojusz z tymi państwami powinien być fundamentem naszej polityki zagranicznej. Oczywiście trzeba poczekać na pewne przemiany, na przykład na Białorusi, gdzie na razie rządzi szaleniec, ale miejmy nadzieję, że jest to sytuacja przejściowa.

ANDRZEJ MIELNICKI

Profesor Wojciech Polak, historyk i nauczyciel akademicki na UMK, członek i wiceprzewodniczący Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej. Autor wielu ważnych publikacji historycznych. Po 1981 roku działał w strukturach podziemnej Solidarności. W 2007 roku, za wybitne zasługi w działalności na rzecz przemian demokratycznych w Polsce, został odznaczony przez prezydenta Lecha Kaczyńskiego Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. W 2020 prezydent Andrzej Duda, za wybitne zasługi w pracy naukowo-badawczej, dydaktycznej i publicystycznej, za upowszechnianie wiedzy o najnowszej historii Polski, nadał mu Krzyż Komandorski tego orderu. Jest absolwentem II LO w Olsztynie.

ZA KULISAMI WIZYTY JAROSŁAWA KACZYŃSKIEGO

WIZYTA PREZESA PRAWA I SPRAWIEDLIWOŚCI JAROSŁAWA KACZYŃSKIEGO W OLSZTYNIE BYŁA JEDNYM Z NAJWAŻNIEJSZYCH WYDARZEŃ POLITYCZNYCH OSTATNICH MIESIĘCY W NASZYM REGIONIE. SPECJALNIE DLA CZYTELNIKÓW „GAZETY OLSZTYŃSKIEJ” RELACJONUJEMY KULISY SPOTKANIA W OLSZTYNIE.

Wizyta od początku budziła emocje. Zwolennicy czekali na Jarosława Kaczyńskiego z wielką nadzieją, a przeciwnicy starali się zdeorganizować spotkanie. W Olsztynie było spokojnie. Grupa działaczy KOD manifestujących daleko od wejścia na salę Wydziału Matematyki i Informatyki UWM nie przyciągała uwagi nawet dziennikarzy TVN.

Prezesa PiS przywitała zapelniona po brzegi sala. Jarosław Kaczyński wyglądał na będącego w świetnym humorze i dobrej formie.

WODA W KRANIE

Było to widać już od początku spotkania. Prezes PiS zaczął je od nawiązania do pikiety KOD na wieżdzie do budynku.

— Zwykle mam, obok powitań na sali, te inne powitania, ze strony działaczy KOD. Bywają bardzo nieprzyjemne, a tutaj jakoś inaczej. Zauważyłem jeden napis: „żądamy ciepłej wody w kranie”. No naprawdę, jesteśmy gotowi to zapewnić. Można to traktować szerzej i w przenośni: „żądamy spokoju, żeby nie było wojny”. To jest skierowane głównie do Putina, a czy to ja go odwiedzałem? Może to inny polityk, który bardzo często przemawia — mówił prezes PiS, a sala reagowała spontanicznym śmiechem.

Na tym jednak skończyły się żartobliwe odniesienia do działań nazywanych opozycji nazywanej przez zwolenników PiS „totalną”. Na sali zapanowała

już poważniejsza atmosfera. Jarosław Kaczyński mówił o ostrożnej polityce antyinflacyjnej, aby nie doprowadzić do zahamowania rozwoju gospodarczego. Podkreślił, że rządowi PiS udało się uszczelnić finanse publiczne, dzięki czemu może przeznaczać około 80 miliardów złotych rocznie na politykę społeczną nawet w trudnej sytuacji związanej z kryzysem energetycznym wywołanym przez Rosję i jej atak na Ukrainę.

— I w tej wojnie, w jakiejś mierze czynnie uczestniczymy, bo pomagamy sami, jesteśmy też głównym miejscem, tzw. hubem, jeżeli chodzi o przekazywanie różnego rodzaju pomocy Ukrainie — mówił Jarosław Kaczyński.

UNIA EUROPEJSKA

Jarosław Kaczyński był w wyraznie dobrej formie. Wypoczęty, z błyskiem w oku i poczuciem humoru, mówił o najważniejszych sprawach dla Polski. W przekonujący sposób przedstawił, jak wygląda Unia Europejska. Także jej „patologizacja i instrumentalizacja”. Wskazał na nadzieję na zmiany w tej sferze. — Nie liczymy na cuda, ale może np. po 2024 roku, po wyborach europejskich, będziemy mieli do czynienia już ze znacznie lepszą sytuacją — powiedział.

Mówiąc o realizacji programu partii, której przewodniczy, nie unikał trudnych tematów. Przyznał również, że nie wszystko poszło tak, jak zakładano.

— Program Mieszkanie Plus po prostu się nie po-

Fot. Andrzej Szczęsny

Po spotkaniu w Olsztynie Jarosław Kaczyński pojechał na spotkanie do Ostródy

wiódł, tu w jakiejś mierze trzeba będzie zacząć od początku — powiedział Jarosław Kaczyński w niedzielę w Olsztynie. — To jest w tej chwili 40 tys. mieszkań łącznie z tymi w budowie, więc dużo, dużo za mało. Nam chodziło o prawdziwy przełom — o to, żeby mieszkania dla zwykłych Polaków stały się czymś dostępnym — dodał.

Jarosław Kaczyński z energią mówił o polityce międzynarodowej, o tym, że „Niemcy i Rosja ciągle dążą do dominacji” nad Polską. Jego zdaniem rządy PiS zmieniły tę sytuację i poprawiły pozycję Polski poprzez bardzo aktywną politykę w środkowej Europie oraz dobre relacje ze Stanami Zjednoczonymi.

— Odrzuciliśmy status państwa podporządkowanego Niemcom. To oznacza awans do państw znacznie poważniej traktowanych. I wreszcie bardzo dbamy o nasze bezpieczeństwo, wzmacniamy armię — wyliczał.

HOŁD BERLIŃSKI

Szef PiS przypomniał w Olsztynie, jak Donald Tusk traktował przedsięwzięcia regionalne, przede wszystkim Grupę Wyszehradzką. Mówił o tym, że lider PO potrafił wyjechać z takiego spotkania, traktował to lekceważąco. Wskazał na podobne traktowa-

nie krajów nadbałtyckich przez poprzednią władzę.

— Jeśli chodzi o status, to wśród państw niepodległych, status państwa podporządkowanego to jest ten najniższy. Polska dobrowolnie, dzięki władzy formacji, jaką jest Koalicja Obywatelska, Platforma Obywatelska, przyjmowała ten status: status wistocie państwa podporządkowanego, które wzywa Niemcy do przywództwa — mówił Jarosław Kaczyński. — Przypomnijmy sobie słynny „hołd berliński” Sikorskiego — dodał.

Prezes Jarosław Kaczyński wielokrotnie podkreślał, jak ważna jest pamięć historyczna i umiejętność wyciągania z niej nauki. Nawiązując do książki podarowanej mu przez dyrektora oddziału IPN w Gdańsku Pawła Warotę pt. „Wojewódzki Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Olsztynie. Struktury — kadry — działalność”, prezes Kaczyński stwierdził, że IPN dalej będzie umacniany i rozbudowany.

W części spotkania, na której prezes PiS odpowiadał na pytania, jedno z nich padło na temat Pomnika Wdzięczności Armii Radzieckiej. Jarosław Kaczyński odpowiedział z pewnym przekąsem.

— Ten pan, który jest tutaj prezydentem, najwyraźniej żyje wspomnie-

niami PRL-u — nie wiem, w jakim jest wieku, czy to wspomnienia rodzinne, czy to sentyment do tamtych czasów, bo tylko tym można usprawiedliwić to, że to stoi — stwierdził Jarosław Kaczyński.

WYRÓWNYWANIE SZANS

Olsztyn ze swoimi niespełna 170 tysiącami mieszkańców nie należy do największych miast Polski. I właśnie w Olsztynie padła ważna deklaracja ze strony Jarosława Kaczyńskiego. Prezes PiS stanowczo opowiedział się za dążeniem do równych szans i odrzuceniem wszystkiego, co wiąże się z tzw. koncepcją polaryzacyjno-dyfuzyjną, która zakłada, że w Polsce najpierw mają się rozwijać duże metropolie, czyli kilka miast, a później, poprzez dyfuzję, ma to się rozszerzać na innych.

— Nigdzie na świecie to się nie udało — powiedział Jarosław Kaczyński. — My całkowicie odrzucamy tę koncepcję, my realizujemy koncepcję zrównoważonego rozwoju. Wszystko, co robimy w ciągu siedmiu lat (...), to czynimy właśnie po to, żeby pewnego dnia można było powiedzieć, że nie ma żadnego rodzaju wykluczeń ekonomicznych, komunikacyjnych, cyfrowych — dodał.

Kolejna ważna deklaracja złożona w auli UWM w Olsztynie przez Jarosła-

wa Kaczyńskiego to polityka solidaryzmu. Wyśilek takiego kierowania sprawami państwa, żeby objąć nimi jak najszersze grupy społeczne. — Naród to jest wspólnota. Wspólnota musi być powiązana, a tym, co wiąże wspólnotę, jest solidarność między członkami tej wspólnoty, gotowość do niesienia sobie pomocy. W wydaniu narodu to jest stosunek do różnych grup społecznych, do całego społeczeństwa — powiedział w Olsztynie Jarosław Kaczyński.

KORPUS OCHRONY WYBORÓW

W Olsztynie padły też ważne słowa szefa PiS dotyczące nadchodzących już za 11 miesięcy wyborów. Jarosław Kaczyński powiedział, że PO do pilnowania wyborów parlamentarnych chce zmobilizować KOD. To, jego zdaniem, oznacza, że będą robione awantury, i będzie trzeba pilnować wyborów. Prezes PiS wyliczył, że potrzebny jest do tego ok. 70-tysięczny korpus ochrony wyborów. Stwierdził, że musi on wyjść poza partię, bo partia nie ma tylu członków.

— Służby porządkowe powinny zapewnić, żeby awantury się nie udały. Policja liczy tyle, ile liczy, i te inne służby, które mogą pomóc, też nie są tak bardzo liczne, tutaj będzie

potrzebny jakiś wysiłek społeczny, żeby po prostu zapobiec awanturnictwu — mówił Jarosław Kaczyński.

Lider rządzącej partii na spotkaniu w Olsztynie przedstawił też spodziewany scenariusz działań tzw. totalnej opozycji. Według niego, „jeżeli w kilkuset miejscach w Polsce zrobią awanturę, to przecież telewizja TVN i inne telewizje, a także niechętni nam przedstawiciele mediów zagranicznych, pokażą, że w Polsce była jedna wielka awantura. Nie trzeba 30 tys. awantur, wystarczy kilkaset, a może nawet mniej. W ten sposób stworzą w świecie obraz, że tutaj się dzieje coś strasznego”.

— Musimy umieć temu zapobiec. Naprawdę mamy do czynienia z przeciwnikiem zdeterminowanym i przeciwnikiem, który służy nie tylko wewnętrznej złej sprawie, tylko służy złej sprawie w ścisłym związku z naszymi, powiedzmy sobie, przeciwnikami zewnętrznymi i dlatego powtarzam: ten wysiłek jest bardzo, bardzo potrzebny — apelował Jarosław Kaczyński.

SPĘLNIĄCA SIĘ ZAPOWIEDŹ

Na dowody, że słowa Jarosława Kaczyńskiego są oparte nie na przewidywaniach, a na realnej wiedzy, nie było trzeba długo czekać. Tego samego dnia szef PiS miał spotkanie w Ostródzie, do której przyjechała zmobilizowana grupa działaczy KOD z kilku regionów Polski, aby przeszkadzać w spotkaniu. W sumie było ich ponad 100 osób.

Przed budynkiem, w którym w Ostródzie odbywało

się spotkanie, opozycjoniści zagłuszyli wystąpienie oraz obrażali zwolenników rządzącej partii. Został napadnięty wójt Ostródzki. Zdaniem cytowanego przez media samorządowca, działanie KOD było nastawione na wywołanie awantury. Uczestnikowi spotkania zerwano guziki w płaszczu i marynarce. Został popchnięty i opluty. Działacze KOD próbowali zastraszać uczestników spotkania z Jarosławem Kaczyńskim, którzy przeszli za chroniący wydarzenie kordon policji. Prowokowali zamieszki.

JAKA JEST STAWKA

— Po drugiej stronie stoją siły, które mają nie tylko inne propozycje, ale także inne cele — stwierdził Jarosław Kaczyński.

Wyjaśnił, że chodzi o to, że ma być stworzone w Europie w istocie jedno państwo pod przywództwem Niemiec i to już zostało wprost powiedziane przez niemieckiego kanclerza Olafa Scholza. Podkreślił, że gdyby tak się stało, to można by to było opisać, że Polska przez długie lata była pod jednym butem, a po czterdziestu latach przerwy znajdzie się pod kolejnym butem.

— To jest stawka tego, co będzie decydowane najprawdopodobniej za 11 miesięcy, podczas najbliższych wyborów parlamentarnych w Polsce. To gigantyczna stawka — powiedział.

Wybory 2023 roku, według słów Jarosława Kaczyńskiego wypowiedzianych w Olsztynie, to starcie z jednej strony obozu patriotycznego — kontynuacji „Solidarności”, a z drugiej — kontynuacji PZPR.

Jarosław Kaczyński na spotkaniu w Olsztynie dostał wiele podziękowań m.in. za pomoc w otrzymaniu dotacji na Warmińsko-Mazurskie Centrum Sermierki i Kultury Fizycznej w Olsztynie

KAMPANIA W SPRAWIE ODSZKODOWAŃ

Uczestnicy spotkania na Wydziale Matematyki i Informatyki UWM pytali Jarosława Kaczyńskiego o sprawę odszkodowań od Niemiec. Prezes PiS zapowiedział wielką kampanię medialną w tej sprawie. Ma ona uświadomić, jak wyglądała niemiecka okupacja Polski.

— Na Zachodzie wielu sądzi, że dostaliśmy jakieś odszkodowania. Jeżeli cokolwiek weszło do świadomości Europejczyków, to to, że na terenie Polski mordowani byli Żydzi. A Polacy i inne narodowości też ginęli. Niemcy stworzyli sobie reputację mocarstwa moralnego. Stracą ją, jeśli nie zapłacą odszkodowań — stwierdził prezes PiS.

Jarosław Kaczyński przypomniał, jak były premier Luksemburga Juncker opowiadał mu kiedyś, że członkowie rodziny w czasie niemieckiej okupacji

zostali powołani do Wehrmachtu i wysłani na front wschodni. Były premier miał powiedzieć, że oni wybaczyli Niemcom, więc Polska też powinna. Lider PiS ocenił, że ludzie z Zachodu nie mają pojęcia, jak wyglądała niemiecka okupacja w Polsce.

— Po wojnie nie rozliczono w NRF zbrodniarzy hitlerowskich. Zostali oni objęci amnestią. Rozgrzeszono ich. Np. sędziowie, którzy skazywali na śmierć Polaków w obozach koncentracyjnych, zostali wsądownictwie niemieckim po wojnie. Twierdzono, że działali na rozkaz, na podstawie ówczesnie obowiązującego prawa — mówił Jarosław Kaczyński.

PODZIĘKOWANIA

Podczas spotkania z mieszkańcami Olsztyna prezes PiS był pytany, czy 460 posłów i 100 senatorów to nie za dużo. W odpowiedzi przypomniał, że zmiana ilości mandatów

wymaga zmiany konstytucji, a jej zmiana nie wygląda na możliwą.

— Parlament nie powinien być mniejszy niż trzysta kilkadziesiąt osób, bo wtedy nie dałoby się pewnych rzeczy przeprowadzać i trzeba by przesunąć różnego rodzaju uprawnienia. Jeśli byłaby możliwość zmiany konstytucji, to jesteśmy gotowi zmniejszyć skład Sejmu; osobiście jestem zwolennikiem utrzymania Senatu ze względu na tradycję — powiedział Jarosław Kaczyński. Podkreślił, że w tych sprawach nie zapadła jednak żadna wiążąca decyzja partyjna.

Pytania były okazją do rozmów na temat Ukrainy. Na sali byli obecni uchodźcy z napadniętego przez Rosję kraju. Prezes PiS podziękował im i ich rodakom za opór stawiany najeźdźcy. Życzył zwycięstwa. To wywołało łzy wzruszenia u obecnych na spotkaniu Ukraińek.

Po spotkaniu ustawiła

się długa kolejka do szefa PiS. Wiele osób chciało mu osobiście podziękować lub wręczyć prezent. Jednym z tych, którym się to udało, byli przedstawiciele Katolickiego Zespołu Edukacyjnego im. Świętej Rodziny w Olsztynie.

Prezes Kaczyński otrzymał od nich ikonę Świętej Rodziny i podziękowania za jego osobistą pomoc w uzyskaniu dotacji na budowę Warmińsko-Mazurskiego Centrum Sermierki i Kultury Fizycznej. Obiekt został uznany przez Ministerstwo Sportu i Turystyki za strategiczny dla rozwoju sportu w Polsce, w dyscyplinie szermierka, broń szabla. Ma w nim ćwiczyć kadra, również olimpijska. To tym ważniejsze, że olsztyńscy szermierze, w tym ze Szkolnego Klubu Sportowego Hajduczek, działającego właśnie przy szkole katolickiej, odnoszą zwycięstwa na arenie krajowej i międzynarodowej.

STANISŁAW KRYŚCIŃSKI

Podczas spotkania z Jarosławem Kaczyńskim aula Wydziału Matematyki i Informatyki UWM w Olsztynie pękała w szwach

TYLKO SŁOŃCE I GWIAZDY WIEDZĄ, ŻE TAM POLACY SIEDZĄ

JA NIE MAM NIC,
TY NIE MASZ NIC,
ON NIE MA NIC... TO
RAZEM WŁAŚNIE
MAMY TYLE,
W SAM RAZ TYLE,
ŻEBY ZAŁOŻYĆ
WIELKĄ FABRYKĘ.
CÓŻ STRACIMY?
ZAROBIĆ ZAWSZE
MOŻNA". TO JEDEN
Z KULTOWYCH
FRAGMENTÓW
„ZIEMI OBIECANEJ”
REYMONTA. MI
ZAWSZE KOJARZY
SIĘ Z POWSTANIEM
„GAZETY
OLSZTYŃSKIEJ”.
NA ZASADZIE
PRZECIWIENSTWA.

Jan Liszewski

Ubohaterów Reymonta idei nie było żadnej, poza tą tylko, żeby wzbogacić się za wszelką cenę. A trzem polskim Warmiakom chodziło w pierwszej kolejności o ideę, choć, co oczywiste, trzeba było ją za coś utrzymać. Tą ideą było wydawanie dla Polaków pisma na Warmii. A tymi dzielnymi i ideowymi Warmiakami byli Andrzej Samulowski z Gietrzwałdu, Franciszek Szczepański z Lamkowa i pochodzący z Klebarka Wielkiego Jan Liszewski. To ich uznaje się za twórców „Gazety Olsztyńskiej”, ale to Liszewski był tym, który do

jej powstania ostatecznie doprowadził i potem redagował w pierwszych latach jej istnienia.

POLSKA KUŹNIA

W czwartek mija 170. rocznica jego urodzin. Jan Liszewski przyszedł na świat 10 listopada 1852 roku w rodzinie wiejskiego kowala. — W rodzinie Liszewskich zawsze było ubogo. Niewielki zarobek ojca ledwie wystarczał na wyżywienie gromadki dzieci. Do kuźni nie był przypisany nawet skrawek ziemi uprawnej. Dwaj bracia Jana, Antoni i Jakub, najmowali się do pracy u miejscowych gospodarzy. Kuźnia jednak zawsze uchodziła za miejsce spotkań chłopów. Tam gromadzili się ludzie „nie tylko po to, żeby im podkuł konie lub naprawił pług, ale przede wszystkim po żywe słowo pociechy i zachęty do wytrwania przy polskości”, aby czegoś nowego dowiedzieć się i też wysłuchać odczytanego przez młodego Liszewskiego artykułu z gazety polskiej — pisze dr. Jan Chłosta w książce „W obronie ojców i mowy. Jan Liszewski redaktor, wydawca, poeta”.

Kuźnia Liszewskich nie zachowała się do naszych czasów. Stała niedaleko kościoła, który postawiono tuż przed śmiercią Jana Liszewskiego. Znajduje się w nim relikwiarz z cząstką Świętego Krzyża, który ofiarował Jan Paweł II. Będąc w Klebarku, warto też zajrzeć na miejscowy cmentarz, na którym zachowało się sporo starych mogił, w tym kilka żeliwnych krzyży z końca XIX wieku. Najstarszy stoi na grobie proboszcza Juliusza Grzymały (1823-1876), który odegrał ważną rolę w życiu późniejszego założyciela „Gazety Olsztyńskiej”.

Jaś Liszewski już w szkolnym wieku przejawiał zdolności ku nauce. Dostrzegł to wspomniany proboszcz i wspomagał młodego Liszewskiego. Jaś przesiąkł też od małości polskim duchem. Może słuchał opowie-

Dzisiejszy Klebark Wielki

ści powstańców styczniowych, których kilku osiadło w Klebarku? Na pewno wpływ miał na to także ksiądz Grzymała, który był polskiego ducha.

Janek Liszewski trafił do gimnazjum w Braniewie. Tam nie krył się z polskimi poglądami, co nie ułatwiało mu nauki. Nie udało mu się zdać egzaminu maturalnego. Wtedy wyjechał na dwa lata do Kongresówki, gdzie był prywatnym nauczycielem niemieckiego. Wrócił, odsłużył wojsko i został nauczycielem w czasie złym dla wszystkich Polaków, a szczególnie właśnie nauczycieli. W tym czasie Niemcy bowiem zaczęli na poważnie germanizować południową, polską Warmię. W 1873 roku usunięto język polski ze szkół. Liszewski uczył w dwóch polskojęzycznych wsiach: Bredynkach, a potem w Raszagu. I miał z tym problem. — Nie mając innego sposobu, a nie chcąc być bez zatrudnienia, postarałem się o posadę nauczyciela i teraz — zatkaj pan uszy — ex officio germanizuję naszą dziatwę polską. Czy to nie okropność? — pisał do jednego z polskich działaczy.

Dzisiaj Bredynki to letniskowa wieś, znana z tego, że w położonym 3 kilometry od wsi Stacławie swój dom zbudowali Anna i Robert Lewandowscy. W okresie międzywojennym istniała tam jedyna polska szkoła w ówczesnym powiecie reszelskim. Z kolei w Raszagu warto zobaczyć kościół zbudowany z polnego kamienia, który dla mnie ma w sobie coś z bajek Disneya. To kościół ewangelicki, choć to Warmia, a dokładniej jej pogranicze. Dlatego osiedliło się tu niegdyś wielu Mazurów. I to oni zbudowali sobie tę świątynię.

CHOĆ MAŁA GAZETKA

W Raszagu Liszewski był nauczycielem w latach 1881-1883. Nauczycielowanie w niemieckim duchu bardzo go jednak męczyło, dlatego szukał dla siebie innego zajęcia i myślał o wydawaniu polskiej gazety dla Warmiaków. Pisał wtedy do przyjaciela: „Odważyłbym się na wydawanie choć małej gazetki, ale na to trzeba funduszy, a ja goły jak mysz”.

Był już wtedy postacią znaną na Warmii. W 1883 roku wydał sztukę sceniczną „Swaty warmińskie”. W 1885 roku poznał

dwóch polskich działaczy: Andrzeja Samulowskiego z Gietrzwałdu i Franciszka Szczepańskiego z Lamkowa. Sprawa założenia gazety dla Polaków nabierała tempa. Problemem były pieniądze. Te się jednak w końcu znalazły i 16 kwietnia 1886 roku ukazał się liczący 4 strony pierwszy numer „Gazety Olsztyńskiej”. Otwierał go list do czytelników autorstwa zapewne Liszewskiego.

— Spowodowani chęcią pracowania około oświaty ludowej, a ufając w pomoc Boską i licząc na poparcie ze strony ludzi dobrej woli, odważyliśmy się na wydawanie niniejszego pismka. (...) Przystępując progi kochanych rodaków, pozdrawiamy ich staropolskim: Niech będzie pochwalony! — pisał Jan Liszewski, który w redakcyjnej stopce widniał jako redaktor odpowiedzialny. To on wziął na swoje barki kwestię wydawania i redagowania Gazety. W prowadzeniu redakcji pomagała mu siostra Joanna oraz Seweryn Pieniężny (senior) z Poznania, wkrótce szwagier i jego następca.

O roli „Gazety Olsztyńskiej” w podtrzymywaniu języka polskiego i budzeniu polskiej świadomości

ści napisano już tysiące słów. Ja przypomnę w tym miejscu wypowiedź dr. Jana Chłosty, Warmiaka pochodzącego ze Starych Włók, który w wywiadzie opublikowanym niegdyś w „Gazecie Olsztyńskiej” mówił o tamtej Gazecie: — Przypomniała Warmiakom, skąd pochodzą, że są Polakami i choć mieszkają na terenie Prus Wschodnich, to ich ojczyzną jest Polska. Tak jak pisał jeden z założycieli Jan Liszewski: „Południowa Warmia to kraina od stuleci zaniebana, o którym tylko słońce i gwiazdy wiedzą, że tam siedzą Polacy”.

Liszewski był słabego zdrowia. To było jedną z przyczyn tego, że przestał wydawać i redagować Gazetę. Choć nie był to powód jedyny, bo miał różne poglądy na temat jej prowadzenia ze szwagrem, Sewerynem Pieniężnym, który objął redagowanie Gazety w kwietniu 1891 roku. Liszewski zmarł na gruźlicę trzy lata później, w wieku 42 lat.

— Śp. Jan Liszewski odznaczył się dobrocią serca i miłym obejściem (...). Przy tem Polakiem był sercem i duszą (...) miał nieboszczyk i swe wady, i swe słabości, od jakich nie jest wolny żaden człowiek śmiertelny, ale serce było przy tem prawe i zacne, nieumiejące nienawidzić i złorzeczyć — napisała w nekrologu „Gazeta Olsztyńska”.

Pochowano Liszewskiego na olsztyńskim cmentarzu św. Jakuba. W czasie wojny Niemcy zniszczyli grób. W 1946 roku pochowano w tym miejscu zwłoki zamordowanych przez Niemców w 1940 roku trzech polskich działaczy, w tym Seweryna Pieniężnego juniora. W 2004 roku staraniem Społecznego Komitetu Ratowania Dawnych Cmentarzy na Warmii i Mazurach umieszczono tam tablicę poświęconą Liszewskiemu.

IGOR HRYWNA

**ZA TYDZIEŃ: WIERZYLI, ŻE
WARMIA BĘDZIE W POLSCE**

NA STOS RZUCILI SWÓJ ŻYCIA LOS

PULKOWNIK KAZIMIERZ GOEBEL (1893-1966) BYŁ JEDNYM Z TYCH, KTÓRZY W 1914 ROKU PROWADZENI PRZEZ JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO RZUCILI „NA STOS (...) SWÓJ ŻYCIA LOS”. PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ MIESZKAŁ W OLSZTYNIE I SPOCZYWA NA MIEJSCOWYM CMENTARZU KOMUNALNYM.

Patrząc dumnie, jak białą-czerwoną flagą powiewa na masztach, trzeba pamiętać o tych, którym to zawdzięczamy. Bez nich nie byłoby dziś niepodległej Polski. Wielu z nich jest pochowanych na Warmii i Mazurach.

NIÓSŁ SERCE MARSZAŁKA

6 sierpnia 1914 roku z krakowskich Oleandrów w kierunku Kielc wyruszyła Pierwsza Kompania Kadrowa. Stworzył ją kilka dni wcześniej Józef Piłsudski jako załążek Wojska Polskiego. Wśród 166 młodych ludzi był Kazimierz Fryderyk Goebel (1893-

Pułkownik Kazimierz Goebel był jednym z czterech żołnierzy (na zdjęciu pierwszy z prawej), którzy w 1936 roku w Wilnie na cmentarzu na Rossie nieśli urnę z sercem Marszałka, które zostało złożone do grobu matki Józefa Piłsudskiego

1966). „Kadrówka” dała początek Legionom, a potem Wojsku Polskiemu. Stała się symbolem żołnierskiego poświęcenia. Niepodległej Polski doczekało około 100 z nich, druga wojnę przeżyło kilkunastu.

Kazimierz Goebel „Taternik” walczył w pierwszym plutonie Pierwszej Kompanii Kadrowej, potem w I Brygadzie Legionów Polskich. Został ranny w bitwie pod Nowym Jastkowem w czasie walk z Rosjanami. Po wyjściu ze szpitala działał w tajnej Polskiej Organizacji Wojskowej. Po zakończeniu wojny pozostał w wojsku. Był między innymi na krótko szefem łączności Ministerstwa Spraw Wojskowych. Kiedy tam praco-

wał, jego pokój mieścił się naprzeciwko gabinetu Piłsudskiego.

W stan spoczynku przeszedł w 1935 roku. Zamieszkał w Wilnie, gdzie był wiceprezesem Dyrekcji Okręgu Poczty i Telegrafów.

Po śmierci Marszałka był jednym z czterech żołnierzy, którzy w 1936 roku w Wilnie na cmentarzu w Rosie nieśli serce Marszałka, które zostało złożone do grobu matki Józefa Piłsudskiego.

W 1945 roku przybył do Olsztyna i objął stanowisko wicedyrektora Olsztyńskiego Okręgu Poczty i Telegrafów. Spoczywa na cmentarzu komunalnym przy ul. Poprzecznej w Olsztynie. Jest jedynym żołnierzem Pierwszej Kompanii Kadrowej, którego grób

znajduje się w woj. warmińsko-mazurskim. Zmarł symbolicznie, 11 listopada 1966 roku.

WALCZYŁ Z BOLSZEWIKAMI

Na cmentarzu św. Józefa w Olsztynie znajduje się grób generała Franciszka Ksawerego Ostrowskiego, który był oficerem w carskiej armii do 1917 roku. A później włożył mundur polski i trafił pod komendę gen. por. Józefa Dowbora-Muśnickiego. Został dowódcą 1. Pułku Strzelców Polskich, który walczył z bolszewikami. Potem objął dowództwo Grodzieńskiego Pułku Piechoty. W listopadzie 1919 roku przeszedł do pracy w administracji wojskowej – Komisji Kontroli Stanów. 1 grudnia 1921 roku płk Ostrowski został przeniesiony w stały stan spoczynku. Awans na stopień generała brygady otrzymał w listopadzie 1923 roku.

Kiedy wybuchła II wojna światowa, mieszkał z rodziną w Wilnie. Utrzymywał się ze zgromadzonych oszczędności, pracował jako dozorca.

Wraz z rodziną w 1945 roku przyjechał do Olsztyna, gdzie zamieszkał przy dzisiejszej ul. Jagiellońskiej. W latach 1946-47 był zatrudniony jako pracownik umysłowy w Dyrekcji Przedsiębiorstw Miejskich. Zmarł 22 grudnia 1957 roku.

MUSIMY O NICH PAMIĘTAĆ

Bez takich ludzi jak generał Ostrowski czy pułkownik Goebel po I wojnie światowej

Generał Franciszek K. Ostrowski (zdjęcie umieszczone na grobie generała)

nie udało się Polsce odzyskać i obronić niepodległości. — Niestety, to bardzo przykre, że postaci te, tak zasłużone dla niepodległej Polski, popadają w zapomnienie — zauważa prof. Jarosław Dobkowski, dziekan Wydziału Prawa i Administracji UWM, miłośnik historii i regionu.

— Pamiętamy o tych wielkich, ale musimy też pamiętać wszystkich żołnierzach Niepodległej — podkreśla prof. Norbert Kasperek, dyrektor Archiwum Państwowego w Olsztynie. — To było najważniejsze wydarzenie w naszej historii w XX wieku. Dla tamtego pokolenia swoistym cudem było to, że trzy państwa zaborcze się rozpadły, ale cudem było też to, że było pokolenie gotowe podjąć walkę o niepodległość, o jej utrzymanie. Pokolenie, które traktowało Polskę jako dobro wspólne, o które trzeba dbać i chronić.

Część żołnierzy Niepodległej dożyła swoich dni na Warmii i Mazurach i ich gro-

by są rozsiane na naszych cmentarzach. W Olsztynie jest pochowany Kazimierz Kadenacy, siostrzeniec marszałka Piłsudskiego, który walczył z bolszewikami. Spoczywają też inni żołnierze, którzy brali udział w wojnie polsko-bolszewickiej.

— To szereg postaci, które łączą trzy rzeczy — mówi dr Piotr Bojarski z Instytutu Północnego im. W. Kętrzyńskiego w Olsztynie. — Łączą ich pochodzenie, związek z Kresami Wschodnimi, często wykształcenie i praca jeszcze w carskiej Rosji, później w Polsce w okresie międzywojennym, a po wojnie zaangażowanie w odbudowę naszego regionu. Taką postacią był na pewno Wacław Stankiewicz, który był inspektorem wojewódzkim Państwowego Urzędu Repatriacyjnego w Olsztynie. Tu na pewno trzeba też wspomnieć Aleksandra Andrzeja Zubelewicza, inżyniera, który był pierwszym naczelnikiem wydziału komunikacyjno-budowanego w Urzędzie Wojewódzkim po wojnie. Zresztą taką samą funkcję pełnił przed wojną w Wilnie i Nowogródku. Tworzył ruch turystyczno-krajoznawczy w naszym regionie. Ciekawą postacią był też Władysław Muzolf, który był też inżynierem, odbudował Olsztyn. Niestety, niewiele wiemy o nich, bo ci ludzie z pokolenia urodzonego na przełomie XIX i XX wieku zostali po 1945 roku aż do 1989 roku skazani przez władzę na zapomnienie.

ANDRZEJ MIELNICKI

ŚWIAT I OKOLICE

WYBORCZY REMIS W WASZYNGTONIE – ZE WSKAZANIEM NA REPUBLIKANÓW

Piszę te słowa w momencie, gdy po drugiej stronie Atlantyki wciąż liczone są wybor-

cze głosy. Zaryzykuję jednak wstępną analizę wyborów w najważniejszym państwie świata – Stanach Zjednoczonych Ameryki. Tak naprawdę ciągnęły się one tygodniami, bo obywatele USA mogą głosować korespondencyjnie i z tego na potęgę korzystają. Wybory w Stanach są specyficzne, bo – inaczej niż w Polsce i wielu krajach Europy – izbę wyższą, czyli Senat, wybiera się nie raz na cztery lata, tylko w systemie rotacyjnym (co dwa lata zmienia się 1/3 senatorów). Dotychczas

w Senacie był idealny remis, bo co prawda Republikanie mieli 50 głosów, a Demokraci 48, ale dwóch senatorów niezależnych było w klubie Demokratów. Przy idealnym remisie rozstrzygał – to amerykańska specyfika – głos oficjalnej przewodniczącej Senatu, czyli wiceprezydent Kamali Harris. Demokraci zachowują Senat, ale Republikanie odbijają izbę niższą, czyli Izbę Reprezentantów, choć ich zwycięstwo jest mniejsze, niż mówiły o tym sondaże dostawione w ostatnich dniach

przed wyborczym wtorkiem. Z całą pewnością na wynik wyborów w co najmniej kilku stanach zaważyły głosy wysyłane pocztą. Kwestionują to zwiazani z opozycją dziennikarze i eksperci, mówiąc, że głosami tymi łatwo manipulować, a nawet oddawać je faktycznie w cudzym imieniu. Demokraci odrzucają te oskarżenia – niesmak jednak pozostaje. Przypuszczalnie będą to już trzecie w tym wieku amerykańskie wybory, na których cieniem położą się wątpliwości związane właśnie

z przebiegiem głosowania. Pierwsza taka sytuacja miała miejsce po wyborach prezydenckich w 2004 roku, gdy urzędujący republikański prezydent George Walker Bush (syn Georga Busha) pokonał Demokratę, wiceprezydenta za czasów Clintona Alę Gore'a po kwestionowanym przez część Demokratów zwycięstwie na Florydzie, kontrolowanej przez brata prezydenta gubernatora Jeba Busha. Druga po wyborach w 2020 roku, gdzie Donald Trump i jego zwolennicy zakwestio-

nowali zwycięstwo Josepha Robienette'a Bidena. Jak widać, na wyborcze decyzje Amerykanów ograniczone decyzje miał fakt, iż galon benzyny (4 litry) jest dziś trzy razy droższy, niż było to w ostatnich dniach prezydentury Trumpa. A polityka międzynarodowa USA? Wbrew przedwyborczym obawom nie zmieni się ani o jotę. Wpływ Pentagonu i amerykańskiego lobby zbrojeniowego był, jest i będzie przemożny.

MP

DZISIAJ BYĆ PATRIOTĄ TO...

ŚWIĘTO
NIEPODLEGŁOŚCI
TO NIE TYLKO
MARSZE, POCHODY
I PRZYWOŁYWANIE
BOHATERÓW.
TO TAKŻE
CZAS ROZMÓW
O HISTORII,
TERAŻNIEJSZOŚCI,
PRZYSZŁOŚCI
ORAZ STAWIANIA
PYTAŃ.
MIESZKAŃCÓW
REGIONU
PYTAMY: „CO
W DZISIEJSZYCH
CZASACH ZNACZY
BYĆ PATRIOTĄ?”.

Anna Niszcza,
opozycjonistka
w czasach PRL

Ja widzę to na trzech głównych płaszczyznach. Ogólnej, lokalnej i rodzinnej. Dla mnie być patriotą to znaczy kochać swój kraj. I trzeba się z tym spieszyć, bo każdy dzień przynosi nowe wyzwania. Kochać swój kraj to również myśleć o nim w tych kategoriach, żeby wszystko działało w nim jak najlepiej. Lokalnie, to dbanie o środowisko, dbanie o własne miejsce pracy, o otoczenie. Również o miejsce swojego zamieszkania. Pomaganie też jest patriotyzmem. Patriotyzm to miłość, a miłością chcemy się dzielić. Stąd potrzeba wychowywania dzieci w patriotyzmie. Przekazywanie go. Wychowywanie w domu w duchu patriotyzmu jest bardzo ważne. Wiele wynosi się z domu.

Mariusz Sieniewicz,
dyrektor Miejskiego
Ośrodka Kultury
w Olsztynie

W dzisiejszych czasach być patriotą to znaczy dbać o najbliższą wspólnotę,

Rząd Jędrzeja Moraczewskiego, 18 listopada 1918 roku. W pierwszym rządzie siedzą (od lewej): Stanisław Thugutt, Jędrzej Moraczewski, Józef Piłsudski, Leon Supiński, Leon Wasilewski. Siedem dni wcześniej – 11 listopada 1918 roku – Rada Regencyjna przekazała uwolnionemu z twierdzy magdeburskiej Józefowi Piłsudskiemu władzę wojskową i naczelné dowództwo podległych jej wojsk polskich. Tego samego dnia we francuskim Compiègne Niemcy podpisały zawieszenie broni kończące działania bojowe Wielkiej Wojny. Po ponad 120 latach Polska odzyskiwała niepodległość.

tworzyć Polskę otwartą na innych, różnorodną, empatycznie skierowaną na najsłabszych i wykluczanych. Patriotyzm to świadomość takiego świata, by przyszłe młode pokolenia chciały w nim żyć, a nie uciekać. To poczucie odpowiedzialności nie tylko za siebie, ale również za innych, także w wymiarze pokoleniowym.

Krzysztof Kamiński,
przedsiębiorca

Przede wszystkim bycie dumnym, że jestem Polakiem, promowanie wszystkiego, co polskie. Możemy wyodrębnić patriotyzm gospodarczy, zarówno jeśli chodzi o przedsiębiorców, jak i pozostałych obywateli. To wybieranie tego, co polskie w sklepie, promowanie tego, co polskie wśród innych. W dzisiejszych czasach to bardzo ważne.

W ten sposób chronimy nasze miejsca pracy. Dbamy o Polskę. Patriotyzm może być też obywatelski. To uczestniczenie w wyborach, angażowanie się w działania społeczne. Jeżeli ktoś krytykuje Polskę, to patriotyzm polega na umiejętnej obronie naszego kraju i wartości, które reprezentujemy. Dla mnie osobiście patriotyzm to także kwestie wiary. Uważam, że polski patriotyzm jest bardzo silnie związany z katolicyzmem i reprezentowanie wartości, które niesie wiara, jest dla mnie nieodłączne od patriotyzmu.

Jan Chłosta, znawca
historii Warmii, pisarz
i publicysta

Trzeba oglądać się za siebie. Widzieć historię jako nauczycielkę życia. Czer-

pać z tego doświadczenie, aby z tej wiedzy odczytywać też współczesność. Ta umiejętność, o ile wsparta jest miłością do własnej Ojczyzny, pozwala odnaleźć się w rzeczywistości, a ta bywa przecież często bardzo złożona. Jednak pewne prawidłowości historyczne także w niej się sprawdzają. Wysiłek związany z poznawaniem i rozumieniem historii Polski jest dla mnie ważną formą patriotyzmu.

Ks. Kamil Wyszynski

Dla mnie patriotyzm to miłość do Ojczyzny, za którą mogę oddać swoje życie. Choć może brzmi to górnolotnie, to taka jest prawda. Szczególnie w tych czasach. Jeśli kocham, to znaczy, że jestem blisko. To dotyczy również Ojczyzny, której potrafię służyć. To

także szacunek dla swojego kraju, jego symboli: godła, flagi, hymnu. O tym nie wolno zapominać.

Wiktor Marek Leyk,
społecznik, działacz
społeczności ewangelickiej
na Mazurach

Dla mnie to, po pierwsze, przestrzeganie prawa. Po drugie, dobra praca. Rzetelne, uczciwe i wydajne wykonywanie tego, co robi się zawodowo i wszystkich wynikających z pracy zadań. Po trzecie, to dobra

rodzina. Dbanie o nią, poświęcenie jej czasu. W końcu po czwarte, to sympatia do innych ludzi i szacunek dla innych. Na tym buduję się każde indywidualne działanie, które przecież jest oparte na wspólnocie. Z tego się rodzi patriotyzm, Tak rozumiany powoduje, że nasza Ojczyzna wzrasta, a my wszyscy możemy czuć się w niej dobrze.

Marek Borowski,
prezes Banku Żywności
w Olsztynie

Patriotyzm to przede wszystkim szacunek do drugiego człowieka, szacunek do historii, do tradycji narodowych, to uczestniczenie w świętach narodowych. Dla mnie patriotą jest osoba, która dba o ważne rocznice historyczne, jednocześnie pomagając osobom w potrze-

bie, troszczy się o rodzinę, pracowników, odnosi się kulturalnie do ogółu społeczeństwa, nie stygmatyzuje żadnej grupy społecznej.

Janusz Dramiński,
współtwórca Muzeum
Maszyn Rolniczych
w Naterkach

Patriotyzm to umiłowanie Polski i jej narodu. To poczucie wspólnoty, która objawia się wspólnym językiem, tradycją, historią, kulturą, wiarą, miejscem, w którym żyjemy. Ważna też, ale być może bardzo trudna w czasie, w którym żyjemy, jest gotowość do poświęcenia wszystkiego w obronie Ojczyzny, a nawet do poświęcenia własnego życia. „Jak kamienie rzucone na szaniec”. Wspaniałym przykładem patriotyzmu są powstańcy warszawscy. Można by sobie zadać pytanie, po co to wszystko. Odpowiedź jest prosta – „Żeby Polska była Polską”. Czy patriotyzm jest w naszych czasach potrzebny? Odpowiedź jest także prosta: Bardzo potrzebny. Dlaczego? Konstanty Ildefons Gałczyński to genialnie przewidział w wierszu „Flagi” napisanym w 1944 roku: „O północy przy zielonych stolikach/modliły się diabły do cyfr./Były szarfy i order, i muzyka/i stukał tajny szyfr./Diabły w sercu swoim głupim, bo niedobrym/rozwiązywały białoczerwony problem”.

Lidia Lejszo, wiceprezes
Federacji Uniwersytetów
Trzeciego Wieku Warmii
i Mazur

Patriotyzm dzisiaj to szacunek do własnego państwa. Jego umiłowanie i gotowość poświęcenia dla niego własnego zdro-

wia, a nawet życia. To także praca na rzecz Ojczyzny. Według mnie są to postawy, który pokazują, czym jest patriotyzm.

prof. Małgorzata Śuświłło, przewodnicząca
Akademickiego Klubu
Obywatelskiego im. Lecha
Kaczyńskiego w Olsztynie

Jest to przede wszystkim umiłowanie Ojczyzny. Powiedziałabym, że składają się na to zarówno elementy emocjonalne, czyli wspomniane umiłowanie Ojczyzny, jak i pewna postawa. Postawa, rzecz jasna, pro-państwowa. Trzeci element związany jest z działaniem, które naturalnie składa się na postawę. Powinniśmy działać dla dobra Ojczyzny, ale także w codziennej pracy, uczciwie pracując na rzecz innych, będąc otwarci na ochronę przyrody i życia drugiego człowieka.

Michał Żukowski,
przewodniczący rady
nadzorczej Stomilu Olsztyn

Możemy mówić, że patriotyzmem jest duma wynikająca z bycia Polakiem oraz noszenie barw narodowych. I to jest oczywiście prawda, ale dla mnie patriotyzm to przede wszystkim wrażliwość na drugiego współobywatela. Życzliwość wobec naszego krajana. Polska charakterystyka polega na tym, że historycznie potrafimy się jednoczyć w momentach próby narodowej oraz kryzysu. W ostatnich dwudziestu latach dobitnie pokazała to śmierć papieża, katastrofa smoleńska czy ostatnie wydarzenia na Ukrainie. Ale dla mnie patriotą jest też osoba, która na co dzień myśli, co może zrobić dla innego Polaka.

Jeżeli podejmiemy do tego w ten sposób, to jako kraj będziemy rosnać w wielu aspektach, chociażby społecznych i ekonomicznych. Łatwiej nam będzie współpracować w najtrudniejszych momentach.

Ks. Marcin Pysz, proboszcz
Parafii Ewangelicko-
Augsburskiej w Pisz

Patriotyzm dzisiaj to dla mnie oddane i zaangażowane wykonywanie swojego powołania: pracy, codziennych obowiązków oraz szacunek do drugiego człowieka. Na tych filarach współczesny człowiek powinien budować patriotyzm. Łatwo się mówi „ukochanie Ojczyzny”, ale co to znaczy? Dla mnie to przede wszystkim otwartość, pomoc potrzebującym, łączenie ludzi, a nie ich dzielenie, wspólne budowanie naszej codzienności. Tu nie trzeba wielkich haseł, sztandarów i pochodów... Trzeba codziennie uczciwie pracować, budować rodzinny spokój, angażować się społecznie na rzecz potrzebujących oraz szukać pojednania – tego nadal brak w naszym Narodzie. Patriotyzm mamy okazywać i realizować każdego dnia. Niechaj świątecznym dniem będzie każdy dzień, gdy budzimy się w wolnej i demokratycznej Ojczyźnie.

ppor. Agnieszka Pasko
– Dyrektor Centrum
Edukacji Mundurowej CEM
w Ełku

W dzisiejszych czasach być patriotą to przede wszystkim dobrze wychować młodzież. Wychować porządnie i właściwie nasze dzieci – przygotować je na to, aby te tra-

dycje wypracowane przez wcześniejsze pokolenia przetrwały i żebyśmy dalej mogli być chlubą w Europie. Żebyśmy spotykali się z ogromnym szacunkiem, nie tylko ze strony sojuszników, ale też wszystkich krajów Europy. Patriotyzm to dla mnie też rozsądek w dochodzeniu prawdy, w prowadzeniu gospodarki, rozsądek w swoim domu, otoczeniu, miejscu pracy. Rozsądek w dobieraniu informacji i staranie się, aby dezinformacja i dezorientacja nie przeszkadzały nam w dążeniu do prawdy historycznej. Patriotyzm to ogromna odpowiedzialność za to, co wywalczyły nasze pokolenia, za własny kraj, własną narodowość i historię. I tę odpowiedzialność powinniśmy w sobie czuć. Najlepszym jej przejawem – szczególnie w tych czasach – jest gotowość do służby własnemu krajowi, bo to nie on jest nam coś winien, tylko my jesteśmy mu coś winni – naszym przodkom i przyszłym pokoleniom. Gotowość do służby jest dzisiaj dla mnie najwyższym przejawem patriotyzmu.

Alicja Rymszewicz, sottys
Trygortu

Dzisiaj być patriotą to żyć w dbałości o swoje otoczenie. Nie zamykać oczu na krzywdę. Być tolerancyjnym, otwartym na inność. Potrafić dostrzec potrzebujących i nienachalnie umieć pomóc. Być odważnym. Nie bać się brać sprawy w swoje ręce i brać za to odpowiedzialność. Mówię to z pozycji liderki – osoby, w której otoczenie chce widzieć przywódczynię. Przywódczynię w trudnym czasie, w nieprzewidywalnych okolicznościach. Mogę wieść przyjemne, wygodne życie „na kanapie”. Mogę też odważnie brać na swoje barki odpowiedzialność za zmianę świata na lepsze. Mój wybór polega na tym, by łączyć ludzi, siecować zasoby, dać swoje kompetencje, by żyło nam się le-

piej. Potrafię to, ciągle się doskonalam i odważnie stoję na czele zmiany – czy to w mojej wsi, gminie, czy na czele ogólnopolskiego projektu – to mój patriotyzm.

Mariola Adela Karpowicz,
nauczycielka, emerytka,
fotograf amator

Być patriotą w dzisiejszych czasach to kulturowanie tradycji narodowych, znajomość historii, kultury i sztuki swojego kraju. Być patriotą to pamiętać o świętach narodowych, o postaciach, dzięki którym możemy swobodnie mówić po polsku, mieszkać, żyć i pracować w wolnym kraju.

Każdy naród czerpie siłę ze swojego historycznego dorobku, dlatego tak ważna jest edukacja od najmłodszych lat. Wielka w tym rola nauczycieli, ale również rodziców, którzy swoją postawą uczą młode pokolenia szacunku do swojego kraju. Nie można pominąć faktu, że patriotyzm to również wykonywanie obywatelskich obowiązków, np. udział w wyborach, interesowanie się tym, co dzieje się w kraju czy w regionie, znajomość symboli narodowych, a przede wszystkim przestrzeganie prawa oraz norm społecznych. Patriotyzm wcale nie zależy od tego, gdzie się urodziłeś, gdzie mieszkasz, tylko kim się czujesz. Ja czuję się Polką.

Anna Osowska, lekarz,
pisarka

Patriotyzm czyni dla naszej rodziny oczywistym potrzebę, by stale przed naszym siedliskiem w Kró-lach powiewały flagi: Pol-

ski i Barcji. Manifestujemy w ten sposób więź z naszą małą ojczyzną, położoną w historycznej Barcji, która jest nierozłączna z ojczyzną, do której tęsknili Norwid, Mickiewicz i Chopin.

Bycie patriotą to obecność i zaangażowanie, stąd moje uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych powiatu, wygłaszanie prelekcji dotyczących zdrowia i spotkania związane z moją pisarską pasją, ale także aktywne działania na rzecz Porozumienia Zielonogórskiego, by zmiany w opiece zdrowotnej szły w dobrym kierunku.

W patriotyzmie zawiera się tolerancja dla wszystkich obywateli bez względu na narodowość, status społeczny, wyznanie, przekonania polityczne. Tą zasadą się kieruję, wykonując zawód lekarza. Bycie patriotą to także pamiętanie o tych, którzy tworzyli Polskę przed nami, walczyli o jej istnienie, stąd nasze odwiedziny grobów żołnierzy II Korpusu Armii Generała Andersa podczas naszego rodzinnego wyjazdu do Bolonii we wrześniu br.

Bartosz Krusznicki,
wokalista Łydky Grubasa

Dla mnie patriotyzm to przede wszystkim mądrość i rozwój. Niezbędne do tego, żeby umieć odróżnić ściemę od prawdy. Wtedy można wzbicić się ponad partykularne interesy własne oraz innych i dostrzegać wyższe, dalsze i szlachetniejsze cele. Dróg do realizowania tego jest tak wiele, jak różni są ludzie w danym państwie. Może to być szacunek do prawa, wspieranie rodaków na sto dowolnych sposobów, znajomość własnej kultury, zdolność do poświęcenia jakichś własnych interesów na rzecz ogółu. Ale bez mądrości są fasady, a szczery patriotyzm musi być postawą racjonalną. Świadomy obywatel jest tego podstawą!

WYGRAŁA WALKĘ O ŻYCIE I SZCZĘŚCIE

RAK PIERSI TO NAJCZĘSTSZY NOWOTWÓR ZŁOŚLIWY DIAGNOZOWANY U KOBIET. CZASAMI JEDYNYM RATUNKIEM JEST MASTECTOMIA. PANI KRYSZYNA PRZESZŁA OBUSTRONNĄ AMPUTACJĘ PIERSI. MAŻ NIE POTRAFIŁ ZAAKCEPTOWAĆ TEJ SYTUACJI I WYGLĄDU ŻONY PO OPERACJI.

Pani Krystyna zachorowała na nowotwór 16 lat temu. Poszła na badanie do mammbusu. Nic nie zapowiadało, że tego dnia odmieni się jej życie. Miała wtedy 56 lat, męża, 3 dorosłych dzieci i 2 wnuków. Wiele lat pracowała jako opiekunka osób starszych, działała społecznie, bo uważała, że każdemu warto pomagać. Wciąż nie potrafi przejść obojętnie wobec ludzkiej krzywdy. Cieszyła się każdym dniem, do czasu kiedy przyszedł wynik z badania mammograficznego. Okazało się, że ma nowotwór złośliwy.

— Wszystko się układało i nagle runęło jak domek z kart. W ciągu kilku chwil mój misternie budowany świat legł w gruzach. Nie byłam na to przygotowana, ale kto by był? W wieku 56 lat nie spodziewałam się takiego wyroku... Lekarz powiedział, że nowotwór jest bardzo zło-

śliwy i zostało mi jakieś pół roku życia... Były lzy, tysiące przerażających myśli i pytanie: dlaczego mnie to spotkało... Całe życie przeleciało mi przed oczami — wspomina. — W pierwszym odruchu miałam ochotę się poddać, jednak pomyślałam o swojej rodzinie, o dzieciach i wnukach. Postanowiłam walczyć. Wiedziałam, że ta wojna toczy się o najwyższą wygraną. Moje życie.

DLACZEGO JA ZACHOROWAŁAM?

Przez kilka dni kobieta nie powiedziała o chorobie najbliższemu. Dopiero przy niedzielnym obiedzie wyznała, że ma raka. Dzieci były wstrząśnięte wiadomością, mąż milczał.

— Nigdy nie był człowiekiem empatycznym, ale myślałam, że po 37 latach małżeństwa mogę na niego liczyć — opowiada. — O tym, jak bardzo się myliłam, przekonałam się dość szybko. Kiedy powiedziałam, że muszę mieć amputowaną pierś, nie zareagował. Zachowywał się tak, jakby nie słyszał.

Panią Krystynę czekała operacja usunięcia piersi wraz z węzłami chłonnymi. Do szpitala zawiozła ją córka. Mąż odwiedził ją raz. Dzieci odwiedzały ją często, pomagały w myciu i zwykłych czynnościach.

— Ból był ogromny. Wszystko mnie bolało — wspomina. — Kiedy zobaczyłam bliznę po operacji, rozplakałam się. Wiedziałam, że moje życie się zmieniło, że czeka mnie jeszcze walka, chemia, rehabilitacja

foto: Arch. prywatne

Pani Krystyna wygrała nie tylko z chorobą, ale też wygrała walkę o swoje szczęście

i to, co najtrudniejsze — akceptacja siebie bez piersi.

Już po pierwszej chemii włosy zaczęły wypadać całymi garściami... Pani Krystyna otrzymała od dzieci chusty, które wiązała na głowie. Wstydziła się bez nich chodzić. Kiedyś w domu zapomniła jej założyć. Mąż na nią nakrzyczał i wyszedł z domu, trzaskając drzwiami.

— Powiedział, że nie może na mnie patrzeć — mówi, płacząc. — Wręcz wykrzyczał mi wtwarz, że teraz nie czuje się dobrze we własnym domu, że rozmawiamy tylko o badaniach, chemii, leczeniu. Świat teraz kręci się wokół mnie, a on chce normalnie żyć. Oczekiwał, że mimo choroby będę gotować mu obiady, piec ciasta, usługiwać mu i jeszcze się uśmiechać... Zryczałam długo, bo nie mogłam zrozumieć, jak on może tak mnie traktować. Przez lata pracowałam, wychowywa-

łam dzieci, ogarniałam dom, ale teraz byłam chora... Nie miałam siły czasem wstać i przygotować sobie jedzenia, a on wymagał, żeby wszystko było „po staremu”. Żadnego współczucia, wsparcia z jego strony... Nic...

OBUSTRONNA MASTECTOMIA

Pani Krystyna cierpiała w milczeniu. Nie chciała swoim dzieciom przysparzać zmartwień, więc udawała, że wszystko jest w porządku. Walczyła dla nich... Niestety po dwóch latach okazało się, że nowotwór jest też w drugiej piersi. Znów operacja, chemia, leczenie.

— Kiedy zobaczyłam się bez obu piersi z bliznami, nie mogłam powstrzymać łez. Niby to tylko kawałek ciała, a jednak... — opowiada. — Do domu wróciłam i wyglądałam jak wrak człowieka. Łysa, bez piersi, schudłam kilkanaście kilogramów. Źle się czułam fizycznie i psychicznie. Mąż odsunął się ode mnie całkowicie. Nie spał ze mną w jednym łóżku, unikał wspólnych posiłków, rozmów. Początkowo myślałam, że potrzebuje czasu, żeby tak jak ja, oswoić się z tym wszystkim. Jednak z każdym tygodniem docierało do mnie, że nie będzie już dobrze między nami.

Leczenie przyniosło rezultaty: rak zginął. Niestety pani Krystyna popadła w depresję. Dzieci szybko zauważyły, że dzieje się z ich mamą coś złego. Kobieta wstydziła się opowiadać o tym, co dzieje się w domu.

— Czułam się jak niepo-

trzebny mebel. Nie chciało mi się wstawać rano z łóżka, odsunęłam się od większości znajomych, prawie nie wychodziłam z domu — mówi. — Sytuację pogarszały moje stosunki z mężem — a raczej ich brak. Mijaliśmy się jak obcy ludzie. Zrozumiałam, że chyba mnie nie kochał nigdy, ale nie potrafiłam podjąć decyzji o odejściu...

PRZESTAŁAM BYĆ DLA MĘŻA KOBIETĄ

Minęło kilka lat, jednak w domu wciąż panowała ciężka atmosfera. Pani Krystyna postanowiła zawalczyć o swoje małżeństwo. Starła się przygotowywać ulubione posiłki, zagadywać męża. Pewnego wieczoru przygotowała uroczystą kolację przy świecach.

— Mąż był zdziwiony, ale usiadł i zaczął jeść. Zaczęłam z nim rozmawiać i miałam nadzieję, że jest dla nas jeszcze szansa — opowiada. — Kiedy powiedziałam mu, że bardzo mi go brakuje, że chciałabym, żeby znów był blisko, żeby wrócił do wspólnego łóżka, wpadł w szal. Krzyczał, że nie wyobraża sobie położyć się ze mną do łóżka. „Jak można kochać się z deską?” — wołał. Padło wtedy z jego ust wiele przykrych słów, ale najbardziej zabolalo, gdy powiedział, że się mnie brzydzi, że ja nie jestem już kobietą. Tego nie mogłam znieść. Wybiegłam z mieszkania tak jak stałam i poszłam do córki.

Pani Krystyna opowiedziała o sytuacji i atmosferze w domu. Nie chciała już dłużej udawać, że wszystko jest w porządku. Przez całą noc rozmawiała. To wtedy pani Krystyna podjęła decyzję o rozwodzie.

UWIERZYĆ W SIEBIE I ZACZAĆ ŻYĆ NA NOWO

Dzieci stanęły po stronie matki. Najmłodsza córka postanowiła, że mama

zamieszka z nią w domu. Znalazła też psychologa, który pomaga pani Krystynie przezwyciężyć traumę, zaakceptować swój wygląd i uwierzyć w siebie.

Namawia też wszystkie kobiety, aby regularnie robiły badania, bo wczesne wykrycie raka daje możliwość wyleczenia. Przekonuje i sama jest dowodem na to, że rak to nie wyrok.

— Pozytywne nastawienie nie może wyleczyć z raka, może jednak dać dobre rezultaty. Ja jestem po obustronnej mastektomii, ale żyję — twierdzi. — Chorować już nie zamierzam, choć cały czas jestem pod kontrolą lekarzy. Żyję i cieszę się każdą chwilą. Moim największym marzeniem jest być przy swoich dzieciach i wnukach jak najdłużej. Myślę, że wszystko, co zysła na nas Bóg, jest po coś. Może czasem nie dostrzegamy tego, co mamy. Życie trzeba przeżyć tak, żebyśmy na końcu swojej drogi zostawili po sobie dobre wspomnienia. Nigdy nie można się poddawać, trzeba walczyć, bo jest o co. Każdy dzień to dar, więc wykorzystajmy go. Pamiętajmy też o regularnych badaniach, szybka reakcja może uratować nam życie. I nie warto marnować swojego czasu i sił na bycie z człowiekiem, który w najtrudniejszej chwili życia nie jest dla nas wsparciem. Trudno się z tym pogodzić, ale czasem lepiej się rozwieść. Dobrze, że mam cudowne i mądre dzieci. Są moim największym skarbem i kiedy patrzę w ich oczy, widzę miłość. Choć jestem sama, to nie samotna. Otoczona ludźmi, którzy mnie kochają, czuję, że warto żyć! Dziś wiem, że bez piersi można żyć i być szczęśliwą. Trzeba tylko się zaakceptować...

JOANNA KARZYŃSKA

REKLAMA

Roman Łesiów
UROLOG

- leczenie zachowawcze i operacyjne
- USG układu moczowego
- cystoskopia, zabiegi operacyjne
- uroflometria

rejestracja Olsztyn, od godz. 13⁰⁰
Lancet 89 535 72 80
al. Wojska Polskiego 39

162201br-A-P

dr n. med. MACIEJ BIERNACKI
SPECJALISTA CHIRURGII OGÓLNEJ I ONKOLOGICZNEJ

- chirurgia ogólna • chirurgia onkologiczna
- żylaki • przepukliny • usuwanie drobnych zmian skórnych • leczenie chorób piersi
- leczenie nowotworów przewodu pokarmowego

Olsztyn, al. Wojska Polskiego 39 (Lancet)
89 535 72 80 od godz. 13⁰⁰, **508 36 26 52**

132201br-A-M

NEUROLOG
BEATA NOWAK
specjalista neurolog

poniedziałek 10:00-13:00
czwartek 10:00-13:00

Rejestracja tel. **89 534 23 33**
w godz. 10:00-18:00

Olsztyn, ul. Pana Tadeusza 6
PANTAMED

1722201br-A-P

Gabinet Urologiczny
USG układu moczowego
(pełny zakres badań urologicznych)

lek. med.
RYSZARD MAREK
Olsztyn, ul. Żytnia 74
pon. 16.00-18.00
tel. **89 527-81-48**
tel. **604 552 518**

122201br-A-M

Dr n. med. PIOTR MALINOWSKI
specjalista chirurgii ogólnej i naczyniowej

- Diagnostyka i badanie chorób naczyń
- Usuwanie żylaków: laserowe, nieoperacyjne, operacyjne, skleroterapia

ZABIEGI:
środa 16.00-18.00, czwartek 16.00-18.00
KONSULTACJE:
środa 18.00-19.30, czwartek 18.00-19.30

Olsztyn, ul. Kopernika 30, gabinety nr 14 i 15

942201br-A-M

Dr n. med. JACEK NOWAK
specjalista chirurgii ogólnej i naczyniowej

PRZYJMUJE: poniedziałek-piątek 16.00-18.30

REJESTRACJA TEL. w godz. 10⁰⁰-18⁰⁰
tel. 89 534 23 33

Olsztyn
ul. Pana Tadeusza 6 (PANTAMED)

1712201br-A-P

MILLER DENTAL
PRZYCHODNIA STOMATOLOGICZNA

lek. stom. Katarzyna Miller
specjalista periodontolog
lek. stom. Adam Miller
lek. stom. Anna Miller

- leczenie w ramach NFZ i prywatnie • pełen zakres usług stomatologicznych • RTG

Olsztyn, ul. Piotrowskiego 16 lok. C
tel. **502-071-870, 89 539 96 38**

182201br-A-P

STOMATOLOG
LEK. EWA MICKIEWICZ
specjalista protetyki stomatologicznej

Olsztyn, ul. Barcza 48/1
tel. 89 542 67 40
tel. 512 506 756

- pełny zakres stomatologii zachowawczej • protetyka
- RTG zębów • laseroterapia • wybielanie zębów
- licówki porcelanowe

192201br-A-P

NZOZ „ARTERIA” PRYWATNE SPECJALISTYCZNE CENTRUM CHOROBY NACZYŃ

Olsztyn, ul. Kopernika 30 (parter, lok. 14, 15) pn.-pt., rej. w godz. 10⁰⁰-18⁰⁰, tel. 89 534-55-65

CHOROBY ŻYŁ I TĘTNIC

- diagnostyka
- leczenie zachowawcze
- skleroterapia żyłaków
- laserowe leczenie żyłaków!!!
- leczenie operacyjne żyłaków

Specjaliści chirurgii naczyniowej i ogólnej:
Mariusz Błoniecki | Rafał Dryzner
Piotr Malinowski

Maciej Sadowski tel. 89 509 344 667
www.arteria.olsztyn.pl

142201br-A-M

tv
dodatek
TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Sex Story
czwartek
POLSAT 22:10

11 – 17 listopada 2022

Poniedziałek

20:05 Kingsman: Tajne służby
POLSAT
komedia sensacyjna, Wielka Brytania, 2014

Elitarna pozarządowa organizacja Kingsman zrzesza wybitnych tajnych agentów, a zarazem dżentelmenów. Jej członkowie widzą w sobie współczesnych rycerzy - ludzi, u których doskonale umiejętności idą w parze z honorem i nienagannymi manierami. Harry Hart, zwany Galahadem, decyduje się dać szansę Eggsy'emu, niepokornemu nastolatkowi pochodzącemu z nizin społecznych, który trafił do aresztu. Ma dług wdzięczności wobec jego ojca i dostrzega w chłopaku duży potencjał. Wprowadza go do elitarnego grona rekrutów.

Piątek

22:15 Legiony
TVP1
film historyczny, Polska, 2019

I wojna światowa. Józek (Sebastian Fabijański) dezertuje z carskiego wojska. Zbiegiem okoliczności trafia do sztabu Legionów Polskich Józefa Piłsudskiego (Jan Frycz). Oddziały szukają się właśnie do walki. Dla młodego mężczyzny jest to ciężka próba zmierzenia się z poglądami zupełnie odmiennymi od tych, z którymi stykał się przez całe dotychczasowe życie. Czuje się rozzerwany, ponieważ sam nie wie, czy chce brać udział w wojnie o niepodległość Polski. Jednocześnie odnajduje miłość. Zakochuje się w Aleksandrze Tubilewicz agentce wywiadu.

Wtorek

23:10 Granice wytrzymałości
POLSAT
film przygodowy, Niemcy, USA, 2000

Royce Garrett (Stuart Wilson) wraz z dorosłymi dziećmi, Peterem (Chris O'Donnell) i Annie (Robin Tunney), uprawia wspinaczkę. Dochodzi do wypadku. Wszyscy troje zawisają na jednej linie. Zorientowawszy się w tragicznej sytuacji, umocowany najniżej Royce nakazuje synowi odciąć linę, by w ten sposób ocalić siebie i siostrę. Mimo rozpaczliwych próśb dziewczyny Peter spełnia jego wolę. Mijają trzy lata. Annie wciąż uprawia wspinaczkę. Nadal nie potrafi wybaczyć bratu, że poświęcił ich ojca. Tymczasem on, targany wyrzutami sumienia, prowadzi życie samotnika.

Sobota

02:20 Zawsze jest czas na miłość
TVP2
komedia obyczajowa, Belgia, Wielka Brytania, USA, 2017

Przedmieścia Londynu. Emily Walters (Diane Keaton) czuje się samotna po śmierci męża. Choć spotyka się z przyjaciółkami, jest sfrustrowana monotonną codziennością. Do tego okazuje się, że człowiek, z którym dzieliła życie, skrywał kilka tajemnic i zostawił spore długi. Pewnego dnia kobieta zwraca uwagę na Donalda Hornera, który mieszka w niewielkim domku naprzeciwko jej posiadłości. Zaniedbany, samotny i uchodzący za dziwaka mężczyzna dostał nakaz eksmisji. W miejscu jego skromnej chatki ma bowiem powstać luksusowy apartamentowiec.

Środa

21:40 Zawodowcy
TVP1
dramat sensacyjny, USA, 2008

Nowy Jork. Policjini detektywi, Tom „Turk” Cowan (Robert De Niro) i David „Rooster” Fisk (Al Pacino), są partnerami w pracy, a prywatnie przyjaciółmi, znającymi wszelkie swoje słabości. Obaj pracują w wydziale dochodzeniowym już 30 lat i chociaż są coraz bardziej zgorzkniali, nie śpieszy im się do odejścia na zasłużoną emeryturę. Tymczasem w mieście pojawia się seryjny zabójca, który zawsze porzuca broń, a przy zwłokach zostawia wierszki opisujące przewinienia ofiar. W ten sposób giną kolejne osoby związane ze środowiskiem przestępczym.

Niedziela

21:35 Incepcja
TVN
thriller sf, Wielka Brytania, USA, 2010

Dom Cobb specjalizuje się w ekstrakcji, czyli wykradaniu cennych informacji z ludzkich umysłów poprzez możliwość wnikiwania w sny za pomocą zaawansowanej technologii. Jego wyjątkowe umiejętności uczyniły z niego ważną figurę w świecie szpiegostwa przemysłowego. Z tego powodu jednak jest też najbardziej poszukiwanym zbiegiem, który stracił wszystko, co kochał. Teraz staje przed szansą odkupienia swoich win. Japoński biznesmen Saito (Ken Watanabe) zleca mu dokonanie incecpcji, czyli zaszczepienia pewnej idei w śpiącym umyśle innego człowieka.

Czwartek

24:00 Adrenalina 2
TVP2
film sensacyjny, USA, 2009

Płatny zabójca Chev Chelios (Jason Statham) wchodzi w konflikt z bezwzględnymi bandytami na usługach chińskiej mafii. Gangsterzy porwują go. Mężczyzna odzyskuje przytomność dopiero trzy miesiące później. Z przerażeniem odkrywa, że jego niezniszczalne dotąd serce zostało wycięte i zastąpione sztucznym. Z rozmowy chirurgów wnioskuję, że boss triady polecił utrzymać go przy życiu, by wykorzystać kolejne jego organy. Wkrótce Cheliosowi udaje się uciec. Znany lekarz Miles (Dwight Yoakam) informuje go, że wszczepiono mu organ typu Avicor.

piątek

11 listopada

TVP 1

05:25 Podróż za jeden uśmiech - komedia
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
08:10 Miłość i Miłosierdzie - film fabularny
10:00 Msza Święta
11:10 Niepospolita - film krótkometrażowy
11:40 Święto Niepodległości 2022
13:40 Potop Redivivus - film fabularny, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Daniel Olbichski, Małgorzata Braunek, Tadeusz Łomnicki, Kazimierz Wichniarz
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Jaka to melodia?
18:30 Rodzina szuka żony
19:30 Wiadomości
20:20 Wojenne dziewczyny - serial

REALITY SHOW

21:15 Rolnik szuka żony - reality show
22:15 Legiony - dramat historyczny, reż. Dariusz Gajewski, wyk. Sebastian Fabijański, Mirosław Baka, Bartosz Gelner
00:40 Lotna brygada - film kryminalny, prod. Wielka Brytania, 2012, reż. Nick Love, wyk. Damian Lewis, Ben Drew, Ray Winstone
02:40 Wrota Europy - dramat historyczny, reż. Jerzy Wójcik, wyk. Alicja Bachleda-Curus, Kinga Preis, Agnieszka Sitek, Agata Buzek, Piotr Szewes
04:10 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
04:50 Zakończenie dnia

TVP 2

06:05 Mój brat ściga dinozaury - dramat
07:55 Pytanie na śniadanie
12:00 Był sobie pies - film obyczajowy
13:45 Przepis dnia
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole 2021
16:15 Tak to leciało!
17:10 Paderewski. Człowiek czynu, sukcesu i sławy
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Zranione ptaki - serial obyczajowy
19:30 Barwy szczęścia - serial obyczajowy
20:00 Przepis dnia
20:10 Zawsze jest czas na miłość - komedia obyczajowa
22:00 80. Koncert jubileuszowy Leszka Długosza - koncert

DRAMAT

22:35 Głowa rodziny - dramat, prod. USA, Kanada, 2016, reż. Mark Williams, wyk. Gretchen Mol, Gerard Butler, Willem Dafoe, Alison Brie, Alfred Molina
00:35 Wysięg z czasem - film kryminalny, prod. USA, 2003, reż. Carl Franklin, wyk. Denzel Washington, Eva Mendes, Tom Hillmann
02:35 Wróg numer jeden - thriller, prod. USA, 2012. Dwa lata po zamachach z 11 września młoda agentka CIA, Maya, dołącza do zespołu, który tropi Osamę bin Ladena.
05:10 Zakończenie dnia

TVN

05:50 Uwaga! - magazyn prod. Polska
06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy prod. Polska
07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:40 Doradca smaku
11:50 Kung Fu Panda: Święta, święta i Po - film komedia, USA, 2010, reż. Tim Johnson, wyk. Jack Black, Dustin Hoffman, Angelina Jolie
12:20 Na ratunek wielorybom - film przygodowy, USA, Wielka Brytania, 2012, reż. Ken Kwapis, wyk. Drew Barrymore, John Krasinski, Kristen Bell, Dermot Mulroney, Ted Danson

KOMEDIA

14:50 Nie kłam, kochanie - film komedia, Polska, 2008, reż. Piotr Weresniak, wyk. Piotr Adamczyk
17:15 Dom - film komedia, USA, 2015, reż. Tim Johnson, wyk. Jim Parsons, Rihanna, Steve Martin, Jennifer Lopez, Matt Jones
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga! - magazyn
20:00 Listy do M. IV - film komedia, Polska, 2020, reż. Patrick Yoka, wyk. Tomasz Karolak, Agnieszka Dygant, Piotr Adamczyk
22:25 Kult - film horror
00:35 Kuba Wojewódzki
01:45 Na granicy światów - serial

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:35 Sam w domu - po raz trzeci
10:50 Jumanji
13:15 Mitchellowie kontra maszyny Mitchell, utalentowana nastolatka, dostaje się do wymarzonej szkoły filmowej i wprost nie może się doczekać, aż wyfrunie z rodzinnego gniazda i zacznie swą wielką przygodę. Jej ojciec, Rick, postanawia odwieźć córkę na uczelnię - co więcej, uznaje, że wspólna rodzinna podróż będzie wspaniałą okazją do celebracji rodzinnych wiewiór.
15:40 Forrest Gump - film przygodowy
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość wydarzeń

FILM HISTORYCZNY

20:00 Dywizjon 303. Historia prawdziwa Historia polskich asów przestworzy, inspirowana bestsellerem Arkadego Fiedlera o tym samym tytule. Polscy lotnicy, początkowo niedoceniani i wyśmiewani, stają się legendą. W ramach Królewskich Sił Powietrznych Wielkiej Brytanii tworzą elitarną jednostkę - Dywizjon 303, który nie ma sobie równych.
22:10 Terminator: Mroczne przeznaczenie
01:00 Poszukiwacze zaginionej arki
03:30 Świat według Kiepskich
04:20 Kabaretowa Ekstraklasa

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki
07:10 Informacje kulturalne - informator kulturalny
07:40 Co dalej? - program publicystyczny
08:10 Kronos - magazyn kulturalno-społeczny
09:00 Cud nad Wisłą - dokument fabularyzowany, reż. Ryszard Bolesławski, wyk. Jadwiga Smosarska, Anna Belina, Władysław Grabowski, Edmund Gasiński, Leonard Bończa-Stępiński, Stefan Jaracz, Wincenty Rapacki, Jerzy Leszczyński, Kazimierz Junosza-Stępowski, Henryk Małkowski
10:05 Please find - Henryk Mikołaj Górecki - film dokumentalny
11:20 Arsene Lupin - serial
12:30 Pan Wołodyjowski - film historyczny, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Tadeusz Łomnicki

FILM FABULARNY

15:30 Szaleńcy - film fabularny, reż. Leonard Buczkowski, wyk. Jerzy Kobusz, Aleksander Starża, Irena Gawęcka, Marek Ożóg
17:55 Res Poloniae - O Polsce z oddali - Dalia Grimalauskaite - rozmowa, reż. Piotr Poraj Poleski
18:30 Niepospolita - film krótkometrażowy
19:05 Dla Ciebie, Polsko - film fabularny
20:00 Niepodległość - film
21:40 Jack Strong - film
23:55 Virtuoso - musical
01:00 Walka o głos - film dokumentalny
01:50 Gomorra - serial
02:50 Teraz animacje! - Pomiędzy - film animowany

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny Każdy kolejny odcinek to odrębna tematyka. W każdym z nich nie brakuje „zabójczej prędkości”, efektów specjalnych, napięcia, niebezpiecznych pościgów i komizmu, przedstawianego przez bohaterów. Chcą, aby zawsze na pierwszym miejscu stała sprawiedliwość.
07:20 Zębowa wróżka
08:55 Złota przygoda
10:50 Krzysiu, gdzie jesteś? Krzysiu dorósł i gdy znajduje się na zyciowym zakręcie, przyjaciele ze Stumilowego Lasu przybywają, by mu pomóc.
13:00 Niania i wielkie bum

FILM PRZYGODOWY

15:30 Pamiętnik księżniczki 2 - film przygodowy
17:45 Piękna i bestia
20:00 Szeregowiec Ryan
23:25 Łzy słońca
01:50 Menu na miarę - program kulinarny
02:25 Zarchiwum policji - serial dokumentalny
03:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
04:00 Menu na miarę - program kulinarny
04:35 Zarchiwum policji - serial dokumentalny
05:00 Dyżur - serial dokumentalny

TVN 7

05:15 Szkoła
06:15 Papiery na szczęście - serial
06:45 Hotel Paradise
07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
08:45 Kit Kittredge: Amerykańska dziewczyna - film obyczajowy, USA, Kanada, 2008, reż. Patricia Rozema, wyk. Abigail Breslin, Julia Ormond, Chris O'Donnell, Jane Krakowski, Wallace Shawn
10:55 Ja cię kocham, a ty z nim - film komedia, USA, 2007, reż. Peter Hedges, wyk. Steve Carell, Juliette Binoche, Dane Cook, Alison Pill, Brittany Robertson, Dianne Wiest, John Mahoney
13:05 Mickey Niebieskie Oko - film komedia, Wielka Brytania, USA, 1999

FILM OByczajowy

15:20 Charlie St. Cloud - film obyczajowy, USA, 2010, reż. Burr Steers, wyk. Kim Basinger, Zac Efron, Charlie Tahan, Amanda Crew, Ray Liotta
17:30 Tylko mnie kochaj - film komedia
19:30 Perfect Picture
20:35 Hotel Paradise
21:35 To skomplikowane - film komedia
23:55 Battleship: Bitwa o Ziemię - film przygodowy, USA, 2012, reż. Peter Berg, wyk. Taylor Kitsch, Alexander Skarsgård, Rihanna, Brooklyn Decker
02:40 Trzy noce z duchami
03:40 Druga strona medalu - talk show

TV 4

06:00 Benny Hill
06:40 Powrót do przyszłości, cz. 2 - USA, 1989
08:55 Hobbit: Pustkowie Smauga - USA, Nowa Zelandia, 2013
12:50 Warcraft: Początek - Chiny, USA, Kanada, Japonia, 2016
15:30 Niepamięć - USA, 2013
18:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci
20:00 Szybcy i wściekły 8 - Chiny, USA, Japonia
22:55 The Hurt Locker W pułapce wojny - USA, 2008, reż. Bigelow Kathryn, wyk. Maciek Anthony, Renner Jeremy. Akcja filmu dzieje się w Iraku i opowiada o dokonaniach elitarniej jednostki saperów. James obejmuje dowództwo nad oddziałem wykwalifikowanych specjalistów w czasie trwania poważnego konfliktu
01:35 Anatomia głupoty
02:35 SuperLudzie

TV Trwam

11:25 Głos Polski
11:35 Jestem mamą
11:50 Muzyczne chwile
12:00 Obchody Święta Niepodległości
13:00 Ziemia Obiecana
13:45 Mocni w Wierze
14:15 Ma się rozumieć
14:30 Zrozumieć Antycypilizację
14:55 Słowo życia
15:00 Marsz Niepodległości 2021
16:00 Informacje dnia
16:10 Siódmy Sakrament
16:40 Prosto o gospodarce
17:00 Muzyczne chwile
17:15 Młodzi z Pasją
17:30 Geopolityka
17:55 Poczet Wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Westerplatte
18:20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
19:30 Król Chwały
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzną
21:00 Apel Jasno-górski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski Punkt Widzenia

TVP 1
05:05 Mister Twister - serial fabularny
06:00 Magazyn Ekspresu Reporterów
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:40 Rok w ogrodzie
08:05 Rok w ogrodzie Extra - magazyn
08:20 Wojsko - polskie.pl - reportaż
08:45 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych
09:20 Fascynujący świat - Świat w sieci - Zwycięzca bierze wszystko - serial dokumentalny, prod. Wielka Brytania, 2020, reż. Adrian Pennink
10:20 Sprawa dla reportera
11:25 Noce i dnie - serial
12:35 Gwiazdy w południe - Próba miłości - western
14:10 Z pamięci - felieton

14:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
15:00 Uroczystości pogrzebowe Prezydentów RP na Uchodźstwie w Świątyni Opatrzności Bożej z udziałem najwyższych władz Rzeczypospolitej Polskiej
17:00 Teleexpress
17:30 Jak to melodia?
18:30 Rolnik szuka żony
19:30 Wiadomości
20:15 Alarm!
20:35 Komisarz Alex - serial kryminalny
21:35 Hit na sobotę - John Rambo - film fabularny
23:15 Ponad wszelką wątpliwość - film kryminalny
01:10 McImperium - film obyczajowy, prod. USA

TVP 2
05:20 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
07:00 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
12:15 Rodzinny ekspres - magazyn
12:55 Tak to leciało! - teleturniej muzyczny
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole 2023 - widowisko muzyczne
16:20 Na dobre i na złe - serial
17:20 Smaki świata - magazyn
17:50 Słowo na niedzielę
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Postaw na milion
19:35 Lajki!

20:00 The Voice of Poland - widowisko muzyczne
23:00 Film fabularny
01:15 Kabaret. Super Show Dwójki - program kabaretowy
02:20 Zawsze jest czas na miłość - komedia obyczajowa, prod. Belgia, 2017, reż. Joel Hopkins, wyk. Diane Keaton, James Norton
Starsza kobieta pomaga nowo poznanemu mężczyźnie walczyć o dom. Przekonuje się, że nawet w jesieni życia miłość jest możliwa.
04:10 Rodzinka.pl - serial komediowy prod. Polska
05:15 Zakończenie

TVN
05:55 Uwaga! - magazyn
06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:30 Na Wspólnej - serial
13:30 MasterChef
15:15 Top Model - program rozrywkowy
16:50 Ślub od pierwszego wejrzenia
17:55 Kuchenne rewolucje
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! - magazyn
20:00 Mam talent
22:15 Wpadka - film komedia, USA, 2007, reż. Judd Apatow, wyk. Katherine Heigl

00:55 Pierwsza noc oczyszczenia - film sensacyjny, USA, Francja, 2018, reż. Gerard Mc Murray, wyk. Y'lan Noel, Lex Scott Davis, Joivan Wade, Mugga, Marisa Tomei
Amerykański rząd wprowadza eksperymentalną formę walki z przestępczością. Raz do roku przez 12 godzin każde naruszenie prawa, również morderstwo, jest całkowicie legalne.
03:05 Szpital - program obyczajowy
04:05 Uwaga! - magazyn
04:25 Zamieszkać na plaży

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Potwory kontra Obcy
10:10 Ewa gotuje
10:40 Nasz Nowy Dom
11:40 Bogaty Dom - Biedny Dom
12:50 Górale
13:30 Drwale i inne opowieści Bieszczadu
14:40 Rolnicy. Podlasie
15:50 Więzienie
17:50 Chłopaki do wzięcia
18:50 Wydarzenia
19:15 Prezydenci i Premierzy
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:05 Coco
Dwunastoletni Miguel uwielbia muzykę, która od pokoleń jest w jego rodzinie zakazana. Chłopak marzy jednak, by osiągnąć sukces na miarę swojego wielkiego idola - Ernesta de la Cruza.

22:30 Opancerzony
Głównym bohaterem jest młody strażnik, transportujący pieniądze w opancerzonej furgonetce bankowej, który zostaje zmuszony przez swoich współpracowników - weteranów do udziału w zuchwałej kradzieży milionów dolarów. Dotąd ci funkcjonariusze firmy ochroniarskiej ryzykowali życie dla banku, teraz stawiają wszystko na jedną kartę i postanawiają okraść swojego... pracodawcę.
00:15 Terminator: Mroczne przeznaczenie
03:05 Świat według Kiepskich
04:40 Disco Gramy

TVP Kultura
07:00 Pierwsza pięćdziesiątka Aliny Janowskiej - widowisko
07:50 Wydarzenie aktualne
08:55 Tamte lata, tamte dni
09:35 Mali bohaterowie - film
11:05 Serialowa nostalgia - Barbara i Jan - serial
11:45 Barbara i Jan - serial
12:30 Miś - komedia, reż. Stanisław Bareja, wyk. Stanisław Tym, Barbara Burska, Christine Paul, Krzysztof Kowalewski, Bronisław Pawlik, Zenon Wiktorczyk, Janusz Zakrzeński, Wojciech Pokora
14:35 Henryk Mikołaj Górecki - koncert
15:50 Retro kino - Playtime - komedia, prod. Francja, Włochy, 1967, reż. Jacques Tati, wyk. Jacques Tati
18:05 Do dzieła - magazyn
18:30 Legendy Rocka
19:30 Informacje kulturalne

20:00 Bilet do kina - 1917 - dramat wojenny, prod. USA, 2019, reż. Sam Mendes, wyk. George MacKay, Dean - Charles Chapman, Mark Strong, Andrew Scott, Benedict Cumberbatch, Colin Firth
22:05 Kabaret Jeszcze Starszych Panów. Wieczór drugi wspomnień - Tajemniczy mecenas - widowisko, reż. Jeremi Przybora, Jerzy Wasowski, wyk. Kalina Jędrusiak, Wiesław Michnikowski, Jeremi Przybora
23:20 Virtuoso - musical
00:25 Seans kultowy - Głęboka czerwień - film
02:40 Jack Strong - film sensacyjny

TV Puls
06:00 Napisala: Morderstwo
Jessica Fletcher, była nauczycielka angielskiego i pisarka kryminałów, jest wdową mieszkającą w starym wiktoriańskim domu we wsi Cabot Cove. Prowadzi spokojne życie jako nie odkryta pisarka wielu kryminałów.
07:00 Taki jest świat
08:00 Lombard. Życie pod zastaw
- serial obyczajowy
20:00 Mocne sobotnie kino: G.I. Joe: Odwet
Podczas rutynowej misji oddział Joe zostaje zdradzony i prawie całkowicie wymordowany. Ocalał członkowie ekipy postanawiają dowiedzieć się, kto stoi za atakiem oraz wymierzyć sprawiedliwość.

22:15 Red
Emerytowani agenci specjalni CIA zostają wrobieni w zamach. By się ratować, muszą reaktywować stary zespół.
00:25 Szanghajska robota
Aby odbudować swoją reputację, agent bezpieczeństwa, Danny Stratton, godzi się na misję wywieżenia cennego artefaktu z Szanghaju. Podczas wykonywania zlecenia wpada w pułapkę.
02:20 Na jedwabnym szlaku
03:35 Taki jest świat - program informacyjny
04:20 Menu na miarę - program kulinarny

TVN 7
05:05 Szkoła
06:05 Przystanek Bieszczady
07:00 Tom i Jerry Show - animacja animowany
07:35 Babe: Świnka z klasą - film rodzinny, Australia, USA, 1995, reż. Chris Noonan, wyk. James Cromwell, Magda Szubanski, Zoe Burton, Wade Hayward, Christine Cavanaugh, Miriam Margolyes, Danny Mann, Hugo Weaving
09:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
12:40 Zagadki losu
13:40 Opowieści małżeńskie
14:40 Król Artur: Legenda miecza - film przygodowy, USA, Wielka Brytania, 2017, reż. Guy Ritchie, wyk. Charlie Hunnam, Astrid Berges-Frisbey, Jude Law

17:20 Battleship: Bitwa o Ziemię - film przygodowy, USA, 2012, reż. Peter Berg, wyk. Taylor Kitsch
20:00 Mumia - film przygodowy, USA, 1999, reż. Stephen Sommers, wyk. Brendan Fraser, Rachel Weisz, John Hannah
22:45 Testosteron - film komedia, Polska, 2007, reż. Andrzej Saramonowicz, Tomasz Konecki, wyk. Piotr Adamczyk, Borys Szyz, Maciej Stuhr
01:10 Sztuka zrywania - film komedia, USA, 2006, reż. Peyton Reed, wyk. Jennifer Aniston, Vince Vaughn
03:25 Trzy noce z duchami
04:20 Druga strona medalu

TV 4
06:00 Galileo
10:05 Legenda Zorro - USA, Meksyk, 2005, reż. Campbell Martin, wyk. Banderas Antonio, Sewell Rufus, Zeta Jones Catherine
Kontynuacja wielkiego przeboju kinowego. Przygodowy. Minęło dziesięć lat, odkąd rozstaliśmy się z Zorro. Jest rok 1851 - trwają przygotowania do wejścia Kalifornii w skład USA jako 31. stanu.
12:55 Agenci. Biuro Detektywistyczne
14:55 STOP Drogówka
17:00 Policjantki i Policjanci
20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
00:00 Mama - Kanada, Hiszpania, Meksyk, 2013, reż. Muschietti Andy, wyk. Chastain Jessica, Coster-Waldau Nikolaj
02:15 Ucho Prezesa
02:25 Śmierć na 1000 sposobów
03:25 Top 10
- Lista Przebojów

TV Trwam

11:00 Kropelka radości
12:00 Anioł Pański
Informacje dnia
12:03 Warto zauważyć...
12:50 Siódmy Sakrament
13:20 Ocalić od zapomnienia
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 100 cudownych miejsc na świecie
14:35 Natura
Obiektywnie
14:55 Regał
15:30 Wierzę w Boga
16:00 Informacje dnia
16:10 Zbrodnie
UPA w Dylagowej
17:00 Z Parlamentu Europejskiego
17:25 Święty na każdy dzień
17:30 Nowa Ewangelizacja
17:55 Poczet Wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Manna z Nieba
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

niedziela

TVP 1
05:05 Sprawa dla reportera
06:00 Słownik polsko@polski
06:25 Wojsko - polskie.pl
06:55 Show na niedzielę
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia
08:00 Tydzień
08:30 Zakończ się w Polsce
09:05 Czas w las - magazyn
09:35 Okrasa łamie przepisy
10:10 Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki
10:45 Zmiennicy - serial
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:50 Misja Zambia
13:10 BBC w Jedyne
13:50 Podstępni intruzi. Inwazja obcych gatunków - reportaż
14:15 Z pamięci - felieton

14:25 Legiony - dramat historyczny
17:00 Teleexpress
17:15 Gala Jubileuszowa - 70 lat Telewizji Polskiej
19:30 Wiadomości
20:20 Wojenne dziewczyny
21:15 Rolnik szuka żony - reality show, reż. Konrad Smuga, Grzegorz Krawiec
22:20 Zakochana Jedynka - Moja wielka grecka wycieczka - komedia
00:05 John Rambo - film fabularny
01:45 Czysty jak łza - dramat
03:30 Noc na Milwaukee Avenue - film dokumentalny
04:35 Z pamięci - felieton
04:40 Zakończenie

TVP 2
05:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy prod. Polska
07:00 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
11:15 The Voice of Poland - film komedia, USA, 2010, reż. Tim Johnson, wyk. Jack Black, Dustin Hoffman, Angelina Jolie
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole 2023 - widowisko muzyczne
16:15 Tak to leciało! - teleturniej muzyczny
17:10 Lajki!
17:30 Zaczni od zdrowia - magazyn
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej

18:55 Na sygnale - serial fabularny
20:00 Gala Jubileuszowa - 70 lat Telewizji Polskiej - koncert
22:30 Wróg numer jeden
01:20 Kino bez granic
- Maudie - film obyczajowy, prod. Kanada, 2016, reż. Aisling Walsh, wyk. Sally Hawkins, Ethan Hawke, Karl Matchett, Billy MacLellan
03:25 Prosta historia o morderstwie - dramat, reż. Arkadiusz Jakubik, wyk. Filip Plawiak, Andrzej Chyra, Kinga Preis, Anna Smołowik
05:05 Ja to mam szczęście! - ulubione skecze
05:20 Zakończenie

TVN
05:30 Uwaga! - magazyn
05:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:30 Kung Fu Panda: Święta, święta i Po - film komedia, USA, 2010, reż. Tim Johnson, wyk. Jack Black, Dustin Hoffman, Angelina Jolie
08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:30 Co za tydzień - magazyn
12:20 Mam talent
14:45 Listy do M - S - kulisy produkcji - program
15:25 Listy do M. IV - film komedia, Polska, 2020, reż. Patrick Yoka, wyk. Tomasz Karolak, Agnieszka Dygant, Piotr Adamczyk, Magdalena Rózcicka, Borys Szyz, Magdalena Boczerska

17:55 Totalne remonty Szlagowskiej
19:00 Fakty
19:45 Uwaga! - magazyn
20:00 MasterChef
21:35 Incepcja - film przygodowy, USA, Wielka Brytania, 2010, reż. Christopher Nolan, wyk. Leonardo Di Caprio, Joseph Gordon-Levitt, Ellen Page, Tom Hardy, Ken Watanabe, Cillian Murphy, Tom Berenger, Marion Cotillard, Pete Postlethwaite, Michael Caine, Lukas Haas
00:40 Tożsamość Bourne'a - film sensacyjny
03:05 Zabójcza broń - serial
04:05 Uwaga! - magazyn
04:25 Zamieszkać na plaży
04:55 Recepta na stary dom

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News
09:05 Potwory kontra Obcy: Noc żywych marchwi
09:25 Król i ja
11:20 Pułapka czasu
13:40 Coco
Dwunastoletni Miguel uwielbia muzykę, która od pokoleń jest w jego rodzinie zakazana. Chłopak marzy jednak, by osiągnąć sukces na miarę swojego wielkiego idola - Ernesta de la Cruza. W pogoni za swoją pasją trafia do pełnej kolorów Krainy Umarłych, gdzie ze wszystkich sił stara się odkryć historię swoich przodków. Z pomocą przychodzi mu przeuroczy oszust o imieniu Hektor.
15:55 Sami Swoi
17:40 Nasz Nowy Dom
18:50 Wydarzenia

19:30 Państwo w Państwie - magazyn
20:00 Kabaret na żywo. Młodzi i Moralni
22:05 Indiana Jones i Świątynia Zagłady
Szanghaj, rok 1935. Indiana Jones przeprowadza transakcję z Lao Che, chińskim gangsterem. Przestępca nie ma jednak zamiaru oddać Amerykaninowi obiecanej diamentu. Zamiast tego dosyduje mu trucizny do kieliszka. Z pomocą dzielnego poszukiwawcy przygód przychodzi piosenkarka Willie.
00:50 Gra o wszystko
03:45 Świat według Kiepskich
04:40 Disco Gramy

TVP Kultura
07:00 Pierwsza pięćdziesiątka Aliny Janowskiej - widowisko
08:00 Nabożeństwo ewangelickie w Golasowicach
09:05 Od ucha do ucha - Teatr dla Dzieci - Dzieci z Bullerbyn - spektakl
10:00 Angielskie śniadanie - Robin z Sherwood - serial
11:05 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny
11:50 Zapomniany impresjonista. John Russell - film dokumentalny
13:00 Ostatnia akcja - komedia sensacyjna
14:40 Wędrowiec Polski - Górny Śląsk - cykl reportaży, reż. Agnieszka Zmijewska
15:20 Koncert dla Niepodległej. „Kulka. Paderewski. Kulka” - koncert
16:45 Zaginione - odnalezione
17:15 Niedziela z... rolami Aliny Janowskiej

18:10 Niedziela z...rolami Aliny Janowskiej
- Ostatnia akcja - komedia sensacyjna
19:50 Informacje kulturalne - informator kulturalny
20:10 Do zakochania jeden krok - film obyczajowy
22:15 Scena muzyczna - Książek Piano Duo
23:05 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny
23:45 Virtuoso - musical
01:00 Życie jest cudem - dramat
03:40 Teraz animacje! - Pomiedzy - film animowany
03:50 Teraz animacje! - Oko za oko - film animowany
04:15 Informacje kulturalne
04:45 Legendy Rocka
05:50 Jeszcze więcej kultury

TV Puls
05:40 Prawdziwe motywy - serial kryminalny
09:35 Krzysiu, gdzie jesteś? - film przygodowy
11:45 Piękna i bestia
Bella gotowa jest zamieszkać w zamku potwora, aby ratować ojca. Z czasem między dziewczyną a bestią zaczyna rodzić się uczucie. Jednocześnie o rękę Belli zabiega przystojny myśliwy Gaston.
14:00 Pamiętnik księżniczki 2 - film przygodowy
16:10 Śnieżne psy
Ceniony dyntysta dowiaduje się, że otrzymał w spadku zaprzęg ośmiu psów. Zwierzaki sprawiają nowemu panu wiele kłopotów.

18:20 Taxi
Taksówkarz lubiący szybką jazdę i pechowy funkcjonariusz łączy siły, by złapać niemiecki gang złodziei. Bandyci zuchwale rabują kolejne banki, ośmieszając przy tym miejscową policję.
20:00 Niedziela z gwiazdami: Red 2
Emerytowani agenci CIA próbują odnaleźć broń masowego rażenia.
22:10 Nieuchronna sprawiedliwość - film akcji
00:10 13 minut
02:20 Zobacz to! Blok powtórkowy: Dyżur - serial dokumentalny
03:00 Taki jest świat

TVN 7
05:05 Szkoła
06:05 Przystanek Bieszczady
07:00 Tom i Jerry Show - animacja animowany
07:35 Kochany urwis - film komedia, USA, 1990, reż. Dennis Dugan, wyk. John Ritter, Jack Warden, Michael Oliver, Gilbert Gottfried, Amy Asbeck, Michael Richards
09:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
12:10 Zagadki losu
13:10 Opowieści małżeńskie
14:10 Perfect Picture
15:10 Gliniarz w przedszkolu - film komedia, USA, 1990, reż. Ivan Reitman, wyk. Arnold Schwarzenegger, Penelope Ann Miller, Pamela Reed, Linda Hunt, Richard Tyson, Carroll Baker

17:30 Mumia
- film przygodowy, USA, 1999
20:00 Kler - film obyczajowy, Polska, 2018, reż. Wojciech Smarzowski, wyk. Arkadiusz Jakubik
22:55 Apartament śmierci - film, USA, 2013, reż. George Gallo, wyk. Selma Blair, Amy Smart, Jason Lee, Giovanni Ribisi
00:35 Billy Elliot - film obyczajowy, Wielka Brytania/Francja, 2000, reż. Stephen Daldry, wyk. Jamie Bell, Julie Walters, Gary Lewis, Jamie Draven
03:00 Trzy noce z duchami 2
04:00 Tam, gdzie czają się duchy

TV 4
06:00 Interwencja
06:20 Galileo
07:25 Wielkie tajemnice historii
08:10 Galileo
10:15 Powrót do przyszłości
12:40 Myśl jak facet
15:20 Szybcy i wściekli 8
18:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej
20:00 Hobbit: Pustkowie Smauga - USA, Nowa Zelandia, 2013, reż. Jackson Peter, wyk. Armitage Richard, Bloom Orlando, Freeman Martin, Lily Evangelina, McKellen Ian
Druga część słynnej filmowej trylogii opartej na bestsellerowym arcydziele Tolkiena, a w niej again dalszy przygód Bilbo Baggins.
23:55 Niepamięć - USA, 2013, reż. Kosinski Joseph, wyk. Cruise Tom
02:30 Ucho Prezesa
03:25 Top 10 - Lista Przebojów - program rozrywkowy
05:30 Telezakup TV Okazje

TV Trwam

12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem
12:15 Papież Polak do Rodaków
12:50 Warkocz królewny Wisły
13:0

poniedziałek

14 listopada

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
04:45 Klan - telenowela 05:15 Przysięga - serial obyczajowy 06:05 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Studio Raban - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwadrans polityczny 08:35 Ranczo - serial obyczajowy 09:35 Komisarz Alex - serial kryminalny 10:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny 11:25 Kasta - serial paradokumentalny 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:50 Natura w Jedynce	05:30 M jak miłość - serial 06:20 Wadowickie spotkania ze Świętym Janem Pawłem II - cykl dokumentalny 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie 10:30 Panorama 10:35 Pytanie na śniadanie 11:05 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 11:40 Koło fortuny - teleturniej 12:20 Zranione ptaki - serial obyczajowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial 15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial 15:50 Przepis dnia 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej	05:55 Uwaga! - magazyn 06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:55 Tajemnice miłości 14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:10 Ten moment 16:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:35 Sport 20:30 Pogoda 19:55 Uwaga! - magazyn 20:10 Doradca smaku 20:15 Na Wspólnej - serial	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Małanowski i Partnerzy - serial kryminalny prod. Polska 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dlaczego? - serial kryminalny 11:40 Gliniarze - serial kryminalny prod. Polska 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja - magazyn 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego? - serial kryminalny 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda	07:00 Muzyczne poranki 07:20 Informacje kulturalne 07:45 Co dalej? - program publicystyczny 08:30 Wydarzenie aktualne 09:00 Do zakochania jeden krok - film obyczajowy 11:00 Rezerwy - cykl dokumentalny 12:00 Pan Tadeusz - Księga I - film animowany 12:15 Refleksy - film reż. Jerzy Kucia 12:30 Niedziela z... rolami Aliny Janowskiej 13:30 Przeprowadzki - serial 15:35 Przestrzenie Sztuki - cykl reportaży 16:15 Człowiek na torze - dramat psychologiczny, reż. Andrzej Munk, wyk. Zygmun Maciejewski, Zygmun Zintel, Zygmun Listkiewicz 17:50 Trzeci punkt widzenia 18:30 Informacje kulturalne	06:00 Kobra - oddział specjalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 10:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 11:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 12:00 Zaklinaczka duchów 13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Poniedziałkowy Hit: Next 22:00 Burza	05:15 Szkoła 06:15 Papiery na szczęście - serial 06:45 Hotel Paradise - program rozrywkowy prod. Polska 07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Opowieści małżeńskie 11:50 Zagadki losu 12:50 Ten moment 13:55 Rozwód. Walka o wszystko 14:55 Perfect Picture 15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 Opowieści małżeńskie 17:55 Rozwód. Walka o wszystko 19:00 Zagadki losu 20:00 Papiery na szczęście - serial 20:35 Hotel Paradise - program rozrywkowy	06:00 Strażnik Teksasu 08:00 Nasz nowy dom 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Agenci. Biuro Detektywistyczne 10:50 Anatomia głupoty 11:55 Sędzia Judy 13:55 STOP Drogówka 16:00 Policjantki i Policjanci 17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Mama - Kanada, Hiszpania, Meksyk, 2013, reż. Muschietti Andy, wyk. Chastain Jessica, Coster-Waldau Nikolaj 23:05 Siódmy znak - USA, 1988, reż. Schultz Carl, wyk. Moore Demi, Biehn Michael, Prochnow Juergen, Friedman Peter, Manny Jacobs Thriller. 19:00 Zagadki losu 20:00 Papiery na szczęście - serial 20:35 Hotel Paradise - program rozrywkowy
SERIAL KOSTIUMOWY 	SERIAL OBYCZAJOWY 	PROGRAM ROZRYWKOWY 	FILM AKCJI 	SERIAL KOMEDIOWY 	FILM SENSACYJNY 	KOMEDIA 	TV Trwam
14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:20 Alarm! 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Przysięga - serial 17:00 Teleexpress 17:15 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:20 Kasta - serial 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:15 Alarm! 20:30 Leśniczówka - serial 21:00 Teatr Telewizji - Kordian - spektakl teatralny 22:35 Czarny motyl - film 00:20 Dowódca plutonu - dramat wojenny 02:05 Moja wielka grecka wycieczka - komedia	18:45 Zranione ptaki - serial obyczajowy 19:30 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:00 Przepis dnia 20:10 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial 21:55 Sanditon - serial 22:55 Świat bez fikcji - Odwaga 00:40 Happy End - dramat, prod. Austria, Niemcy, Francja, 2017, reż. Michael Haneke 02:35 O mnie się nie martw - serial komediowy 03:35 Spadek - film fabularny 04:55 Zakończenie programu	20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:35 Totalne remonty Szlagowskiej 22:40 Krucjata Bourne'a - film sensacyjny, USA, Niemcy, 2004, reż. Paul Greengrass, wyk. Matt Damon, Brian Cox, Julia Stiles, Franka Potente, Joan Allen, Karl Urban, Gabriel Mann 00:50 Co za tydzień - magazyn 01:35 Na granicy światów - serial 02:35 Kwatery Hitlera - program dokumentalny 03:35 Uwaga! - magazyn 03:55 Zamieszkać na plaży 04:25 Recepta na stary dom 04:55 Jak to jest zrobione 05:25 Kto was tak urządził	20:05 MEGA HIT - Kingsman: Tajne służby Kingsman to elitarna organizacja pozarządowa, zrzeszająca wybitnych tajnych agentów-dżentelmenów, którzy uważają się za współczesnych artureńskich rycerzy. Kiedy podczas akcji ginie jeden z nich, pozostali mają za zadanie znaleźć jego godnego zastępcę. 23:00 Hitman: Agent 47 Agent 47 to wychowany w laboratorium i stworzony tylko do jednego celu jako super zabójca. 01:10 Underworld: Przebudzenie 03:05 Świat według Kiepskich	18:50 Serialowa nostalgia - Arsene Lupin - serial 20:00 Kino Mocnych Wrażeń - Wdowy - film fabularny 22:10 Kronos - Mężczyzna 23:00 Panorama kina polskiego - Okna, okna - film fabularny, reż. Wojciech Solarz, wyk. Wojciech Solarz, Robert Jarociński, Janusz Onufrowicz 00:15 Scena muzyczna - Książek Piano Duo 01:10 Słoneczny zegar - dramat 03:10 Informacje kulturalne 03:40 Pożegnanie z Marią - dramat, reż. Filip Żylber, wyk. Marek Bukowski, Agnieszka Wagner 05:15 Teledyski 05:35 Afisz kulturalny ekstra	00:00 Slumdog: Milioner z ulicy Opowieść o młodym chłopaku, który bierze udział w hinduskiej edycji „Milionerów”. 02:35 Zobacz to! Blok powtórkowy: Taki jest świat 03:15 Wizyta - film horror, USA, 2015, reż. M. Night Shyamalan, wyk. Olivia DeJonge, Ed Oxenbould, Deanna Dunagan, Peter McRobbie, Kathryn Hahn 04:20 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy	21:35 Testosteron - film komedia, Polska, 2007, reż. Andrzej Saramonowicz, Tomasz Konecki, wyk. Piotr Adamczyk, Borys Szyk, Maciej Stuhr, Krzysztof Stelmach, Cezary Kosinski, Tomasz Karolak, Tomasz Kot 23:55 Wizyta - film horror, USA, 2015, reż. M. Night Shyamalan, wyk. Olivia DeJonge, Ed Oxenbould, Deanna Dunagan, Peter McRobbie, Kathryn Hahn 02:00 Trzy noce z duchami 03:00 Tam, gdzie czają się duchy 04:00 Druga strona medalu - talk show	09:30 Moja katolicka rodzina 10:00 Informacje dnia 10:15 Rozmowy niedokończone 11:20 Stan Bezpieczeństwa Państwa 11:30 Bóte ju jidą. Pielgrzymka Rybacka 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Mojżesz - 10 przykazań 13:15 Ślaskie ślady Świadka Prawdy – błogosławiony Ryszard Henkes SAC 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 100 cudownych miejsc na świecie 14:30 7 Kościołów Apokalipsy 15:00 Jan Paweł II zawsze wśród nas 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Sanktuarium polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 16:55 Słowo życia 17:00 Świadkowie 17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja w Sanktuarium Matki Bożej Ostrobramskiej 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłąc 21:00 Apel

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

wtorek

15 listopada

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
04:50 Klan - telenowela 05:15 Przysięga - serial obyczajowy 06:05 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Kościół z bliska 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwadrans polityczny 08:35 Ranczo - serial obyczajowy 09:35 Komisarz Alex - serial kryminalny 10:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny 11:25 Kasta - serial paradokumentalny 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:55 Natura w Jedynce	05:00 Na sygnale - serial fabularny 05:35 M jak miłość - serial 06:25 Baptysty w Białymstoku 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Rodzinka.pl - serial 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial 15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial 15:50 Przepis dnia 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej	05:50 Uwaga! - magazyn 06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:40 Doradca smaku 11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:55 Tajemnice miłości 14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:10 Ten moment 16:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - magazyn 20:10 Doradca smaku	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Małanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dlaczego? - serial kryminalny 11:40 Gliniarze 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja - magazyn prod. Polska 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego? - serial kryminalny 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn prod. Polska 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda	07:00 Co się dzieje 07:30 Muzyczne poranki 07:55 Informacje kulturalne - informator kulturalny 08:25 Wędrowiec Polski - cykl reportaży 09:00 Którędy po sztukę - magazyn 09:20 Człowiek na torze - dramat psychologiczny, reż. Andrzej Munk, wyk. Zygmun Maciejewski, Zygmun Zintel, Zygmun Listkiewicz, Kazimierz Opaliński, Roman Kłosowski, Kazimierz Fabisiak, Ludosław Kozłowski, Janusz Bylczyński, Stanisław Marzec-Marecki, Józef Para 11:00 Arsene Lupin - serial 12:00 Karen Blixen - sen afrykańskiej nocy - film dokumentalny, prod. Francja, 2017 13:10 Przeprowadzki - serial	06:00 Kobra - oddział specjalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 10:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 11:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 12:00 Zaklinaczka duchów 13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy	05:15 Szkoła 06:15 Papiery na szczęście - serial 06:45 Hotel Paradise - program rozrywkowy prod. Polska 07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Opowieści małżeńskie 11:50 Zagadki losu 12:50 Ten moment 13:55 Rozwód. Walka o wszystko 14:55 Tajemnice miłości 15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy prod. Polska 16:55 Opowieści małżeńskie 17:55 Rozwód. Walka o wszystko 19:00 Zagadki losu 20:00 Papiery na szczęście - serial 20:35 Hotel Paradise	06:00 Strażnik Teksasu 08:00 Nasz nowy dom 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Agenci. Biuro Detektywistyczne 10:50 Hardkorowy lombard 11:55 Sędzia Judy 13:55 STOP Drogówka 16:00 Policjantki i Policjanci 17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Krwawe igrzyska - Hongkong, 2016 23:05 Afera Thomasa Crowna - USA, 1999, reż. McTiernan John, wyk. Brosnan Pierce, Russo Rene 19:00 Romantyczny thriller i kolejny wielki hit twórcy takich filmów jak czy . Inteligentny, czarujący i przystojny multimilioner i playboy Thomas Crown nie ma sobie równych w interesach. 01:35 Linia życia - USA, 1990, reż. Joel Schumacher
SERIAL KOSTIUMOWY 	SERIAL OBYCZAJOWY 	SERIAL OBYCZAJOWY 	FILM AKCJI 	DRAMAT 	SERIAL OBYCZAJOWY 	FILM SENSACYJNY 	TV Trwam
14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:20 Alarm! 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Przysięga - serial 17:00 Teleexpress 17:15 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:20 Kasta - serial 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:15 Alarm! 20:30 Leśniczówka - serial 21:00 Pełny obraz 21:40 Magazyn Ekspresu Reporterów 22:45 Ocaleni - reality show 23:50 Magazyn śledczy Anity Gargas - magazyn	18:45 Zranione ptaki - serial obyczajowy 19:30 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:00 Przepis dnia 20:10 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial 21:55 Sanditon - serial 22:55 Historia bez tajemnic 00:05 Chłopi - cz. I - Boryna - film fabularny, reż. Jan Rybkowski, wyk. Władysław Hańcza 01:45 Maudie - film obyczajowy 03:55 Przyjście na dziesięć osób plus trzy - film TVP 04:55 Zakończenie	20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionerzy 21:35 Ślub od pierwszego wejrzenia 22:40 Kuba Wojewódzki 23:45 Superwizjer - magazyn reporterów 00:20 Zabójcza broń - serial 01:20 Kuchenne rewolucje 02:20 Szpital - program obyczajowy 03:20 Uwaga! - magazyn 03:40 Zamieszkać na plaży 04:10 Recepta na stary dom 04:40 Jak to jest zrobione - serial dokument 05:10 Kto was tak urządził	20:00 Transformers Sam wraz z przyjaciółką Mikaelą oraz Autobotami toczą wyścig z wrogiem, którego nikt wcześniej nie widział, w którym stawką jest przetrwanie ludzkości. 23:10 Granice wytrzymałości Garrett musi wyruszyć na ratunek swej siostrze Annie uwięzionej w lodowej grocie na niedostępnym szczycie K2. Towarzyszą mu ekscentryczny himalaista, dla którego góry zdają się nie mieć tajemnic i kanadyjska lekarka, która traktuje wyprawę jako okazję do łatwego wzbogacenia się. 01:55 Kingsman: Tajne służby 04:40 Disco Gramy	15:15 Faraon - dramat 17:55 Co dalej? - program publicystyczny 18:30 Informacje kulturalne 18:55 Arsene Lupin - serial 20:00 Uchodźcy - spektakl teatralny 21:45 Lekkie obyczaje - Kwiecień - film fabularny 23:15 Co dalej? - program publicystyczny 23:50 Młoda Polska - Warzywa i owoce - film krótkometrażowy 00:30 Panorama kina polskiego - Okna, okna - film fabularny 01:45 Informacje kulturalne 02:15 Kino nocne - Bandyta 04:00 Wojacek - dramat 05:30 Afisz kulturalny ekstra	14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy prod. Polska 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy prod. Polska 16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy prod. Polska 20:00 Terytorium wroga 01:30 Zobacz to! Blok powtórkowy: Na jedwabnym szlaku 02:05 Na jedwabnym szlaku 04:00 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy	21:35 Kryjówka - film sensacyjny, prod. USA, RPA, Japonia, 2012, reż. Daniel Espinosa, wyk. Denzel Washington, Ryan Reynolds, Vera Farmiga, Brendan Gleeson, Sam Shepard, Ruben Blades, Robert Patrick 23:55 Jonah Hex - film western, prod. USA, 2010, reż. Jimmy Hayward, wyk. Josh Brolin, John Malkovich, Megan Fox, Michael Fassbender, Will Arnett 01:35 Trzy noce z duchami 02:35 Tam, gdzie czają się duchy	12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Mojżesz 13:10 Skrzydła miłości 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 100 cudownych miejsc na świecie 14:30 Gospodarcze filary Niepodległości 14:55 Święty na każdy dzień 15:00 Sybiraczka 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Jestem mamą 16:25 Przyroda w Obiektywie 16:40 Sursum Corda - W Górze Serc! 16:55 Sekrety mnichów 17:10 Prosto o gospodarce 17:30 Zostań Żołnierzem RP 17:45 Muzyczne chwile 17:55 Pośzet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Każdy małuch to potrafi 19:45 Modlitwa 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłąc 21:00 Apel 21:00 Jasnogórski

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

TVP 1
04:45 Klan - telenowela
05:15 Przysięga - serial
06:05 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej
07:30 Rodzinny ekspres - magazyn
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Ranczo - serial
09:40 Komisarz Alex - serial kryminalny
10:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny
11:25 Kasta - serial paradokmentalny
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:35 Agropogoda - magazyn
12:40 Rok w ogrodzie Extra
12:55 Natura w Jedynce - Inteligentne zwierzęta - Mistrzowie komunikacji

SERIAL KOSTIUMOWY

14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
15:00 Wiadomości
15:20 Alarm!
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Przysięga - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Piłka nożna - mecz towarzyski: Polska - Chile
20:00 Wiadomości
21:00 Leśniczówka - serial
21:40 Zawodowcy - thriller
23:30 Roznosiciele - film fabularny, prod. USA, 2011,
01:15 Prokurator - serial
02:15 Medycusze
Wspaniali - serial
03:20 Wojsko - polskie.pl
03:50 Ścigając zło - film dokumentalny
04:50 Notacje
05:00 Zakończenie

TVP 2
05:05 Na sygnale - serial fabularyzowany
05:35 M jak miłość - serial
06:25 Pogrom w Przytyku - reportaż
06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:40 Pytanie na śniadanie
11:15 Rodzinka.pl - serial komediowy
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial
15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial
15:50 Przepis dnia
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc
18:00 Panorama

TELETURNIEJ

18:20 Va Banque - teleturniej
18:45 Zranione ptaki - serial obyczajowy
19:50 Barwy szczęścia - serial obyczajowy
20:20 Przepis dnia
20:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy
21:10 Kulisy seriali Na dobre i na złe i Na sygnale - felieton
21:25 Na dobre i na złe - serial
22:25 Serial fabularny
23:25 Ludzkie historie - film
00:25 Za 5 dolarów - film obyczajowy
02:15 Imię róży - serial
03:20 W cieniu terroru uth
04:30 Za marzenia - serial
04:40 Zakończenie

TVN
05:50 Uwaga! - magazyn
06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:40 Doradca smaku
11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
12:55 Tajemnice miłości - program obyczajowy
14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:10 Ten moment
16:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! - magazyn
20:10 Doradca smaku

SERIAL OBYCZAJOWY

20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy
20:55 Milionerzy
21:35 Top Model - program rozrywkowy
23:10 Zemsta ciecior - film komedia, USA, 2011, reż. Brett Ratner, wyk. Eddie Murphy, Ben Stiller, Casey Affleck, Alan Alda, Matthew Broderick, Judd Hirsch, Tea Leoni
01:20 Superwizjer - magazyn reporterów
02:00 Kwatery Hitlera - program dokumentalny
03:00 Szpital - program obyczajowy
04:00 Uwaga! - magazyn
04:20 Zamieszkać na plaży
04:50 Recepta na stary dom
05:20 Jak to jest zrobione

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Małanowski i Partnerzy
09:40 Sekrety rodziny
10:40 Dlaczego ja?
11:40 Gliniarze
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja
14:40 Dlaczego ja?
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112
17:00 Gliniarze
18:00 Pierwsza miłość - Marysia opuszcza rodziną i przenosi się do Wrocławia, by studiować medycynę. W nowym miejscu kobieta poznaje Pawła, który zdobywa jej serce.
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość wydarzeń

SERIAL KOMEDIOWY

20:05 Nie ma mocnych - Kontynuacja przygód dwóch rodzin zabużańskich, osadników na Dolnym Śląsku, którzy po latach szukają męża dla swej wnuczki, by zdobyć następcę do swojego gospodarstwa.
22:10 Świat według Kiepskich
22:50 Kocham cię, Beth Cooper - Gdy Denis Cooverman - największy frajer w świecie, podczas swojej mowy pożegnalnej ogłosił swoją miłość do Beth Cooper - wszyscy
01:00 Transformers
04:00 Świat według Kiepskich - serial komediowy

TVP Kultura
07:00 Muzyczne poranki
07:40 Informacje kulturalne - informator kulturalny
08:10 Co dalej? - program publicystyczny
08:45 Do dzieła - magazyn
09:10 Młyn i krzyż - film kostiumowy, prod. Polska, Szwecja, 2010, reż. Lech Majewski, wyk. Rutger Hauer, Michael York, Charlotte Rampling, Joanna Litwin, Dorota Lis
11:00 Arsene Lupin - serial
12:05 Van Dyck: wielki rywal Rubensa - film dokumentalny, prod. Francja, 2020, reż. Yasemin Ergin, Lucie Tamborini
13:30 Przeprowadzki - serial
15:40 Dziedzictwo Beethovena. Przesłania dla współczesności - Beethoven i idea wolności - cykl dokumentalny

KOMEDIA

16:00 Cafe pod Minogą - komedia, reż. Bronisław Brok, wyk. Adolf Dymśa, Włodzimierz Skoczył, Feliks Chmurkowski
17:40 Którędy po sztukę - magazyn
17:50 Przestrzeń pamięci - magazyn
18:30 Informacje kulturalne
18:50 Arsene Lupin - serial
20:00 Na wschód od Hollywood - Klient - dramat
22:15 I nie było już nikogo
23:25 Dziką muzyką - magazyn
00:05 Więcej niż fikcja - Mroczne oblicze Hollywood
01:10 39 Międzynarodowy Festiwal Muzyki Jazzowej Jazz Jamboree 97. Zbigniew Namysłowski - tańce - koncert

TV Puls
06:00 Kobra - oddział specjalny
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
10:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny
11:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
12:00 Zaklinaczka duchów
13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
20:00 Nocny łowca
22:00 Escape Room
23:50 Kelnerzy

SERIAL OBYCZAJOWY

01:50 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
Prowadzenie lombardu to zajęcie ciekawe, momentami ekscytujące, ale często i niebezpieczne. Bohaterami serialu są: właściciel Kazimierz Barski, jego rodzina, pracownicy oraz klienci, którzy pojawiają się w lombardzie z powodu różnych życiowych zawirowań.
02:50 Zobacz to! Blok powtórkowy: Taki jest świat - program informacyjny
03:45 Na jedwabnym szlaku
04:25 Z archiwum policji

TVN 7
05:15 Szkoła
06:15 Papiery na szczęście - serial
06:45 Hotel Paradise - program rozrywkowy
07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
10:50 Opowieści małżeńskie
11:50 Zagadki losu
12:50 Ten moment
13:55 Rozwód. Walka o wszystko
14:55 Tajemnice miłości
15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:55 Opowieści małżeńskie
17:55 Rozwód. Walka o wszystko
19:00 Zagadki losu
20:00 Papiery na szczęście - serial
20:35 Hotel Paradise
21:35 Wataha - miniserial

00:05 To skomplikowane - film komedia, USA, Japonia, 2009, reż. Nancy Meyers, wyk. Meryl Streep, Steve Martin, Alec Baldwin, John Krasinski, Lake Bell
Dwoje rozdwojonych decyduje się na podtrzymanie seksualnej relacji pomimo związków z nowymi partnerami.
02:35 Trzy noce z duchami - program renowowanych badaczy zjawisk paranormalnych spędza 72 godziny w najbardziej nawiedzonych miejscach w Stanach Zjednoczonych.
03:35 Tam, gdzie czają się duchy

TV 4
06:00 Strażnik Teksasu
08:00 Nasz nowy dom
09:00 Pierwsza miłość
09:50 Agenci. Biuro Detektywistyczne
10:50 Hardkorowy lombard
11:55 Sędzia Judy
13:55 STOP Drogówka
16:00 Policjantki i Policjanci
17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci
20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
21:00 Akt zemsty
22:50 Ludzie honoru - USA, 1992, reż. Reiner Rob, wyk. Cruise Tom, Nicholson Jack, Moore Demi, Bacon Kevin, Sutherland Kiefer Dramat. Ambitni prawnicy wojskowi: Kafee i Galloway, zostają przydzieleni do sprawy, w której oskarżonymi o zamordowanie kolegi są dwaj żołnierze z amerykańskiej bazy Guantanamo na Kubie.
01:45 Martwe zło

TV Trwam

11:00 Z wędką nad wodę w Polsce i Świat
11:25 Jestem mamą
11:40 Prosto o gospodarce
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacja dnia
12:20 Mojesz - 10 przykazań
13:05 Don Hoppe
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 100 cudownych miejsc na świecie
14:30 Bądź wielki przed Bogiem
15:25 Pogranicze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacja dnia
16:10 Na zdrowie
16:30 Tajemnice Watykanu
17:00 Po stronie prawdy
17:50 Muzyczne chwile
17:55 Poczet Wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacja dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Opowieści z Księgi Cnot
20:00 Informacja dnia
20:20 Różaniec
20:50 Mysłąc
21:00 Apel Jasno-górski
21:20 Informacja dnia
21:40 Polski Punkt Widzenia

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

czwartek

TVP 1
05:10 Przysięga - serial obyczajowy
06:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:30 Dobre historie - magazyn
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Ranczo - serial obyczajowy
09:40 Komisarz Alex - serial kryminalny
10:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny
11:25 Kasta - serial paradokmentalny
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:35 Magazyn Rolniczy
12:55 Natura w Jedynce

SERIAL KOSTIUMOWY

14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
15:00 Wiadomości
15:20 Alarm!
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Przysięga - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela
18:20 Kasta - serial
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:15 Wielki Test o Piłce Nożnej
21:50 Sprawa dla reportera
22:55 Magazyn śledczy Anity Gargas - magazyn
23:30 Magazyn kryminalny 997 - magazyn
00:25 Magazyn Ekspresu Reporterów

TVP 2
05:00 Na sygnale - serial fabularyzowany
05:35 M jak miłość - serial
06:25 Smaki świata - magazyn
06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:15 Magazyn Ekumeniczny - magazyn
11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial
15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial
15:50 Przepis dnia
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc
18:00 Panorama
18:20 Va Banque - teleturniej

18:45 Zranione ptaki - serial obyczajowy
19:30 Barwy szczęścia - serial obyczajowy
20:00 Przepis dnia
20:10 Barwy szczęścia - serial obyczajowy
20:40 Kulisy serialu Ojciec Mateusz - felieton
20:55 Ojciec Mateusz - serial
21:50 Serial fabularny
22:55 Dokument popkulturowy - film dokumentalny
24:00 Adrenalina 2 - Pod napięciem - film akcji
01:50 Zemsta o jasnych oczach - serial obyczajowy
03:45 Gomorra - serial
04:35 Zakończenie dnia

TVN
05:50 Uwaga! - magazyn
06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:40 Doradca smaku
11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
12:55 Tajemnice miłości - program obyczajowy
14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:10 Ten moment
16:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! - magazyn
20:10 Doradca smaku

20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy
20:55 Milionerzy
21:35 Kuchenne rewolucje
22:45 Nie kłam, kochanie - film komedia, Polska, 2008, reż. Piotr Weresniak, wyk. Piotr Adamczyk, Marta Zmuda-Trzebiatowska, Beata Tyszkiewicz
00:50 Kult - film horror, USA, Meksyk, Kanada, Niemcy, 2006, reż. Neil LaBute, wyk. Nicolas Cage, Ellen Burstyn, Kate Beahan, Frances Conroy, Leelee Sobieski
03:05 Szpital
04:10 Uwaga! - magazyn
04:30 Zamieszkać na plaży

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Małanowski i Partnerzy
09:40 Sekrety rodziny
10:40 Dlaczego ja?
11:40 Gliniarze
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja - magazyn
14:40 Dlaczego ja?
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112
17:00 Gliniarze
18:00 Pierwsza miłość
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość wydarzeń
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:05 Nasz Nowy Dom - magazyn
20:10 Przyjaciółki

22:10 Sex Story - Emma i Adam przypadkowo spotykają się po latach.
00:40 Ukryte działania - Niezwykła, nieznaną do tej pory prawdziwa historia trzech blyskotliwych kobiet afro-amerykańskiego pochodzenia, które na przełomie lat 50. i 60. XX wieku podjęły pracę dla NASA. Pokonując niewyobrażalne przeszkody społeczne i obyczajowe, pomogły wystąć w kosmos pierwszego Amerykanina, astronautę Johna Glenn, inicjując tym samym kosmiczny wyciecz.
03:15 Świat według Kiepskich
04:40 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
07:00 Muzyczne poranki
07:45 Informacje kulturalne - informator kulturalny
08:10 Zaginione - odnalezione - magazyn
08:35 Dziką muzyką - magazyn
09:15 Cafe pod Minogą - komedia, reż. Bronisław Brok, wyk. Adolf Dymśa, Włodzimierz Skoczył, Feliks Chmurkowski, Hanka Bielicka, Jerzy Duszyński, Wacław Jankowski, Sefania Górska, Krystyna Kolodziejczyk, Bolesław Plotnicki, Aleksander Dzwonkowski
11:00 Arsene Lupin - serial
12:10 Paul Gauguin - Daleka droga do raju - film dokumentalny, prod. Wielka Brytania, Francja, 2017
13:10 Dziedzictwo Beethovena. Przesłania dla współczesności - Beethoven i heroizm

13:30 Tajemnica Enigmy - serial
15:25 Przestrzenie Sztuki
16:00 Dama Kameliowa
17:55 Co dalej? - program publicystyczny
18:30 Informacje kulturalne - informator kulturalny
18:50 Serialowa nostalgia - Arsene Lupin - serial
20:00 Czwartkowy klub filmowy - Wstęp do filmu
20:05 Czwartkowy klub filmowy - Filic Story - film fabularny
22:05 Res Poloniae
22:45 Urodzony pod szczęśliwym minierałem
23:55 Gomorra - serial
00:55 Co dalej?
01:30 Na wschód od Hollywood - Klient

TV Puls
06:00 Kobra - oddział specjalny
08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
10:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny
11:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
12:00 Zaklinaczka duchów
13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy
15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
20:00 Taxi 2
21:45 Fajury na tropie

00:00	American Pie: Księga miłości Trzech prawników odnajduję w szkolnej bibliotece Księgę Miłości - biblię dla każdego podrywacza i seksuolika.
02:00	Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy
03:00	Zobacz to! Blok powtórkowy: Menu na miarę - program kulinarny
03:40	Taki jest świat - program informacyjny prod. Polska
04:20	Z archiwum policji - serial dokumentalny prod. Polska
05:00	Rodzinny interes - serial obyczajowy

CHCIAŁEM POKAZAĆ, ŻE TO BYŁ CZŁOWIEK

„PROROK” TO DRAMAT HISTORYCZNY Z ELEMENTAMI SENSACYJNYMI O KARDYNALE STEFANIE WYSZYŃSKIM, KTÓRY PO INTERNOWANIU PONOWNIE STAJE NA CZELE KOŚCIOŁA W POLSCE. — CHCIAŁEM POKAZAĆ, ŻE TO BYŁ CZŁOWIEK, A NIE MITOLOGICZNA POSTAĆ — MÓWI SŁAWOMIR GRZYMKOWSKI, ODTWÓRCA GŁÓWNEJ ROLI. FILM W REŻYSERII MICHAŁA KONDRATA 11 LISTOPADA. W OLSZTYNIE BĘDZIE GO MOŻNA OBEJRZEĆ TEGO DNIA W HELIOSIE I MULTIKINIE.

Prorok” opowiada historię Prymasa Tysiąclecia, przywódcę duchowego i wizjonera, który pertraktuje z władzami komunistycznymi, by wynegocjować więcej praw dla Kościoła i uciemięzonego narodu. Pozorne porozumienie zmienia się w cichą wojnę, walkę o wolność religijną i godność człowieka.

Do fabuły wybrano okres 14 lat z życia Wyszyńskiego, od 1956 r. do 1970 r. — Rząd wszelkimi metodami próbuje zniszczyć prymasa wraz z jego wiernymi, dążąc do całkowitej ateizacji kraju. W tym celu rozpoczyna akcję o kryptonimie „Prorok” zrzeszającą kilkudziesięciu agentów, którzy będą śledzić każdy krok Prymasa. Niezachwiana wiara

i konsekwentna postawa duchownego społecznika-stratega, a także propagowanie przez niego miłości, wolności i godności jednostki stają się prologiem do upadku komunizmu — czytamy na stronie dystrybutora filmu.

Jak dodano, „film ukazuje szerszej publiczności nieznaną wątki z życia kardynała Stefana Wyszyńskiego na tle ważnych dla Polski i Polaków wydarzeń historycznych, takich jak obchody milenijne czy wydarzenia z Trójmiasta z grudnia 1970 roku”. — Pokazuje nieugiętego przywódcę, który nie boi się rozmawiać z dążącymi do zniszczenia Kościoła komunistami, a jednocześnie człowieka wiary, który widzi dalej niż jego przeciwnicy — wskazano. Wszystkie gabinetowe dialogi prymasa z Gomułką i Cyrankiewiczem oparte są na stenogramach sporządzonych przez SB dzięki zainstalowanym podsłuchom.

MAMY PRYMASA

— To, co mnie ujęło w prymasie, to jego działalność polityczna. On stał się takim nieformalnym przywódcą narodu po internowaniu. Chciałem, żeby to był taki niereligijny film o prymasie Wyszyńskim, o nim jako o polityku, bo taką pełnił funkcję, przez co był też nazywany „czerwonym kardynałem” w Watykanie. Wydaje mi się, że to fragment historii Polski, który jest bardzo ciekawy, a nigdy nie został zekranizowany — mówi Michał Kondrat na spotkaniu z mediami.

Pytany o to, czy Sławomir Grzymkowski w roli prymasa był dla niego oczywistym wyborem, odpowiedział: — Przygotowywałem się do bardzo długiego castingu, zdjęć próbnych, tak się powinno robić po prostu, nie robi się eksperymentów, ale tutaj była taka sytuacja, że scenarzystka filmu, będąc w teatrze, wypatrzyła Sławka. I pisze do mnie: „Mam prymasa”. Ja podszedłem do tego bardzo sceptycznie, bo wiem, jak ten proces powinien przebiegać. Oczywiście zaprosiliśmy Sławka na spotkanie, byłem bardzo zaskoczony, bo wbrew sobie, wiedziałem, że mamy prymasa. To był

W rolę kardynała Stefana Wyszyńskiego wcielił się Sławomir Grzymkowski

strzał w dziesiątkę. Potem było jeszcze mnóstwo prób, żeby wejść w rolę, charakterystyka itd. — opowiadał reżyser.

Autorem muzyki do filmu jest Bartosz Chajdecki („Belle époque”, „Jestem mordercą”, „Moje córki krowy”). Jak mówił reżyser, „niektórzy mogą się nieco zgorszyć, na przykład słysząc muzykę z bitami podczas sceny konspiracyjnych święceń kleryka z Czechosłowacji”. — Miałem potrzebę wewnętrzną, żeby ten film na ważny temat miał też trochę takiej lekkości i stąd taka decyzja — wyjaśnił.

Grzymkowski powiedział, że chciał pokazać Wyszyńskiego jako „człowieka, a nie mitologiczną postać”. — To był bardzo skromny człowiek, prawdę mówiąc, postać dla filmu fabularnego i dla roli nie jest atrakcyjna. Tam nie ma żadnych pięknieć, złamań, upadków, podnoszenia się, procesów psychologicznych — ocenił.

Jak mówił, praca nad rolą „to było wiele godzin spędzonych na czytaniu i rozumieniu, uchwyceniu czegoś, co było by dla tej postaci uniwersalne”.

Wskazał, że najtrudniejsze sceny w filmie to były rozmowy, negocjacje, które prowadził Wyszyński z Cyrankiewiczem i z Gomułką. — To były zapisy jeden do jednego z tych spotkań,

czyli to nie były dialogi napisane przez scenarzystów, język, sformułowania, wszystko to było z zapisów. Michał Kondrat dbał o to, żeby było dokładnie tak, jak jest w scenariuszu zapisane, czyli nie można było nic zmienić. Podstawowa trudność była taka, że trzeba było poruszać się w obszarze tego języka i scenariusza — mówił Grzymkowski. (PAP)

KATARZYNA KRZYKOWSKA

W rolach głównych: Sławomir Grzymkowski (kardynał Stefan Wyszyński), Adam Ferency (Gomułka) i Marcin Troński (Cyrankiewicz). Film jest debiutem fabularnym Michała Kondrata.

Na ekranie będzie można zobaczyć także m.in. Katarzynę Zawadzką (Magda), Michała Meyera (Janek), Tomasza Sapryka (Zenon), Karolinę Bruchnicką (Kazia), Artura Krajewskiego (biskup Baraniak), Andrzeja Niemytę (Karol Wojtyła), Małgorzatę Buczkowską-Szlenkier (Maria Okońska), Tadeusza Chudeckiego (biskup Choromański), Bartosza Obuchowicza (Zdzich) i Jacka Borkowskiego (Kazimierz).

Produkcja: Fundacja Filmowa im. Św. Maksymiliana Kolbe. Koprodukcja: Telewizja Polska SA, Centrum Technologii Audiowizualnych. Współfinansowanie: Polski Instytut Sztuki Filmowej.

STEFAN WYSZYŃSKI urodził się 3 sierpnia 1901 r. w Zuzeli nad Bugiem. Święcenia kapłańskie otrzymał we Włocławku w 1924 r.

W okresie Powstania Warszawskiego pełnił funkcję kapelana grupy Kampinos AK, działającej w Laskach, oraz — pod pseudonimem Radwan III — kapelana szpitala powstańczego. Po zakończeniu wojny został rektorem Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku. W marcu 1946 r. otrzymał nominację biskupa lubelskiego, a sakrę biskupią przyjął w maju tego samego roku na Jasnej Górze.

Dwa lata później, w listopadzie 1948 r. Pius XII mianował go arcybiskupem gnieźnieńskim i warszawskim — prymasem Polski. Wyszyński objął przewodnictwo w Kościele po kard. Augustynie Hlondzie. W styczniu 1953 r. papież włączył go do Kolegium Kardynalskiego.

W okresie komunistycznych represji wobec Kościoła bronił chrześcijańskiej tożsamości narodu. W 1953 r. w imieniu Episkopatu Polski skierował do władz państwowych memoriał, w którym zaznaczył, że w obliczu krzywd, jakich doznaje Kościół w Polsce, już dalej w ustępstwach iść nie może (Non possumus). 25 września 1953 r. został nocą aresztowany. Był więziony w Rywałdzie, Stoczku Warmińskim, Prudniku Śląskim i Komańcy.

Podczas internowania opracował ideę i tekst Jasnogórskich Ślubów Narodu — duchowej odnowy narodu polskiego, nawiązującej do ślubów króla Jana Kazimierza. 28 października 1956 r. powrócił do Warszawy, a rok później zainaugurował Wielką Nowennę — dziewięćioletni

czas przygotowania narodu polskiego do obchodów Milenium Chrztu Polski w oparciu o Jasnogórskie Śluby Narodu. Jednym z jego punktów była wędrówka Matki Bożej w kopii Obrazu Jasnogórskiego po wszystkich polskich parafiach.

3 maja 1966 r., w czasie obchodów Millennium Chrztu Polski, prymas wraz z całym Episkopatem, wobec kilkuset tysięcy wiernych zebranych u stóp Jasnej Góry, dokonał Aktu całkowitego Oddania Polski w niewolę Matce Chrystusowej za wolność Kościoła w Ojczyźnie i w świecie. 26 sierpnia 1978 r. brał udział w konklawe, które wybrało papieża Jana Pawła II. Kardynał Stefan Wyszyński zmarł 28 maja 1981 r. w Warszawie. Został pochowany w warszawskiej archikatedrze św. Jana Chrzciciela, w krypcie biskupów warszawskich. Od 1 czerwca 1987 roku spoczywa w specjalnie dla niego wzniesionej kaplicy grobowej. W 2001 roku — w stulecie urodzin — w Rzymie rozpoczął się proces beatyfikacyjny kard. Wyszyńskiego. Kardynał Stefan Wyszyński został beatyfikowany, wspólnie z matką Elżbietą Różą Czacką, 21 września 2021 roku w Świątyni Opatrzności Bożej w Warszawie.

(PAP)

REKLAMA

Firma
WPB „Rombud” Sp. z o.o.

**WYNAJMIE
3 POKOJE
BIUROWE**

przy ul. Lubelskiej 37C,
Olsztyn (II piętro)
tel. 89 532 02 77

BY GODNIE SIĘ STARZEĆ

— WSZYSCY SIĘ STARZEJEMY, STAROŚĆ TO PO PROSTU CZĘŚĆ NASZEGO ŻYCIA. DLATEGO TAK WAŻNA JEST PROFILAKTYKA, A POTEM OPIEKA NAD SENIOREM, WSPIERANIE GO, TERAPIE, ALE TEŻ FACHOWA POMOC PSYCHOLOGICZNA — MÓWI MARIA JEDLIŃSKA, DYREKTOR MAZURSKIEGO CENTRUM PSYCHOONKOLOGII I REHABILITACJI W CHOROBACH PRZEWLEKŁYCH W DĘBOWEJ GÓRZE KOŁO OLSZTYŃKA, KTÓRA BĘDZIE JEDNYM Z PRELEGENTÓW W CZASIE VI KONGRESU PRZYSZŁOŚCI.

— Co to według pani znaczy — starzeć się z godnością? Jak rozumie pani godność w tym kontekście?

— Godność człowieka to poczucie własnej wartości i szacunek, którym darzymy siebie i którego oczekujemy od drugiego człowieka. Starzenie się z godnością to akceptacja samego siebie i zmian — przede wszystkim we własnym wyglądzie, które następują z wyniku zmian biologicznych i są nieodłącznym elementem starzenia się. Ze względu na proces starzenia pogarsza się sprawność psychofizyczna. Brak akceptacji dla tego procesu sprawia, że u niektórych osób starszych występuje pogorszenie samopoczucia, a nawet depresja. Akceptacja otoczenia i szacunek dla osób starszych są w tym okresie niezwykle

ważne. Bo to dopiero zaspokojona potrzeba bezpieczeństwa i akceptacja otoczenia powodują, że osoby w wieku senioralnym łatwiej akceptują samych siebie. Niejednokrotnie jednak schorzenia, które starzeniu się towarzyszą, takie jak pogorszenie wyglądu fizycznego czy występująca niepełnosprawność, wymagają wsparcia psychoterapeutycznego. To właśnie pacjentom, którzy cierpią m.in. z powodu zmian chorobowych powstałych w procesie starzenia się, pomagamy w Mazurskim Centrum Rehabilitacji. I czynimy to zawsze z dbałością o godność drugiego człowieka.

— Jak Centrum dba o pacjentów — seniorów? Jakie zabiegi oferuje konkretnie pod kątem chorób wynikających ze starszego wieku?

— Centrum stworzone zostało głównie dla osób w wieku senioralnym. Oferuje holistyczną opiekę osoby, która takiego wsparcia wymaga. Zapewniamy szereg zabiegów, począwszy od psychoterapii, poprzez zabiegi ogólnousprawniające, relaksacyjne — aż do zabiegów fizyoterapii: hydroterapii, elektroterapii, pressoterapii, laseroterapii, krioterapii, światłolecznictwa, drenażu limfatycznego, masażu manualnych i na urządzeniach. Dla tego celu posiadamy na przykład łóżko wodne, fotele masujące i aquawibron.

— Kiedy zaczyna się wiek senioralny — innymi słowy od kiedy warto zaczynać dbałość o zdrowie, a przede wszystkim profilaktykę?

— Wiek senioralny można określić na 65+, choć wiele osób w tym wieku cieszy się wciąż bardzo dobrą kondycją psychofizyczną. Bo długość wieku ludzkiego wydłuża się. Wpływ na proces starzenia mają głównie styl życia, ale też genetyka. Jedni starzeją się wolniej, inni szybciej. Wiele zależy też od ich samoakceptacji, ale też świadomości potrzeby dbania o własne zdrowie. Pamiętajmy, że o zdrowie należy dbać przez całe życie. Należy też mieć świadomość, że zaniedbywanie zdrowia, prowadzenie niezdrowego trybu życia

Maria Jedlińska, dyrektor Mazurskiego Centrum Psychoonkologii i Rehabilitacji w Chorobach Przewlekłych w Dębowej Górze koło Olsztyna, będzie jednym z prelegentów w czasie VI Kongresu Przyszłości

i niewłaściwego odżywiania może sprawić, że całkiem wcześnie pojawiają się choroby, które mogą utrudniać funkcjonowanie. Natomiast profilaktyka jest najskuteczniejsza, gdy stosujemy ją już od młodych lat. Mamy wpływ na to, co jemy, na swoją aktywność. Mówi się, że ruch leczy wszystkie choroby i należy dbać o aktywny tryb życia. I coś w tym jest!

— Jak młodzi ludzie mogą wspierać swoich rodziców i dziadków?

— Rodzina ma bardzo duże możliwości. To wsparcie w utrzymaniu jak najdłuższej sprawności seniora, jego aktywizacja, namawianie i umożliwianie uczestnictwa w życiu rodzinnym, towarzyskim i społecznym, pomoc w uczestnictwie w różnych organizacjach. Akceptacja często ograniczonej sprawności tych dziadków czy rodziców może pomagać im motywować się do starania się o siebie, do dbania o zdrowie. Młodzi też kiedyś będą starzy i świadomość tego powinna powodować rozumienie potrzeb osób starszych. Z tym jednak nie zawsze jest dobrze. Dlatego społeczeństwo, począwszy od dzieci i młodzieży, należy stale edukować.

— Kim jest psychoonkolog? Kogo wspiera?

— Psychoonkolog to osoba mająca odpowiednie kwalifikacje do diagnozowania i psychoterapii osób chorych onkologicznie. Psychoonkologia to z kolei dziedzina psychologii skupiająca się na potrzebach osób z problemami onko-

logicznymi. Psychoonkolog zajmuje się pomocą terapeutyczną oraz profilaktyką zdrowia psychicznego osób chorych na nowotwory. Udziela także wsparcia rodzinom tych chorych. W Mazurskim Centrum Rehabilitacji współpracujemy z psychoonkologiem, który pomaga naszym kuracjom radzić sobie z samą chorobą, ale także z dolegliwościami, które jej towarzyszą. Są nimi często ból, bezsenność, brak akceptacji pojawienia się choroby, zaburzenia emocjonalne, brak akceptacji własnego wyglądu, pogorszenie relacji z rodziną. Dlatego psychoonkologia jest bardzo ważna, choć wciąż nie wszyscy są tego świadomi. My w Mazurskim Centrum Rehabilitacji jesteśmy, stąd pomysł powstania ośrodka i zatrudnienie do współpracy psychoonkologa.

— Jak ważna jest jego praca dla pacjentów?

— Praca psychoonkologa jest konieczna u większości osób chorych onkologicznie. Cierpienie, strach, negatywne emocje, niepokojenie się z chorobą, które towarzyszą tym chorobom, powinny zasługiwać na pomoc i stałe wsparcie. To równie ważne, jak stosowane terapie i leki — powinno stanowić wsparcie w leczeniu. Dlatego opieka holistyczna, którą oferujemy, przynosi pożądane efekty. Osoby poddawane psychoterapii są zadowolone, czują się psychicznie lepiej, pewniej, mają lepszy kontakt z innymi. Mobilizują się do radzenia sobie w trudnym dla nich

Anna Osłowska, dyrektor Zespołu Opieki Zdrowotnej w Nidzicy

samych i rodziny okresie. Dlatego ważna jest też współpraca z rodziną osoby chorej, która często nie wie, jak może pomóc bliskiej chorej osobie. Takie wsparcie też od nas może otrzymać. To nasz cel i nasze zadanie. I staramy się je codziennie wypełniać. Dla nas dobro pacjenta jest naprawdę najwyższym nakazem.

PRZYSZŁOŚĆ ZNACZY ROZWÓJ

Także Anna Osłowska, dyrektor Zespołu Opieki Zdrowotnej w Nidzicy, który także uczestniczyć będzie w VI Kongresie Przyszłości, niejednokrotnie podkreślała, że podstawą przyszłości jest misja i wizja, czyli świadomość tego, co się robi i do czego się zmierza. — To są długotrwałe procesy, które nie trwają dzień lub dwa. Mam kilkunastoletnią wizję i konsekwentnie ją realizuję — zaznacza dyrektor.

Anna Osłowska podkreśla ponadto, że rozwój jest możliwy także dzięki powrotom ludzi do małych miast. — Wcześniej wszyscy garnęli się do większych miejscowości. Teraz to zaczęło się odwracać. Wiele osób pracuje zdalnie, ma swoje poglądy na środowisko, poglądy ekologiczne i chce żyć zgodnie z tymi wartościami. Dzięki temu ludzie przybywają do mniejszych miast i pobudzają nas do nowoczesnego myślenia oraz wzmacniają nasz rozwój. Każdy przynosi nową myśl, potencjał — mówi dyrektor.

A akurat szpital w Nidzicy w ostatnim czasie zrobił

niesamowity krok do przodu i tę wizję rozwoju chce kontynuować. — Myślę, że warunki geopolityczne nam sprzyjają. Mamy dobrą drogę, leżymy w centrum Polski, niedaleko powstało lotnisko, być może powstanie obwodnica, poligon. Wpisujemy się w polityczną wizję małych miast: nowy dworzec, nowy szpital, nowa jakość, nowe warunki do życia mieszkańców, budownictwo, wyjście do natury. Ponadto dalszy rozwój jest możliwy, bo wszystkie założenia z pierwotnego projektu się sprawdziły. Projekt i założenia do niego robiliśmy dobre 5 lat temu. Ale świat i warunki się zmieniły, wszystko idzie do przodu, rozwija się, jeśli nie będziemy na to gotowi, to zostaniemy daleko z tyłu i nasi mieszkańcy będą musieli stać w kolejce do podstawowego badania gdzieś w innym ośrodku — podkreśla Anna Osłowska.

WIELKA WAGA MAŁYCH SUKCESÓW

Prócz dyrektor Anny Osłowskiej w VI Kongresie Przyszłości, który odbędzie się już 24 listopada, udział weźmie także dwójka lekarzy ze szpitala

w Nidzicy, dr nauk med. Leszek Cichowski oraz dr nauk med. Małgorzata Stompór.

— Lubię pracę z osobami starszymi i ich opiekunami — mówi dr Małgorzata Stompór. — Z uwagi na wiek i wielochorobowość często nie da się moich pacjentów wyleczyć, ale ogromną satysfakcję przynoszą nawet małe sukcesy, poprawiające jakość życia pacjentów i ich rodzin. Bardzo lubię pracę ze studentami, a oni, jak się zdaje, lubią pracować ze mną, o czym świadczy jedno z największych wyróżnień w moim życiu: tytuł „Belfra Roku 2021” przyznany przez studentów Wydziału Lekarskiego UWM. Ostatnio moje działania koncentruję na tym, aby województwo warmińsko-mazurskie wydobyło się z geriatrycznego niebytu i stało się znaczącym ośrodkiem opieki geriatrycznej na mapie Polski.

POTRZEBNA EDUKACJA!

Zespół Opieki Zdrowotnej w Nidzicy realizuje też cele edukacyjne. Społeczeństwo starzeje się, stąd coraz więcej osób potrzebuje fachowej opieki i rehabilitacji. Jednocześnie coraz więcej osób chce się kształcić w zawodach medycznych.

— A do takiego kształcenia potrzebne jest miejsce i ludzie — mówi dyrektor Anna Osowska. — W innych miastach są problemy ze znalezieniem takich miejsc: mało kadry do dydaktyki, ale też słabe warunki. Studenci jeżdżą po różnych miejscach, szukając dla siebie sposobu do edukacji. My od dawna współpracujemy z Wyższą Szkołą Gospodarki w Bydgoszczy, w której mieści się wydział pielęgniarstwa, i pielęgniarki z tej szkoły od dawna mają u nas praktyki. To nas pobudziło do myślenia o tym, żeby dalej iść w edukację zawodów medycznych.

Stąd narodził się pomysł na utworzenie nowoczesnej sali konferencyjnej z przekazem wideo z sali operacyjnej. — Przyjmujemy ludzi na praktyki i dbamy, żeby dostawali dobrą ofertę edukacyjną. W tym kierunku też chcemy się rozwijać. Przygotowywać sale konferencyjne, miejsca socjalne, żeby przyjmować studentów i uczyć ich w dobrych warunkach. Po praktykach w naszym szpitalu wszyscy są zadowoleni, bo jednak niewie-

le jest szpitali, które tak rozwinęły się na naszym terenie. Większość szpitali powiatowych mieści się w XIX-wiecznych budynkach i trudno pokazać komuś młodemu, że to są odpowiednie warunki. Bo nie są odpowiednie. Większość szpitali powiatowych pracuje na odstępstwach, a taki młody człowiek, który rozpoczyna karierę w zawodzie, nie chce pracować w odstępstwach, tylko chciałby uczyć się i pracować w godnym miejscu.

Jesteśmy na etapie podpisywania umowy o geriatrę, żeby studenci mogli przyjeżdżać do nas na zajęcia — mówi dyrektor ZOZ. To wszystko wymaga niesamowitej, uszczegółowionej pracy.

— Ale kiedy ludzie przychodzą do nas do pracy, zaczynają ściągać kolejne osoby. Nowe, dobre warunki przyciągają kolejne osoby. I ci ludzie mówią dobrze o tym miejscu — zarówno pracownicy, kontrahenci jak i pacjenci — dodaje Anna Osowska. Magdalena Maria Bukowiecka

Choroby wieku starczego to schorzenia, na które cierpią seniorzy. Wraz z wiekiem człowiek staje się coraz bardziej podatny na różne choroby, gorzej działa układ immunologiczny — skutkiem czego organizm jest mniej odporny i trudniej przystosowuje się do wszelkich zmian. Jednak wpływ na pojawienie się chorób starczych ma nie

tylko wiek, ale także czynniki genetyczne i środowiskowe, a kluczowy jest tryb życia. Na szybsze pojawienie się chorób wieku starczego wpływają: otyłość, ciężkostrawna dieta, stres, brak ruchu, niewyćwiczenie umysłu, palenie papierosów i nadmierne spożywanie alkoholu. Opieka nad osobami starszymi dotkniętymi takimi chorobami jest wymagająca i bardzo obciążająca, zarówno fizycznie, jak i psychicznie. Dlatego chory i jego bliscy powinni korzystać z pomocy lekarzy, pielęgniarek, rehabilitantów oraz opiekunów. Do najczęściej występujących chorób starczych zalicza się: depresję, chorobę Parkinsona, otępienie starcze, inkontynencję (nietrzymanie moczu), cukrzycę, chorobę Alzheimera, reumatyzm, miażdżycę i choroby miażdżycowe, nowotwory oraz osteoporozę. Oczywiście choroby te mogą wystąpić także u młodszych osób, jednak zazwyczaj chorują na nie osoby w podeszłym wieku.

PROMOCJA

ORGANIZATORZY

PARTNER STRATEGICZNY

PARTNERZY

PATRONI HONOROWI

PATRONI MEDIALNI

CZY NA WARMII I MAZURACH MIESZKA RODZINA ROKU 2022?

SZCZĘŚCIE RODZINNE JEST NAJWIĘKSZĄ WARTOŚCIĄ WEDŁUG 80 PROCENT OSÓB PRZEBADANYCH PRZEZ CBOS. W ŚLAD ZA TYM FUNDACJA „BYĆ BARDZIEJ” URUCHAMIA NOWY KONKURS, SKIEROWANY WŁAŚNIE DO RODZIN. CHCE W TEN SPOSÓB WZMACNIAĆ WIĘZI RODZINNE.

Idea konkursu organizowanego po raz pierwszy zawiera się w jednym zdaniu: „Rodzina stanowi podstawową i najważniejszą formę życia społecznego”. Konkurs jest skierowany do rodzin z dziećmi oraz polega na nagraniu filmu krótkometrażowego pokazującego w sposób pozytywny życie rodzinne i związanego tematycznie z hasłem: „Moja

rodzina – czas wolny spędzamy razem”. Przez rodzinę z dziećmi organizatorzy rozumieją rodziców (lub opiekunów prawnych) i dzieci zamieszkujących we wspólnym gospodarstwie domowym.

Regulamin konkursu można znaleźć na stronie rodzinaroku.pl. Jest on częścią większej kampanii, prowadzonej przez Fundację „Być Bardziej”. Powstała ona dziesięć lat temu. Wśród znanych programów, które realizowała w tym czasie, były: „Nakarm głodnego. Szczęśliwe dziecko z pełnym brzuszkiem” i aż 8 edycji ogólnopolskiego programu społecznego „Dzwonek na obiad”. „Naszym celem jest propagowanie postawy dobroczynnej, kształtowanie ludzkich postaw i praw, w oparciu o wartości i normy ogólnoludzkie, ale przede wszystkim pomoc polskiej rodzinie” – czytamy na stronie Fundacji. A jej prezes, ks. Andrzej Sikorski, zaznacza w rozmowie z nami, że dla mieszkańców Warmii i Mazur najważniejszymi wartościami są: dom, rodzina i patriotyzm. – To świetnie wpisuje się w ideę naszej akcji. Niestety, rodziny z tego terenu są gorzej sytuowane niż te w pozostałej

W życiu rodzinnym nie liczy się liczba godzin spędzonych razem, a ich jakość

części kraju – dodaje. – Badania wskazują na istnienie tylko jednej zależności pomiędzy warunkami społeczno-ekonomicznymi a realizacją potrzeb i dotyczy to przede wszystkim potrzeb regularnego odżywiania – mowa o potrzebie zaspokajanej przez rodziców w mniejszym stopniu niż gdzie indziej. Ksiądz Andrzej Sikorski wskazuje na jeszcze jedną różnicę między rodzinami z naszego regionu, a tymi z innych regionów Polski. – To, co charakteryzuje rodziny z Warmii i Mazur, to mniejsza otwartość w wyrażaniu swoich poglądów, co

można tłumaczyć rzadziej praktykowaną przynależnością do jakiejś wspólnoty religijnej małżonków.

Pokazują to badania Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego z 2018 r.

Wyniki, które przytacza prezes Fundacji, to nie wszystko. To, co także wyróżnia nasze rodziny, to według księdza także pomoc skierowana ze strony wojewody warmińsko-mazurskiego. – Nie opiera się ona tylko na programach rządowych, ale jest też priorytetem na szczeblu wojewódzkim. Widać, że są poszukiwane środki własne, by te rodziny

PRACA KONKURSOWA MUSI SPEŁNIAĆ M.IN. NASTĘPUJĄCE WYMAGANIA: CZAS TRWANIA FILMU: OD 5 SEKUND DO 2 MINUT, MOŻE BYĆ WYKONANY W DOWOLNIE WYBRANEJ KONWENCJI, GATUNKU FILMOWYM ORAZ TECHNICIE, MAKSYMALNA WIELKOŚĆ PLIKU: 150 MB.

wesprzeć, doinwestować, położyć nacisk na to, by mogły się rozwijać. Widać, że także programy rządowe są mocno na Warmii i Mazurach wykorzystywane – podkreśla ksiądz Sikorski i mówi, że ponad 100 tysięcy rodzin z naszego regionu objętych jest tą pomocą. – Ta nasza wiedza jako Fundacji opiera się na badaniach ośrodków naukowych. Musieliśmy wiedzieć, jak wygląda środowisko rodzinne w każdym z regionów, by móc ten konkurs zorganizować.

– Każdy na świecie potrzebuje bezwarunkowej miłości, bezpieczeństwa, szacunku i akceptacji – dodaje prezes Fundacji. – Ludzie szukają wszędzie tych samych wartości. Zarówno w słowach, jak i w czynach. Podkreślę więc, że w życiu rodzinnym nie liczy się liczba godzin spędzonych razem, a ich jakość. Stąd hasło konkursu „Czas wolny spędzamy razem”.

Konkurs „Rodzina Roku” rozpoczął się 22 października i potrwa do 25 grudnia. Składa się z etapu wojewódzkiego do 30 listopada (do tego terminu można nadsyłać filmy) i ogólnopolskiego od 7 grudnia do 20 grudnia 2022 r. Możliwość oddania głosu na film danej rodziny ma każdy. Czas głosowania w etapie wojewódzkim potrwa od 27 listopada do 6 grudnia 2022. Rozstrzygnięcie konkursu i wręczenie nagród nastąpi do 30 stycznia 2023 r. Przewidziano atrakcyjne nagrody dla całych rodzin.

Komitet Honorowy kampanii tworzą: minister rodziny i polityki społecznej, minister edukacji i nauki, a także Ministerstwo Sportu i Turystyki. Do akcji dołączył się również wojewoda warmińsko-mazurski Artur Chojewski. **EKA**

REMONT WIEŻY KOPERNIKA WE FROMBORKU

Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku remontuje wieżę na Wzgórzu Katedralnym, która należała do astronoma. Muzeum chce ją udostępnić zwiedzającym. Jest to ta wieża, na której Jan Matejko przedstawił Kopernika na słynnym obrazie „Astronom Kopernik, czyli rozmowa z Bogiem”.

Od kilkunastu lat Wieża Kopernika jest zamknięta. – Stan krużganków służących do komunikacji nie pozwalał na jej bezpieczne użytkowanie – mówi dyrektor Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku Mirosław Jonakowski. I dodaje, że przez wiele lat nie było funduszy na remont wieży. Jedynie w jej najniższej kondygnacji działał sklepik z pamiątkami.

– Remont jest finansowany ze środków muzeum oraz środków uzyskanych przez kapitułę warmińską, która formalnie jest właścicielem całego Wzgórza

Katedralnego. My na podstawie umowy użytkujemy i wieżę, i inne obiekty w tym miejscu – wyjaśnia Jonakowski. Na remont Wieży Kopernika uzyskano m.in. dotację ministra kultury.

Razem z wieżą remontowany jest fragment muru do bramy zachodniej. W ramach prac mają być m.in. odrestaurowane krużganki, po których chodzono na wieżę i wspinano się na jej kolejne kondygnacje.

W przyszłym roku przypada 550. rocznica urodzin Kopernika i 480. rocznica jego śmierci. Z tego powodu fromborskie muzeum

chce w wyremontowanej Wieży Kopernika urządzić na trzech poziomach wystawy poświęcone astronomowi. – Chcemy odtworzyć gabinet Kopernika, jego kuchnię, sypialnię; chcemy to zrobić tak, by ukazać codzienne życie astronoma – wylicza Jonakowski.

W związku z planowaniem wystaw w Wieży Kopernika w przyszłym roku zapewne nastąpi zmiana niektórych ekspozycji w Muzeum Kopernika mieszczącym się obecnie w dawnym pałacu biskupim. – Chcemy wprowadzić do tego muzeum

więcej multimediiów, pracujemy też nad nowymi ekspozycjami. Chcemy uczynić to miejsce jeszcze bardziej atrakcyjnym – podkreślił Jonakowski.

Wieża Kopernika, stojąca w północno-zachodniej części Wzgórza Katedralnego we Fromborku, należy do najstarszych elementów fortyfikacji tego miejsca. Zbudowano ją przed 1400 r., a wyższe kondygnacje wielokrotnie przebudowywano w XV-XVIII w. W 1945 roku została spalona, zrekonstruowano ją w roku 1965.

Wieża była własnością Mikołaja Kopernika w la-

tach 1504-1543, gdy astronom żył i mieszkał we Fromborku jako członek kapituły warmińskiej. Wbrew temu, co na słynnym obrazie „Astronom Kopernik, czyli rozmowa z Bogiem” namalował Jan Matejko, Kopernik wcale nie prowadził na tej wieży obserwacji nieba. W ocenie wielu historyków, m.in. dr. Jerzego Sikorskiego, Kopernik obserwował niebo z podwórza swojego domu, gdzie roztawiał instrumenty: trikwetrum, kwadrant słoneczny i astrolabium.

Kopernik kupił wieżę, ponieważ zobowiązywały go do tego przepisy kapi-

tulu zwane statutami. Nakazywały one kanonikom warmińskim we Fromborku posiadanie jednego domu w murach Wzgórza, a drugiego poza Wzgierzem – chodziło o to, by kanonicy mieli się gdzie schronić w razie zagrożenia, w czasach Kopernika było to zagrożenie krzyżackie. Według dr. Sikorskiego w wieży Kopernik w czasie oblężenia Krzyżaków schował instrumenty do obserwacji nieba. Prawdopodobnie astronom trzymał tam też inne rzeczy, ale ani w wieży nie mieszkał, ani stale tam nie pracował. (PAP)

JOANNA KIEWISZ-WOJCIECHOWSKA

150 zł
OD OSOBY

SERDECZNIE ZAPRASZAMY NA Saunowania

W KAŻDY PIĄTEK O 21:30

W cenie

- zmysłowe rytuały saunowe z saunamistrzem
- seanse połączone z pielęgnacyjnymi okładami i maseczkami na ciało
- aromaterapeutyczne i uwodzące nuty zapachowe
- degustacja pałacowych trunków
- smaczne koktajle oraz desery w formie bufetu
- do dyspozycji gości basen, jacuzzi, sauna fińska, sauna IR, strefa relaksu

Zapisy w recepcji SPA:

 recepjaspa@palacmortegi.pl

 89 644 94 72

ZWIERZĘTA

sprzedam

BULDOŻKI francuskie blu, 507-722-429.

DŁUGOWŁOSE owczarki nie-mieckie 10-tygodniowe z rodowodem, 506-10-90-11

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

LOKAL użytkowy z pełnym wyposażeniem gotowy do działalności z własnym zasilaniem energetycznym od zaraz lub wynajem, sprzedaż wyposażenia Małdyty, 511-717-826

WWW.DOMKIANGIELSKIE.PL, tel. 503-103-703

ZIEMIĘ rolną 80ha w jednym kawałku Skomack Wielki, okolice Elku, 600-015-254

kupię

KUPIĘ MIESZKANIE może być do remontu lub zadłużone. Pomogę w spłacie długu. Zapłacę 5000 za informację. Tel. 661435785

KONSTAŁ PRODUCENT
Najniższe **CENY**
Różne wymiary
Transport cały kraj
Montaż **GRATIS**
Dogodne **RATY**

**GARAŻE blaszane
BRAMY garażowe
KOJCE dla psów**

**GARAŻE
WZMOCNIONE
AUTOMATYKA
DO BRAM**

**89-650-30-43 85-733-60-26
29-642-34-61 55-621-23-38
512-853-323
www.konstal-garaże.pl**

57622otbr-A-P

PRACA

dam pracę

CIEŚLA, dekarz, pomocnik, 601-680-820

MĘŻCZYZNĘ lub małżeństwo do pracy w gospodarstwie, 502-712-884

PANA do prac w ogrodzie. Dom w Olsztynie. Jeden lub dwa razy w tygodniu. 89 5240240, 501511433

PANIĄ do prowadzenia domu, okolice Warszawy, 600-015-254

POMOGE odzyskać każdą należność, 793-164-163

PRACOWNIKA lub małżeństwo do gospodarstwa rolnego z zamieszkaniem, okolice Elku, 600-015-254

PROJEKTANTÓW branży sanitarnej, elektrycznej i drogowej do współpracy z renomowanym biurem projektowym, nr tel. 89-5-240-202

W gospodarstwie mlecznym, 510-135-912

121622otbr-A-P

#rzetelnaGO

JESTEŚMY
ZORIENTOWANI
NA REGION!

1886 **2022** **136 LAT**

BĄDŹ NA BIEŻĄCO!

ZATRUDNIĘ do sprzedaży choiniek w dniach 14-24 grudnia - praca w okolicach Warszawy, 602-592-013

ZATRUDNIĘ pielęgniarkę na emeryturze w przychodni w Olsztynie, 601-523-547

ZOOTECHNIKA, okolice Elku. 600-015-254

AUTO-MOTO

kupię

SKUP AUT!!! NAJWYŻSZA CENA TEL. 730 750 266

USŁUGI

budowa | remont

GLAZURA, terakota, malowanie, hydrauliczne, panele, 50-20-60-413

HYDRAULIK, 501-209-794

MALOWANIE, szpachlowanie, 664-493-138

SZALÓWKA, podłoga, boazeria, sztacheta, taras; Tartak Żarnowo k. Augustowa, 693-491-205.

inne

INSPEKCJA kamerą full HD Olsztyn, Elbląg, 694-170-031

SZYCIE kołder, 665-434-450

WESELA, przyjęcia, noclegi ELJAN, 606-301-348; 604-466-785

RÓŻNE

sprzedam

DREWNO kominkowe, opałowe, transport, 576-935-573, 794-630-121.

ZDROWIE I URODA

NAPRAWIAM zdrowie, 606-543-992

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

GĘSI chowane naturalnie, na wolnym wybiegu, karmione owsem sprzedam. 786-988-240

SKUP bydła rzeźne i eksportowe, 451-521-555; 512-365-027

SPRZEDAŻ kur, kaczek, brojlerów, kokoszek, dowóz gratis, tel. 728-104-188.

maszyny rolnicze

SPRZEDAM: MASZYNY ROLNICZE UŻYWANE 200 SZT. Kiwity tel.605-429-486, Ostróda tel.601-612-068, Węgorzewo, tel. 539-448-102.

produkty rolne

KUPIĘ: zboże paszowe, konsumpcyjne. FHU ANIMAR. Tel. 606-505-511

W sobotę, 12 listopada 2022 r. o godz. 12.00 w kościele św. Jakuba, katedra, Olsztyn, będzie odprawiona Msza Święta Pożegnalna za duszę Kochanego Syna

ś. † p. Pawła Zantkiewicza

Pochowany w styczniu 2022 r. w grobowcu rodzinnym (KW 13, Wschodnia Brama) na cmentarzu Dywity, Olsztyn. Matka Anna Zantkiewicz

11 listopada 2022 r. w I rocznicę tragicznej śmierci Rodzeństwa

Weroniki i Sebastiana Wieczorek

zapraszamy wszystkich Znajomych i Przyjaciół na mszę świętą, która odbędzie się o godz. 15.00 w kościele św. Józefa w Olsztynie. Serdecznie zapraszamy na wspólną modlitwę. Rodzina

Pani Prof. dr hab.

Aleksandrze Platt-Samoraj

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

Mamy

składają pracownicy Katedry Epizootologii Wydziału Medycyny Weterynaryjnej UWM w Olsztynie

Irenie Pitura

i Jej Najbliższej Rodzinie

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

Męża

składają koleżanki z grupy artystycznej Warmińsko-Mazurskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Olsztynie

Anicie Piotrowskiej

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

Ojca

składają współpracownicy z Oddziału Chorób Wewnętrznych, Gastroenterologii i Kardiologii Onkologicznej szpitala MSWiA w Olsztynie

TU ZLECISZ ZAMIESZCZENIE NEKROLOGU LUB KONDOLENCJI W „GAZECIE OLSZTYŃSKIEJ” I „DZIENNIKU ELBLĄSKIM”

NEKROLOGI (wymagany akt zgonu). Terminy przyjęć*:
• na poniedziałek – do piątku do godz. 15.00
• na wtorek, środę, czwartek, piątek – dnia poprzedniego w godz. 7.00-15.00
* Dotyczy Biura Ogłoszeń w Olsztynie, plac Józefa Bema 5

KONDOLENCJE
(wymagany dowód osobisty osoby nadającej) ukazują się w ciągu trzech dni od chwili nadania

Biuro Ogłoszeń, **OLSZTYN, plac Józefa Bema 5** czynne w godz. 7.00-15.00, soboty – nieczynne tel. 89-539-74-80, b.ogloszen@gazetaolsztynska.pl

www.pozegnania.net

Biuro Ogłoszeń, **ELBLĄG, ul. Rybacka 35** tel. 55-236-18-02
pon.-pt. godz. 8.00-16.00

Pani

Urszuli Barczak

wyrazy głębokiego i szczerzego współczucia z powodu śmierci

Ojca

składają Dyrekcja i Pracownicy Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Olsztynie

Z głębokim żalem i smutkiem przyjęliśmy wiadomość, że odszedł od nas

ś. † p. dr inż. Gabriel Kopiejewski

wspaniały nauczyciel akademicki, wieloletni pracownik Katedry Geodezji Wydziału Geoinżynierii UWM w Olsztynie.

Wyrazy szczerzego współczucia

Rodzinnie i Bliskim

składają Dziekan i Prodziekani wraz z Pracownikami Wydziału Geoinżynierii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

ARKADIA
Olsztyn, ul. Jagiellońska 52/85

tel. 89 526 67 53, 665 175 125
całodobowe przewozy zmarłych

Zbigniew Jarmużewski Joanna Kamińska Andrzej Domasiewicz
kom. 602 514 880 kom. 691 410 360 kom. 602 514 888

Gwarantujemy godną i kulturalną posługę

SACRUM

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE

ANDRZEJ DĄBROWSKI
Olsztyn, ul. Limanowskiego 18/2
☎ 89 67 77 100, kom. 530 308 308

GODNIE - SOLIDNIE - Z SZACUNKIEM

Całodobowy przewóz zmarłych

ARKA USŁUGI POGRZEBOWE

ARKA
Elżbieta Michałowska Anna Michałowska

OLSZTYN (Zatorze), ul. M. Zientary-Malewskiej 2A
☎ 89 534 72 42, 605 635 908

OLSZTYN (Jaroty), ul. Herberta 16/24 (wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka”)
☎ 89 526 66 01, 605 665 909

www.arkaolsztyn.pl

Całodobowy przewóz zmarłych

Warmiński ZAKŁAD POGRZEBOWY

dawniej **↓market**

OLSZTYN ul. Lengowskiego 18-20	895 355 300 602 327 277
BISKUPIEC ul. Armii Krajowej 4	897 152 093 608 680 642

POGOTOWIE POGRZEBOWE 89 527-09-09

Pomożemy Ci godnie pożegnać

BLATTER: KATAR TO BYŁ BŁĄD

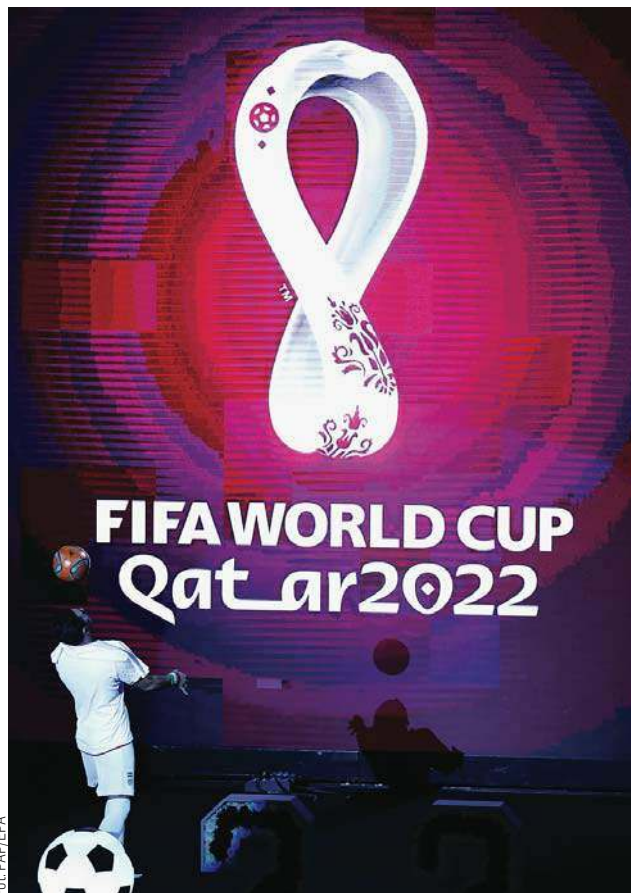
PIŁKA NOŻNA \\ Przyznanie Katarowi organizacji Mundialu 12 lat temu było błędem. Jestem za to odpowiedzialny - na łamach szwajcarskiego dziennika „Tages-Anzeiger” szczerze przyznał Sepp Blatter, przewodniczący FIFA w latach 1998-2015.

Drugiego grudnia 2010 roku ogłoszono, że piłkarskie mistrzostwa świata zorganizują Rosja (2018) i Katar (2022). Obie zwycięskie kandydatury wywołały wiele kontrowersji, bo kraje te z prawami człowieka, wolnością i demokracją mają tyle wspólnego, co krzesło z krzesłem elektrycznym. O ile jednak co do Kataru nikt w tej sprawie nie miał raczej wątpliwości, o tyle co do Rosji wielu wołało udawać, że ma do czynienia z normalnym krajem, a nie ze stacją benzynową, której marzy się podbój świata, krajem, którym na Kremlu rządzi prawdziwy prezydent, a nie bezwzględny morderca. Niestety, w obu przypadkach decydujące znaczenie, co wykazały dziennikarskie śledztwa, miały argumenty finansowe, bo dla wielu piłkarskich „działaczy” zawsze ważniejsza była grubo wypchana koperta niż jakieś tam prawa.

GIANNI INFANTINO, PREZYDENT FIFA, DEKLAROWAŁ, ŻE PUTIN JEST JEGO WIELKIM PRZYJACIELEM, DODAJĄC, ŻE „ROSJA ZBUDUJE Z RESZTĄ ŚWIATA WIECZNĄ PRZYJAŻŃ”. RZECZYWIŚCIE ROSJA MA W BUDOWANIU WIECZNEJ PRZYJAŻNI OLBRZYMIE

DOŚWIADCZENIE - NA WŁASNEJ SKÓRZE PRZEKONALI SIĘ O TYM M.IN. WĘGRZY W 1956 ROKU, CZESI W 1968, LITWINI W 1991, CZECZENI W 1999 I GRUZINI W 2008. A W 2022 ROKU KAGANEK (A MOŻE KRUŻGANIEK?) WIECZNEJ PRZYJAŻNI ROSJANIE PRZYNIEŚLI DO UKRAINY. A ŻE KAGANEK (A TYM BARDZIEJ KRUŻGANIEK!) JEST CIĘŻKI (WIADOMO, ROSYJSKI), WIĘC PRZYWIEŹLI GO - JAK ZWYKLE - NA SWOICH CZOŁGACH.

Mimo to Infantino po agresji na Ukrainę miał problem w wykluczeniu rosyjskich piłkarskich rozgrywek. No bo jak? Putin, jego przyjaciel, podczas Mundialu traktował go jak jakiegoś króla lub cesarza, a on teraz ma się od niego odciąć tylko dlatego, że sowieccy żołdacy w śmierzdzących onucach mordują bezbronnych ukraińskich cywili, nie zapominając o ich wcześniejszym zgwałceniu? O tym, że FIFA na pierwszym miejscu zawsze stawia pieniądze, po raz kolejny przekonaliśmy się dosłownie kilka dni temu, gdy okazało się, że jednej z rosyjskich telewizji sprzedała prawa do katarskiego Mundialu. Co prawda w tym samym czasie wie-

FOT. PAPIERA

lu kacapskich urzędników i wojskowych groziło zniszczeniem Warszawy, Berlina czy Londynu, ale Infantino i jego kumpli to nie przstraszyło, ani nie dało do myślenia. Może dlatego, że urzędują w Zurychu? Apoza tym business is business.

LENIN MYLIŁ SIĘ PRAWIE WE WSZYSTKIM, ALE MIAŁ RACJĘ, MÓWIĄC, ŻE „KAPITALIŚCI

SPRZEDADZĄ NAM SZNUREK, NA KTÓRYM PÓŹNIEJ ICH POWIESIMY”.

Jednak wybór rosyjskiego organizatora Mundialu to była betka w porównaniu z Katar, bo do tej pory pustynia raczej z futbolem się nie kojarzyła. Ale zachęty finansowe spowodowały, że działacze uznali, iż listopad i grudzień to niemalże idealny termin na walkę o piłkarskie

mistrzostwo świata. A co z wolnością, równouprawnieniem, prześladowaniem mniejszości seksualnych oraz oskarżeniami o wspieranie terroryzmu? Tu niezawodny Infantino też ma radę: „Nie pozwólmy wciągnąć piłkę nożną w każdy konflikt polityczny i ideologiczny, jak istnieje”. Czyli skupmy się na obserwowaniu meczów, a jeśli przypadkiem zobaczymy nieludzki wyzysk ściąganych z biednych krajów robotników, wtedy po prostu powróćmy do obserwowania kolejnego meczu. A skoro już wspominałem o robotnikach, to według nieoficjalnych danych, na mundialowych placach budów ponad sześć tysięcy z nich straciło życie.

Być może te informacje skłoniły Seppa Blattera, przewodniczącego FIFA w latach 1998-2015, do przyznania, że wybór Kataru był błędem. Dzisiaj Szwajcar twierdzi, że 12 lat temu był zwolennikiem, aby MŚ w 2022 roku przyznano Stanom Zjednoczonym, ale Michel Platini, ówczesny prezydent UEFA i zarazem wiceprezydent FIFA, forsował kandydaturę Kataru. - Dzięki czterem głosom Platini i federacji UEFA mistrzostwa świata powędrowały do Kataru, a nie do Stanów Zjednoczonych - oświadczył Blatter, który ujawnił wyniki głosowania Komi-

tetu Wykonawczego FIFA. Według Szwajcara głosy rozkładały się 14:8 na korzyść Kataru.

Zdaniem Blattera, zwolennikiem arabskiej kandydatury był także ówczesny prezydent Francji Nicolas Sarkozy, który nawet - tydzień przed wyborami - w swojej rezydencji zorganizował spotkanie z udziałem Platini i księcia koronnego Kataru, szejka Tamima bin Hamada Al Thaniego. Podobno dopiero po tym spotkaniu Platini postanowił poprzeć Katar. Sarkozy zaangażował się, ponieważ państwo z Półwyspu Arabskiego obiecało Francji podpisanie intratnych kontraktów handlowych.

W 2015 roku Blattera i Platini oskarżono o oszustwa finansowe, w efekcie w czerwcu - pod naciskiem największych sponsorów światowej federacji - do dymisji podał się Szwajcar (cztery dni po tym, jak został wybrany na czwartą kadencję szefa FIFA!), a w grudniu Platini przestał pełnić rolę szefa UEFA, chociaż długo wydawało się, że to on zastąpi Blattera. Co ciekawe w lipcu 2022 roku sąd obu byłych działaczy uniewinnił.

Jednak za Mundial w Katarze nikt i nic ich nie uniewinnił.

*** Mundial rozpocznie się 20 listopada od meczu Katar - Ekwador.**

ARTUR DRYHNYCZ

POLSKI SPORT KOBIETAMI STOI (I KUBACKIM!)

Dawid Kubacki zamiata - na szczęście rywali, a nie zeskok - w narciarskim Pucharze Świata, który w tym roku rozpoczął się wcześniej i pierwszy raz w historii w Polsce. Polska sportowo była silna w skokach narciarskich od lat, ale trudniej było się nam przebić, gdy chodzi o sprawy organizacyjne, w tym możliwość or-

ganizacji turniejów PŚ. To się zmieniało powoli, konkursów jest coraz więcej - tylko co do traktowania Polaków możemy mieć zastrzeżenia. Pamiętamy słynny skandal, gdy obawiający się polskich zawodników niemieccy gospodarze Turnieju Czterech Skoczni, pod pretekstem rzekomego COVID-19 chcieli wycofać Biało-Czerwonych. Interwencji musiał polski rząd, uczynił to skutecznie, ale totalny niesmak po działaniach rządu pozostał. Nie cofam się do czasów sprzed agresji Niemiec na Polskę i II wojny

światowej i krzywdy naszego późniejszego bohatera ucieczki z niemieckiego więzienia na Montelupich w Krakowie Stanisława Marusarza, któremu sędziowie zabrali złoty medal mistrzostw świata, bo monopol na pierwsze miejsca mieli Norwegowie. Srebro było tylko nagrodą pocieszenia. Nasze piłkarki ręczne nie chciały być gorsze niż Dawid Kubacki i sensacyjnie ograły wicemistrzynię świata Hiszpanię, po piorunującym finiszu. Kobięca piłka ręczna stoi w Polsce w cieniu żeńskiej siatkówki, ale to przecież

właśnie reprezentacja naszego kraju w piłce ręcznej kobiet na mistrzostwach globu w tym wieku była dwa razy na czwartym miejscu! Siatkarki zdobyły dwa razy złoto ME (2003, 2005), ale do pierwszej „czwórki” MŚ nigdy XX wieku nie doszły. Jeżeli ktoś mnie zapyta o medalowe olimpijskie szanse dla Polski w dyscyplinach zespołowych kobiet to, paradoksalnie, uważam - może tu kogoś zaskoczę - że nie siatkarki i piłkarki ręczne są faworytkami do medalu podczas IO w Paryżu. W tej

kwesii swoistą „pole position” mają... nasze rugbistki! Na początku lipca zdobyły złoty medal mistrzostw Europy, na poprzednich ME miały srebro. Faceci się starają, ale w ślady pań - rugbistek, na razie, niestety, nie idą. Pochwała dla Polskiego Związku Rugby, który wykazał przebojowość i umiejętności dyplomatyczne i „zagospodarował” dla Polski organizację ME, gdy zabrano je z wiadomego powodu Rosji. Rosjanki zresztą miały bronić tytułu mistrzyni Europy, ale stało się 24 lutego to, co się stało. Zatem rugbistki też

chcą być - jak piłkarki ręczne - jak Dawid Kubacki... A sam Kubacki? On pewnie chce być sobą, a jeśli już kogoś ma naśladować to, uwaga... kobietę! Chodzi oczywiście o naszą Iłę „Super Star” Świątek. Nie wygrała ona, niestety, drugi raz z rzędu turnieju, w którym bierze udział osiem najlepszych w sezonie tenisistek świata, ale w rankingu WTA rywalki mogą - i to z daleka! - oglądać jej plecy. Dodajmy do tego sukcesy kajakarek, wiołarek i lekkoatletek. Zaprawdę Polski sport kobietami stoi! **MP**

PLEBISCYT CZAS ZACZAĆ

Rozpoczynamy wybór dziesięciu najpopularniejszych sportowców województwa. Głosowanie zakończymy 31 stycznia, a wyniki ogłosimy 18 lutego podczas tradycyjnego Balu Sportowca.

W każdym wydaniu „Gazety Olsztyńskiej” będzie drukowany plebiscytowy kupon, który należy wyciąć, wypełnić i wysłać na adres redakcji. Pamiętajmy jednak, że wpisujemy TYLKO nazwiska sportowców, którzy znaleźli się na liście kandydatów. I koniecznie na kuponie musi się znaleźć dziesięć nazwisk - tylko tak wypełnione kupony będą brane podczas zliczania wyników głosowania. Można też głosować sms-owo, ale wtedy poprzez wpisanie odpowiedniego kodu, które opublikujemy w przyszłym tygodniu, popieramy tylko jednego sportowca.

Uwaga! Jeśli uważasz, że na liście kandydatów kogoś brakuje, napisz do nas na adres sport@gazetaolsztynska.pl.

LISTA KANDYDATÓW

- * Taylor Averill (siatkówka, Indykpol AZS Olsztyn)
- * Agata Barwińska (żeglarstwo, SSW MOS Itawa)
- * Mateusz Bessman (koszykówka, Roś Pisz)
- * Adam Binięda (sporty motorowe, Hołowczyc Racing)
- * Natalia Bogdanowicz (tenis stołowy, Polmlek OSiR Lidzbark

- Warmiński)
- * Konrad Bukowiecki (lekka atletyka, AZS UWM Olsztyn)
- * Bartosz Burski (podnoszenie ciężarów, Nida Nidzica)
- * Karol Butryn (siatkówka, Indykpol AZS Olsztyn)
- * Piotr Cichocki (żeglarstwo niepełnosprawnych, AKS OSW Olsztyn)
- * Joanna Chechłowska (koszykówka, KKS Agapit Olsztyn)
- * Lidia Czarna (szachy, Skoczek Elbląg)
- * Anna Doroszkiewicz (pływanie, Jedynka Elbląg)
- * Patryk Duński (mieszane sztuki walki, Arrachion Olsztyn)
- * Adrian Durma (kickboxing, Silvant Kajak Elbląg)
- * Jakub Dyjas (tenis stołowy, Dekorglass Działdowo)
- * Ryszard Grzelak (tenis stołowy, Hotel Kahlberg Mlexer Elbląg)
- * Krzysztof Hołowczyc (rajdy terenowe, Hołowczyc Racing)
- * Aleksandra Hypka (piłka ręczna, Start Elbląg)
- * Igor Janik (szachy, Hetman Elbląg)
- * Marcel Jureko (pływanie, Jedynka Elbląg)
- * Katarzyna Kałużna (piłka nożna, Stomilanki Olsztyn)
- * Mateusz Kamiński (kajakarstwo, OKSW Olsztyn)
- * Karol Kijewski (lekka atletyka, Jurand Szczytno)
- * Samanta Klein (kick-boxing,

- Zamek Expom Kurzętnik)
- * Piotr Kołakowski (kick-boxing, Zamek Expom Kurzętnik)
- * Mateusz Kopyciński (piłka ręczna, Warmia Energia)
- * Mikołaj Kot (kajakarstwo, Silvant Kajak Elbląg)
- * Maciej Kowalewicz (strzelectwo sportowe, Gwardia Olsztyn)
- * Cezary Kowalkowski (kick-boxing, Zamek Expom Kurzętnik)
- * Aniela Kozłowska (szermierka, Hajduczek Olsztyn)
- * Anastazja Kuś (lekka atletyka, AZS UWM Olsztyn)
- * Kacper Lewalski (lekka atletyka, AZS UWM Olsztyn)
- * Aleksandra Lisowska (lekka atletyka, AZS UWM Olsztyn)
- * Marek Makarewicz (trójbój siłowy, Siła Bartoszyce)
- * Daniel Makowski (piłka ręczna, Warmia Olsztyn)
- * Marcin Malewski (piłka ręczna, Warmia Olsztyn)
- * Krzysztof Mandziak (trójbój siłowy, Siła Bartoszyce)
- * Wojciech Marok (lekka atletyka, Jurand Szczytno)
- * Katarzyna Orzechowska (strzelectwo pneumatyczne, OKS Warmia i Mazury)
- * Bartłomiej Osior (biegi, Wiośka Biegaczy Wydmyny)
- * Olaf Pieczkowski (tenis, KT Jakubowo-Olsztyn)
- * Karolina Piechowicz (pływanie, SwimLand Olsztyn)
- * Hubert Pietrzak (podnosze-

- nie ciężarów, Nida Nidzica)
- * Mateusz Poręba (siatkówka, Indykpol AZS Olsztyn)
- * Damian Rodziak (lekka atletyka, Jurand Szczytno)
- * Witold Rogoz (sambo, Fighter Sambo Elbląg)
- * Przemysław Rojek (kajakarstwo, Silvant Kajak Elbląg)
- * Amelia Rzepecka (kick-boxing, Zamek Expom Kurzętnik)
- * Mieszko Siemiątkowski (kick-boxing, Zamek Expom Kurzętnik)
- * Olaf Siemiątkowski (kick-boxing, Zamek Expom Kurzętnik)
- * Zbigniew Staniszewski (rallycross, Staniszewski Team)
- * Ryszard Suder (szachy, OKS Warmia i Mazury)
- * Marta Sztąberska (koszykówka, KKS Agapit Olsztyn)
- * Łukasz Święty (piłka nożna, Sokół Ostróda)
- * Tomasz Talewicz (podnoszenie ciężarów, Meyer Elbląg)
- * Filip Tokarz (piłka ręczna, BSMS Bartoszyce)
- * Andrzej Witan (piłka nożna, Olimpia Elbląg)
- * Karol Zalewski (lekka atletyka, AZS UWM Olsztyn)
- * Julia Zbutowicz (pływanie, SwimLand Olsztyn)
- * Tomasz Żuralski (wyścigi motocyklowe, Wiraż Bartoszyce)
- * Karol Żwir (piłka nożna, Stomil Olsztyn)

O PIŁCE

II LIGA W niedzielę (g. 14) drugoligowy Stomil zagra po raz ostatni w tym roku. Podopieczni Szymona Grabowskiego na wyjeździe zmierzą się z Zagłębiem II Lubin. Olsztyńscy piłkarze wygrali cztery mecze z rzędu (Hutnik, Siarka, Radunia, Kołobrzeg), dzięki czemu przed zimową przerwą już zapewnił sobie miejsce w czołowej szóstce. Jest to bardzo ważne, bo daje prawo gry w barażach (dwa najlepsze kluby awansują automatycznie, a te z miejsc trzy-sześć powalczą o jedną przepustkę do I ligi. W tej chwili trudno jednak przewidywać, jak na słowo „awans” zareagują działacze Stomilu, bo przecież I liga to zdecydowanie większe wydatki, a przecież w klubowej kasie raczej się nie przelewa. Poza tym podstawowym celem na ten sezon było utrzymanie, co jest już raczej przesądzone - olsztynianie mają w tej chwili 11 punktów przewagi nad strefą spadkową. Na zakończenie piłkarskiego roku Stomil uda się na jeden z najdalszych wyjazdów, bo do

oddalonego o 500 kilometrów Lubina na mecz z rezerwami ekstraklasowego Zagłębia. W lipcu olsztyński zespół na własnym obiekcie wygrał aż 6:2, więc - biorąc pod uwagę ostatnie wyniki - jest spora szansa na piąte zwycięstwo z rzędu. Potem Stomilowi zostaną tylko treningi w Olsztynie, po czym piłkarze będą mogli się udać na urlopy. Przygotowania do rundy wiosennej Stomil rozpocznie na początku stycznia, ale nie jest znany jeszcze szczegółowy plan przygotowań. Rezerwy Zagłębia składają się głównie z młodych piłkarzy, którzy mają już za sobą debiut w Ekstraklasie. Prawdopodobnie będą też mogli zagrać zawodnicy, którzy dzień wcześniej nie wystąpią w meczu Zagłębia z Rakowem. Niewykluczone, że w akcji zobaczymy byłego piłkarza Stomilu Kokiego Hinokio. *** Inne mecze 19. kolejki, piątek:** Garbarnia Kraków - KKS 1925 Kalisz (13); sobota: Górnik Polkowice - GKS Jastrzębie (13), Olimpia Elbląg - Motor Lublin

(14:45), Kotwica Kołobrzeg - Śląsk II Wrocław (13), Siarka Tarnobrzeg - Lech II Poznań (13), Hutnik Kraków - Wista Puławy (13); niedziela: Radunia Stężyca - Znicz Pruszków (13), Polonia Warszawa - Pogoń Siedlce (16). *** Czołówka tabeli:** 1. Kotwica 37; 2. Kalisz 35; 3. Polonia 34; 4. Wista 31; 5. Olimpia 31; 6. Stomil 30 (...) 10. Zagłębie II 22.

III LIGA Sokół zagra przedostatnie spotkanie w tym roku. W piątek o godz. 12 podopieczni Janusza Bucholca na wyjeździe zmierzą się z Błonianką Błonie. W poprzednim meczu ostródzianie byli bliscy wywiezienia kompletu punktów z Tomaszowa Mazowieckiego. Goście prowadzili 1:0 po голу Dawida Kasprzyka, dla którego było to dziesiąte trafienie w tym sezonie, jednak Lechia zdołała doprowadzić do wyrównania. Tym samym piłkarze Sokola zanotowali piąte spotkanie z rzędu bez porażki. *** Czołówka tabeli:** 1. Mławianka Mława 28; 2. Pogoń Grodzisk Maz. 28; 3. Legionovia 27 (...) 11.

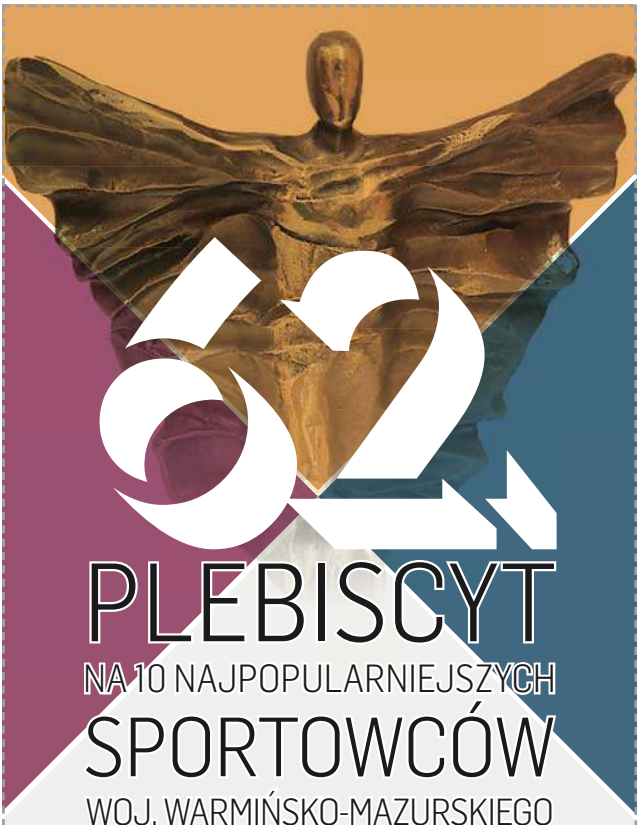
Sokół 21 (...) 15. Błonianka 11.

FORBET IV LIGA Przed nami ostatnia kolejka rundy, ale już wiadomo, że tytuł mistrza jesieni wywalczył GKS Wikielec. W sobotę o g. 13 podopieczni Damiana Jarzembowskiego zagrają derbowe spotkanie w Iławie z Jeziorakiem.

Do ciekawego spotkania dojdzie też w Kętrzynie, gdzie Granica zagra z Polonią Lidzbark Warmiński.

*** 15. kolejka, sobota:** Olimpia Olsztynek - Polonia Iława (13), Pisa Barczewo - Mamry Giżycko (13), Jeziorak Iława - GKS Wikielec (13) Huragan Morąg - Rominta Gołdap (13) Mrągowia Mrągowo - Znicz Biłgoraj (13), DKS Dobro Miasto - Tęcza Biskupiec (13), Granica Kętrzyn - Polonia Lidzbark Warmiński (15), niedziela: Olimpia II Elbląg - Motor Lubawa (13). *** Czołówka:** 1. Wikielec 35; 2. Jeziorak 29; 3. Polonia LW. 28; 4. Znicz 27; 5. Mamry 25; 6. Granica 25; 7. Mrągowia 25.

EM, DRYH

PLEBISCYT

NA 10 NAJPOPULARNIEJSZYCH SPORTOWCÓW WOJ. WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

GŁOSUJĘ NA:

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

Pełna lista kandydatów dostępna na www.gazetaolsztynska.pl. Kupon należy dostarczyć do 31 stycznia 2023 r. na adres: **Grupa WM sp. z o.o., 10-364 Olsztyn, ul. Tracka 5, z dopiskiem: „Plebiscyt”.**

Imię i nazwisko

Adres

Tel.

e-mail:

Oświadczam, że zapoznałem się i akceptuję regulamin Plebiscytu, który jest dostępny w siedzibie spółki i na stronie internetowej www.gazetaolsztynska.pl

Administratorem danych osobowych podanych na kuponie jest Grupa WM Sp. z o.o. z siedzibą w Olsztynie przy ul. Trackiej 5. Podane dane będą przetwarzane wyłącznie w celu przeprowadzenia Plebiscytu. Uczestnikom przysługuje prawo dostępu do treści swoich danych oraz ich poprawiania. Podanie danych osobowych jest dobrowolne, lecz niezbędne dla potrzeb przeprowadzenia Plebiscytu.

Wyrażam dobrowolną zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych w celach marketingowych realizowanych przez Grupę WM Sp. z o.o. oraz przekazania ich sponsorowi nagród

Wyrażam dobrowolną zgodę na otrzymywanie informacji handlowych drogą elektroniczną na podany adres poczty e-mail i numer telefonu od Grupy WM Sp. z o.o. oraz sponsora nagród

Wyrażenie powyższych zgód jest dobrowolne i daje możliwość uczestnictwa w losowaniu nagród na zasadach określonych w Regulaminie.

Data i podpis

SPORT.wm.pl

CZWARTEK-NIEDZIELA 10-13.11.2022

CZASU NA NAUKĘ JEST NIEWIELE

SIATKÓWKA Po dwóch fatalnych meczach (0:3 ze Stalą i 0:3 z Trefem) Indykpol AZS jedzie do Rzeszowa, gdzie w sobotę zagra z bardzo mocną Resovią. W jaski lwa olsztynianie muszą się wspiąć na wyżyny, bo inaczej zaliczą trzeci smutny występ.

Karol Butryn i Bartłomiej Lipiński to w tym sezonie dwie olsztyńskie „armaty”, bo na ich barkach w znacznej mierze leży zdobywanie punktów. O ile do tej pory Butrynowi szło to całkiem nieźle, o tyle Lipiński jeszcze nie pokazał tego, co rzeczywiście potrafi. Niestety, obaj, ale nie tylko oni, zawiedli podczas niedawnego meczu z Treflem - wydawało się, że faworytem są olsztynianie, tymczasem trzy punkty pojechały do Gdańska. Inaczej być jednak nie mogło, skoro atakujący Indykpolu zdobył raptem dwa punkty przy 20-procentowej skuteczności, gdy jednocześnie Bartłomiej Boładź, atakujący Trefla, wywalczył 18 oczek przy 58-procentowej skuteczności. Lepiej od Butryna punktował Lipiński (9 oczek, 35 procent), ale jego wynik też na kolana nie powala. Ewidencja odczuwalny jest brak Moritza Karlitzka, który co prawda na chwilę pojawił się na boisku w meczu z Gdańskiem, ale szali zwycięstwa nie był w stanie przechylić. Tym bardziej że raczej nikt na to nie liczył, a wejście do gry dochodzącego po kontuzji Niemca było chyba jedynie czymś w rodzaju „tonący brzytwy się chwyta”.

Efekt jest taki, że siatkarze Indykpolu AZS zaliczyli czwartą porażkę w sezonie i spadli - chociaż niedawno byli blisko plusligowej czołówki - na 10. miejsce w tabeli.

Mecz Indykpol AZS - Trefl: radość gdańszczan i zwieszane głowy siatkarzy z Olsztyna

- NIE WIEM, CO SIĘ STAŁO Z TĄ DRUŻYNĄ - PRZYNAŁ ZDZIWIŁY ZBIGNIEW LUBIEJEWSKI, MISTRZ OLIMPIJSKI Z MONTREALU W 1976 ROKU - TU NAWET NIE MA CZEGO KOMENTOWAĆ, BO ZAGRALI PONIŻEJ KRYTYKI, TAK JAKBY SIĘ NA KOGOŚ OBRAZILI.

- Zagraliśmy zdecydowanie gorzej niż w Nysie - przyznał z kolei Robbert Andringa (tyle że w Nysie też powodów do radości nie było). - Staraliśmy się dogonić rywala w drugim

secie, ale w każdym aspekcie gry nie wyglądaliśmy dobrze. Musimy zmienić wiele rzeczy w naszej grze. Nie możemy całkowicie zapomnieć o tym meczu, ponieważ musimy wynieść z niego naukę - stwierdził kapitan Indykpolu AZS.

Problem jest jednak w tym, że nie dość, że trzeba wiele zmienić, to na dodatek czasu na naukę jest niewiele, bo już w sobotę w Rzeszowie mecz z niepokonaną do niedawna Resovią. Dopiero w 8. kolejce przegrała 0:3 z Jastrzębskim Węglem, ale w Rzeszowie wciąż jest niepokonana (3:0 z Projek-

tem, 3:1 ze Ślepskiem i 3:0 z ZAKSĄ).

Jak szanse olsztyńskiego zespołu ocenia mistrz olimpijski z Montrealu? - Na pewno podróż będzie zdecydowanie dłuższa niż granie (o to akurat nie będzie trudno, bo z Olsztyna do Rzeszowa jest grubo ponad 500 kilometrów - red.). A co do szans na zwycięstwo to po tym, co ostatnio pokazali siatkarze Indykpolu AZS, wydaje mi się, że jeśli dałbym im pięć procent, to i tak byłoby za dużo - zakończył Zbigniew Lubiejewski.

* **Początek sobotniego meczu w Rzeszowie o godz.**

14:45 (transmisja w Polsacie Sport).

* **Inne mecze 9. kolejki, czwartek:** Ślepsk Malow Suwałki - Cerrad Czarni Radom (20.30 Polsat Sport); **piątek:** Trefl Gdańsk - LUK Lublin (17.30 Polsat Sport); **sobota:** Projekt Warszawa - Jastrzębski Węgiel (17.30 Polsat Sport); **niedziela:** Barkom Łwów - ZAKSA Kędzierzyn-Koźle (14.45 Polsat Sport), Cuprum Lubin - Skra Bełchatów (17.30 Polsat Sport), Stal Nysa - Aluron Warta Zawiercie (20.30 Polsat Sport); **poniedziałek:** BBTS Bielsko-Biała - GKS Katowice (20.30 Polsat Sport).

ARTUR DRYHYNICZ

PO 8 KOLEJKACH

1. Jastrzębski	24	24:2
2. Resovia	20	21:6
3. Aluron	17	20:11
4. Stal	16	18:11
5. Ślepsk	16	19:13
6. ZAKSA	15	16:11
7. Trefl	12	14:12
8. Katowice*	12	15:19
9. Projekt	11	15:15
10. Indykpol AZS	11	14:15
11. Skra	11	15:18
12. LUK	9	14:20
13. Barkom	8	13:20
14. Czarni*	6	9:23
15. Cuprum	5	8:21
16. BBTS	2	5:23

* mecz więcej

REKLAMA

GAZETA OLSZTYŃSKA

Oficjalny partner prasowy drużyny Indykpol AZS Olsztyn zaprasza na mecz

Drużynę Indykpol AZS Olsztyn wspierają:

szynakameble

PRZEMYSŁOWA HOLDING

AdiFeed

PROteinBIOTIC

PZU

Mercedes-Benz

DAMIX

DBK GROUP

DBK GROUP

DBK GROUP

www.indykpolazs.pl/bilety